de Meppel

Een monument van leren,
ontwikkelen en ontmoeten

de Meppel

Een monument van leren,
ontwikkelen en ontmoeten

Dit boek is een klein monument waarin verhalen over het verleden, het heden en de toekomst samenkomen. Het maakt tastbaar dat leren, ontwikkelen en ontmoeten van alle tijden is.

De medewerkers van ROC Mondriaan zetten alles in werking om de studenten, door middel van een veilige en inspirerende omgeving, een plek in de maatschappij te geven. Dat deden hun voorgangers ook sinds de opening van de R.K. Technische School St. Paulus, in 1960. Met succes, zo blijkt uit de persoonlijke verhalen van (oud-)studenten en (oud-)medewerkers.

De Meppel zorgt voor toekomstperspectief. Als ik kijk naar de toekomst, dan hoop ik dat in 2060, als dit gebouw 100 jaar bestaat, we kunnen zeggen dat de Meppel niet alleen een school is geweest waar studenten een beroep hebben geleerd, maar ook een plek is geweest waar studenten en buurtbewoners samen het verschil hebben gemaakt in de Haagse wijk Zuidwest.

Hopelijk ervaart u bij het lezen van dit boek, net als bij een bezoek aan de Meppel zelf, dat een krachtige leeromgeving perspectief biedt!

Maarten Bonarius
Onderwijsdirecteur ROC Mondriaan

Inhoud

Een Haags monument met een visie 6
Onze lokalen zijn een bron van inspiratie 8
In een veilige omgeving een beroep leren 10
Jongeren verdienen het om hulp te krijgen 12
Kansen benutten en doelen bereiken 14

Joop Berding *_1960 t/m 1974* 17
Thijs van Gaalen *_1962 t/m 1966* 20
Rien van der Vlist *_1963 t/m 1966* 22
Guus Heijnen *_1967 t/m 2013* 24
John van Leeuwen *_1967 t/m 1972* 27
Gijs van der Toorn *_1971 t/m 2006* 30

Terug in de tijd

33

Jolanda Pronk Vreeswijk *_1975 t/m 1979* 49
Harrie van Dormolen *_1974 t/m 2006* 52
Koos Beck *_1976 t/m 2013* 54
Chris Krens *_1977 t/m 1981* 56
Glenn Gerritse *_1979 t/m 1984* 57
René Cousijnse *_1980 t/m 1983* 60
Barbara Böck *_1980 t/m 1984* 62
René Hofstede *_1982 t/m heden* 63

Kinderen van Zuidwest, toen en nu **65**
Een centrum voor leren en ontwikkelen **68**
Een droom die uitkomt **71**
Kom je er niet uit, dan helpt BAS je verder **74**
Hoe ga je om met een jong monument **77**

Historische waarde

81

Anne Marie van Dijk *1980 t/m 1985* **97**
Pierre Wind *1982 t/m 1983* **100**
Waheeda Amirkhan *1988 t/m 2008* **102**
Jeroen van Rijn *1991 t/m 1995* **105**
Frank Francisco Jacobus *1966 t/m 1993* **106**
Simon Kent *2007 t/m 2011* **108**
Piet Vernimmen *2007 t/m 2012* **110**

Bezoek van het prinselijk paar **113**
Een orkest van en voor de stad **115**
Lesgeven met handen en voeten **120**
De droom van Fatmata **122**
Taal opent nieuwe deuren **124**
Colofon **126**

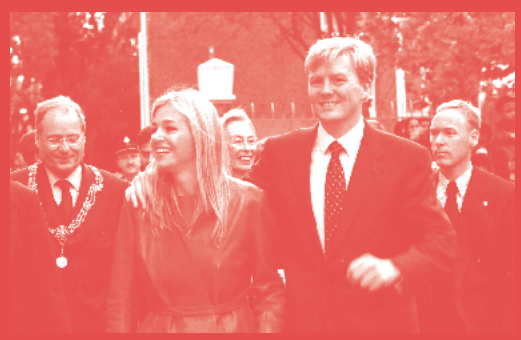

Een Haags monument met een visie

Een markant gebouw aan de Meppelweg in Den Haag met een eigen verhaal en een rijke geschiedenis. Dat is de Meppel.

Eind jaren vijftig werd de R.K. Technische School St. Paulus gebouwd, waarbij werd ingespeeld op de groeiende vraag naar educatie voor technische ambachts-vakken. Op 30 juni 1960 werd de school officieel geopend en kon het gebouw in gebruik worden genomen. De hoge en ruime lokalen, het atrium met de zuilen en het vloermozaïek, de muurschildering in het trappenhuis; al die bijzondere elementen zijn bewaard gebleven in de vele jaren dat het schoolgebouw diverse transformaties heeft ondergaan. Hierdoor kreeg het gebouw in 2014 de status van rijksmonument. Nieuwe bewoners deden hun intrede, waaronder het Residentie Orkest. Voor hen werd het prachtige atrium omgetoverd tot tijdelijke oefenruimte.

Toen ROC Mondriaan in 2017 op zoek was naar een geschikte locatie voor het huis-vesten van de ‘Bijzondere Voorzieningen’, liet het zijn oog vallen op dit bijzondere gebouw in Den Haag Zuidwest. Het vroeg

Het atrium van de Meppel. De natuurstenen vloer van kunstenaar Marius de Leeuw is nog volledig in tact.

De honingraatvormige ramen zijn kenmerkend voor het gebouw.

het nodige geduld, maar begin 2021 stond er een handtekening onder het koopcontract en kon de verbouwing van het jonge rijksmonument beginnen. Meebewegen met de tijd was niet alleen letterlijk maar ook figuurlijk een grote uitdaging. De planning was strak, de studenten en docenten zouden begin schooljaar ’22/’23 van start gaan in de Meppel. Daarnaast was het zoeken naar de juiste balans tussen enerzijds het behoud of herstel van monumentale elementen, en anderzijds het voldoen aan de huidige gebruiksnormen en wettelijke eisen. In dit proces heeft de visie van het gebouw altijd centraal gestaan, van ontwerp tot en met de praktische uitvoering. De Meppel als leerzame mini-maatschappij, een plek waar een nieuwe generatie kansen krijgt om te leren en te groeien.

Zo was het ooit en zo is het nog steeds, maar wel in een nieuw jasje, met oog voor de huidige tijdsgeest.

In dit boek zijn de verhalen van de initiatiefnemers, architecten, (oud-)studenten, (oud-)docenten van de Meppel verzameld. Als lezer word je meegenomen in een reis door de tijd vanaf de eerste bouwstenen tot nu, met een blik op de toekomst. Door de tijd heen is er veel veranderd, maar ook veel hetzelfde gebleven. Zo heeft de Meppel altijd een belangrijke buurtfunctie gehad in Den Haag Zuidwest met de uitstraling dat iedereen welkom is. Dat zal ook altijd zo blijven. De Meppel is een plek waar leren en ontwikkelen centraal staan en waar mensen de basis leggen voor het realiseren van kleine en grote dromen.

Onze lokalen zijn een bron van inspiratie

ROC Mondriaan zocht een nieuw, geschikt pand waar onder andere de entreeopleidingen konden worden samengebracht. De Meppel is meer dan alleen een school: het is een gebouw met een wijkfunctie, een plek in Den Haag Zuidwest waar buurtbewoners kunnen samenkomen om te leren en zich te ontwikkelen. Maarten Bonarius, Onderwijsdirecteur Bijzondere Voorzieningen bij ROC Mondriaan, legt uit hoe het gebouw aan zijn naam komt: “Als je zelf aan de Meppelweg woont, is het een beetje gek om te zeggen: ‘Kom naar de Meppelweg’. Dus vandaar dat we hebben bedacht: het wordt ‘de Meppel’.”

Maarten Bonarius, Onderwijsdirecteur Bijzondere Voorzieningen.

Voor een veelheid aan praktijkopleidingen, van horeca, zorg, logistiek tot autotechniek en meer, zijn er praktijklokalen op de begane grond waar studenten in een veilige leeromgeving kunnen ervaren wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn. *Maarten* _ “Dat is echt uniek. De Meppel is dé plek waar je kunt ontdekken welk beroep of vervolgopleiding het beste bij je past.” Dat geldt, als het aan Maarten ligt, niet alleen voor de studenten die hier een opleiding volgen, maar straks ook voor kinderen op basisscholen of in het voortgezet onderwijs, en niet te vergeten de ouders van de kinderen. “Onze praktijkruimten zijn een bron van inspiratie waar je aan den lijve kunt ervaren wat een bepaald beroep inhoudt. Als je kinderen binnen de school kunt halen met een programma en tegelijkertijd ouders ook kennis kunt laten maken met allerlei beroepen, dan sla je misschien wel twee vliegen in één klap. Dat idee zijn we nu verder aan het uitwerken.”

Philip Nijgh, Directeur School voor Entreeopleidingen.

In een veilige omgeving een beroep leren

De entreeopleidingen van ROC Mondriaan zijn er voor jongeren vanaf 16 jaar die geen diploma hebben van de middelbare school en een beroep willen leren. De entreeopleidingen zijn praktijkgericht en duren een half jaar tot maximaal twee jaar. Jongeren worden voorbereid op werk of op een vervolgopleiding op mbo-niveau 2.

Het schooljaar ‘22/‘23 ging feestelijk van start in het volledig gerenoveerde schoolgebouw de Meppel. Directeur van de School voor Entreeopleidingen, Philip Nijgh, is vanaf het begin heel actief betrokken geweest bij het project en hij is bijzonder trots op het resultaat. *Philip* _ “Praktijk- en theorieonderwijs komen hier samen. Studenten kunnen in een veilige omgeving allerlei beroepen leren en oefenen. De nieuwe praktijkruimten op de begane grond zijn echt indrukwekkend. Van een auto- en techniekbedrijf tot een restaurant en logistiek centrum: het is hier allemaal aanwezig.”

Philip is vooral heel blij voor de studenten die hier onderwijs volgen. “Studenten die niet altijd de juiste kans hebben gekregen of soms wel eens een kans hebben gemist, kunnen nu hun opleiding volgen in dit prachtige gebouw. Voor de studenten heeft deze nieuwe locatie ook echt een meerwaarde. Veel studenten komen zelf uit de buurt. Als school kunnen we zo een steentje bijdragen aan de wijk. Dat doen we samen met onze studenten en geweldige team.”

Jongeren verdienen het om hulp te krijgen

José Brama, Directeur School voor Begeleiding, Advies en Schakeltrajecten.

De School voor Begeleiding, Advies en Schakeltrajecten (BAS) begeleidt jongeren vanaf 16 jaar als het vanwege verschillende redenen nog niet goed lukt om bij één van de opleidingen van ROC Mondriaan in te stromen. Denk hierbij aan het volgen van een schakeltraject ter voorbereiding op een opleiding of om terug te keren naar school. Maar ook begeleiding in de vorm van loopbaanoriëntatie en persoonlijke coaching valt hieronder. BAS werkt veel samen met gemeenten, middelbare scholen en (jeugd)instanties. Op die manier kunnen maatwerkoplossingen geboden worden en kunnen studenten begeleid worden bij het vinden van een passende opleiding of geschikt werk.

Drie van de vijf onderdelen van BAS zijn met ingang van het schooljaar ‘22/‘23 gehuisvest in de Meppel. Directeur José Brama legt uit op welke wijze het gebouw bijdraagt aan de doelstellingen van BAS. *José* _ “Jongeren die vastlopen op school verdienen het om hulp te krijgen. Het is belangrijk dat zij de opstap naar een school kunnen maken op een plek waar ze zich welkom voelen, waar een nieuwe start mogelijk is. Die plek biedt de Meppel. We zitten hier in een fantastisch gebouw, een gebouw waarvan ik ook echt vind dat het een ziel heeft, waar jongeren met plezier naartoe kunnen komen en met veel zin hun diploma gaan halen of kunnen doorstromen naar een andere mbo-opleiding.”

Ook buiten de reguliere schooltijden hoopt José dat de Meppel een plek wordt waar verschillende vormen van scholing worden aangeboden zoals taalcursussen Nederlands voor volwassenen. “Zien is geloven. We hopen dat de ervaringen die jongeren hier opdoen, inspirerend werken voor anderen.”

Kansen benutten en doelen bereiken

Bilal Yilmaz doet de verkorte entreeopleiding verkoop en retail op de Meppel en is ambassadeur van ROC Mondriaan. Over een maand is hij klaar en gaat hij een bbl-opleiding doen. Dat betekent vier dagen werken en een dag naar school. Bilal weet wat hij wil worden: sales directeur van een groot bedrijf. Hans Schutte, sinds twee jaar voorzitter van het College van Bestuur (CvB), heeft hier alle vertrouwen in: “Deze jongen weet heel goed wat hij wil, die komt er wel. Mooi om te zien dat de entreeopleiding van ROC Mondriaan de volgende stap voor hem mogelijk maakt.”

Bilal Yilmaz, student entreeopleiding en Hans Schutte, voorzitter van College van Bestuur.

Bilal zat hiervoor vier jaar op het Stanislascollege. Hij koos voor de entree-opleiding om versneld zijn ambities waar te kunnen maken. Bilal wil namelijk een diploma én een baan in de sales. Hij heeft al een werkgever die hem verder wil helpen. *Bilal* _ “Momenteel werk ik voor OPPO, een telecombedrijf. Ik heb een jaarplan opgesteld en het bedrijf helpt mij om mijn doelen te bereiken.”

Hoe zat dat met jou Hans, wist jij op die leeftijd al wat jij wilde worden of bereiken? “Ik startte met een baan in de accountancy, omdat ik dacht dat dat bij me zou passen. Dat was helaas niet zo. Na anderhalf jaar hield ik het voor gezien. Ik koos voor een studie Bestuurskunde en begon tijdens mijn studie een eigen bedrijfje in onder meer het samenstellen van jaarrekeningen. Veel van mijn klanten zaten in het onderwijssegment, dat begon ik steeds leuker te vinden. Nadat ik klaar was met mijn studie en mijn bedrijf had verkocht, besloot ik verder te gaan in het onderwijs. Ik heb verschillende bestuurs-functies bekleed, ben directeur-generaal geweest van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en nu dus voorzitter van het CvB van ROC Mondriaan. Ik heb eigenlijk nooit een heel vastomlijnd plan gehad, volgens mij is het vooral een kwestie van meebewegen en de juiste mensen treffen. Een goed netwerk is

Studenten bij de opleiding verkoop en retail.

belangrijk. Je moet ergens een entree krijgen en die kans benutten. Net als Bilal nu een kans krijgt van zijn werkgever en die met beide handen aanpakt."

Bilal, wat vind je van de entreeopleiding die je nu volgt? "Ik vind het een goede opleiding. De docenten zijn minder streng dan ik had verwacht, dat viel me erg mee. Ik heb veel geleerd de afgelopen periode, vooral ook discipline. Dat was nodig. Op tijd komen, goed plannen, maar ook dingen als ontbijten, want dat deed ik hiervoor nooit. Een ontbijt geeft energie en die heb je nodig om goed te kunnen leren. Ik ben ook heel blij met mijn docent, het voelt alsof hij een soort familielid is. Daardoor doe ik nog meer mijn best."

Hoe kijk jij naar de entreeopleidingen Hans, wat is volgens jou de kracht van de Meppel? "De docenten hebben echt passie voor hun werk, dat is heel mooi om te zien en ze zorgen inderdaad voor het familiegevoel dat Bilal beschrijft. We kunnen met de entreeopleidingen veel maatwerk leveren. Een versneld traject, één-op-ééncontact, we doen er alles aan om het beste uit de studenten te halen. Doordat we nu ook alle entreeopleidingen op één locatie hebben in een prachtig gebouw, werkt deze formule nog beter. Wat ook sterk is aan de Meppel, is dat het midden in de wijk Zuidwest ligt. We kunnen met die locatie nog veel meer mooie dingen doen."

Bilal, wat doe je als ambassadeur van ROC Mondriaan? "Ik ben eigenlijk de glimlach van de school. Ik vertegenwoordig de Meppel en ga naar andere scholen om te vertellen over de entreeopleidingen. Ook leg ik uit wat scholen anders kunnen doen, zodat studenten nog beter begeleid kunnen worden. Het is belangrijk om te leren van elkaar."

Hebben jullie nog een tip voor elkaar? *Hans* _ "Bilal is al heel goed bezig. Ik zou willen dat al die 20.000 studenten van ROC Mondriaan zo gemotiveerd waren!" Bilal heeft een tip voor Hans. *Bilal* _ "Er kan aandacht aan kennismakingsdagen worden gegeven, zodat meer scholieren ROC Mondriaan goed leren kennen en de overstap naar het mbo minder groot is. Even proeven, ervaren, dat is genoeg."

Joop Berding

1960 t/m 1974 _____ *Buurtbewoner*

Joop met zijn zelfgemaakte houten zwaard.

Joop was in de jaren zestig kind aan huis op de R.K. Technische School St. Paulus. Niet als leerling, maar als frequente bezoeker op de woensdagmiddag, als hij vrij was en hij bij zijn vader langsging die op school werkte. Heel wat uren heeft hij doorgebracht in het gebouw. Het pand roept dan ook mooie herinneringen bij hem op.

“Mijn vader werkte hier vanaf de opening in 1960. Hij was administrateur van het bestuur en verzorgde subsidieaanvragen, geldstromen, de loonadministratie en meer. Bij de ingang beneden, meteen links, had hij zijn werkkamer. Ik ben hier als kind, vanaf dat ik een jaar of zes was, ontzettend vaak geweest. Vooral op woensdagmiddag, als ik geen school had, kwam ik hier om te leren typen. Mijn vader had een enorme typemachine, een Remington, op zijn kamer. Begin jaren zestig werkte iedereen natuurlijk nog op de typemachine. Daar heb ik, met twee vingers – zoals iedereen van mijn generatie – leren typen. En zo doe ik het nog steeds. Ik deed ook andere dingen op de woensdagmiddag. Zo heb ik een keer op de houtafdeling een houten zwaard gemaakt. Dat nam ik trots mee naar huis.

Het gebouw roept veel herinneringen bij me op. Ik weet nog goed hoe je de school binnenkwam, de centrale hal met die omloop en dat prachtige mozaïek in het midden. Dat is nog steeds een

De tegels achter Joop’s vader zijn nog altijd aanwezig in deze kamer.

geweldig mooie ruimte. Daarnaast de werkkamers, het hokje van de conciërge, de grote kantine en de lokalen: ik kan het allemaal zo voor de geest halen. Maar de sterkste herinneringen heb ik toch wel aan de kamer van mijn vader. Er is een foto van maart 1960 – mijn moeder heeft de foto gedateerd – waarop mijn vader achter zijn bureau zit. Op de foto zie je een bakelieten telefoon, een wastafeltje met tegels erachter, een Gispen stoel: het ademt helemaal de sfeer van een kantoor van de jaren zestig.

Niet alleen de school waar we tegenover woonde, kende ik goed, ook de buurt. Er staan nu nog vier blokken huizen, de wijk erachter is eigenlijk helemaal afgebroken, daar is allemaal nieuwbouw voor terug gekomen. Wij woonden in het eerste blok en dan het laatste portiek. Voor mijn vader en ook voor mij was het een kwestie van even de Meppelweg oversteken om naar school te gaan.

Vader van Joop met collega's.

“Zo heb ik een keer op de houtafdeling een houten zwaard gemaakt. Dat nam ik trots mee naar huis.”

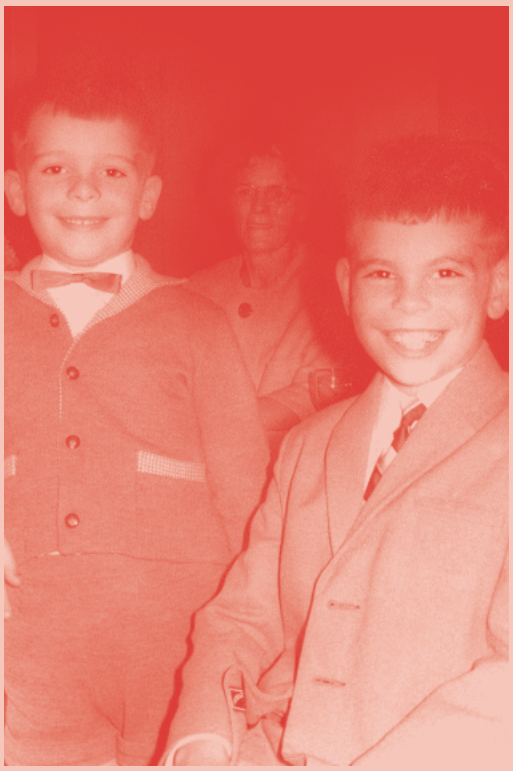

Joop en zijn broer bij de inhuldiging van zijn vader.

St. Paulus heeft een grote rol gespeeld in mijn leven. Ik kende de school en het onderwijs, dat wil zeggen het lager technisch onderwijs dat hier werd gegeven. Thuis werd er ook veel over scholen en het onderwijs gesproken. Het heeft er zeker toe bijgedragen dat ik zelf ook een lange carrière in het onderwijs heb gehad, zowel in het basisonderwijs als in het hoger onderwijs. Dat zaadje is hier geplant.”

Thijs van Gaalen

1962 t/m 1966 _____ Leerling

Thijs deed eerst de dagopleiding op de Its en later een gecombineerde avond-dagopleiding. Dat betekende twee avonden en een middag naar school. Na het eerste jaar, een soort brugklas waarin je alle vakken kreeg die er waren, koos hij voor het vak van timmerman.

“We kregen ook les op de zaterdagochtend. Tijdens de gymles op zo’n zaterdagochtend, kwam ik lelijk ten val. Ik werd naar het Rode Kruis Ziekenhuis aan de Sportlaan gebracht door de heer Jansen, een leraar timmeren. Hij bracht me thuis na de behandeling. Bij aankomst thuis bleek dat mijn moeder en de heer Jansen elkaar kenden van vroeger.

Hoe ik verder terugkijk op die periode? Met mijn klasgenootjes die uit het hele Westland en Den Haag kwamen, had ik een goede band. De winter van ‘62/‘63 zal ik niet snel vergeten. Vroeg in de

Getuigschrift

UITGEREIKT INGEVOLGE ARTIKEL 29 DER NIJVERHEIDSONDERWIJSWET

AAN Theodorus, Johannes, Maria, van G A A L E N

GEBOREN 14 april 1949 TE 's-Gravenhage

ALS BEWIJS DAT HIJ HET ONDERWIJS IN EEN 3 -JARIGE CURSUS ALS T I M M E R M A N

AAN DE **R.K. TECHNISCHE DAGSCHOOL „ST. PAULUS"**

TE 'S-GRAVENHAGE MET GOEDE UITSLAG HEEFT GEVOLGD

'S-GRAVENHAGE, 1 juli 1965

DE VERTEGENWOORDIGERS VAN HET SCHOOLBESTUUR BIJ HET EXAMEN.

VOORZITTER

SECRETARIS

HANDTEKENING VAN DE LEERLING

DE DIRECTEUR.

R.K. TECHNISCHE SCHOOL „ST. PAULUS" TE 'S-GRAVENHAGE

Klasse III

	Vakken van onderwijs	15/4 1962	15/2 1963	10/4 1963	15/7 1963
HANDVAARDIGHEID EN TEKENEN	Metaalbewerking	7	7	7	7
	Houtbewerking	8	8	7	7
	Schilderen	7	6	7	7
	Kleiarbeid	7	7	6	6
	Voorbereidend vaktekenen	7	7	6	6
	Handtekenen	6	7	7	7
	IJver	8	7	7	7
	Gedrag	8	7	7	7
	Lich. oefeningen	7	7	6	7
ALGEMEEN VORMEND ONDERWIJS	Nederlandse taal	7	6	8	7
	Rekenen	7	6	6	6
	Wiskunde	7	6	6	6
	Natuurkunde	8	7	7	7
	Aardrijksk. geschiedenis biologie	6	7	8	8
	Engelse taal	7	7	6	7
	Muzikale vorming	8	8	8	8
	Godsdienstleer	8	9	9	9
	IJver	7	7	7	7
	Gedrag	8	7	7	7

Waarde van de cijfers: 10 = uitmuntend, 9 = zeer goed, 8 = goed, 7 = ruim voldoende, 6 = voldoende 5 = bijna voldoende, 4 = onvoldoende, 3 = zeer onvoldoende, 2 = slecht, 1 = zeer slecht

	M.K.	Z.K.	Ziek	Ge-schorst	Te laat
1e rapport		4			
2e rapport	1				
3e rapport			6		
4e rapport			16		

Volgens opgaven van de leraren opgemaakt door de Directeur

Handtekening vader of verzorger

1e rapport

2e rapport

3e rapport

4e rapport

Opmerkingen van de school:

1e rapport

2e rapport

3e rapport

4e rapport

Toegelaten tot 2e klasse

Niet toegelaten

SCHOOL BEGINT: 27 AUG. 1963

Getuigenschrift en cijferlijst van Thijs van Gaalen uit 1965.

ochtend naar school in de sneeuw en temperaturen diep onder nul, tussen de middag naar huis om te eten en daarna weer terug naar de Meppelweg en om een uur of vier weer naar huis in de snijdende kou. Dat was een helse tijd.

Ik deed mijn best om een voldoende te halen, maar dat viel echt niet mee. Huiswerk moest je gewoon doen in de huiskamer waar een tafel stond met stoelen eromheen. Met negen mensen in huis was dat best wel een opgave. Maar ik heb het volbracht, met een voldoende voor alle vakken!"

Rien van der Vlist

1963 t/m 1966 _____ Leerling

Rien zat van 1963 tot en met 1966 op de R.K. Technische School St. Paulus. Daar is hij opgeleid als timmerman, waarna hij heeft doorgeleerd aan de uitgebreid technische school (uts).

“Ik kwam in 1963 op de St. Paulus. Het eerste jaar van de technische school was een (schakel)jaar, waarbij je kennis maakte met meerdere vakrichtingen. Naast theorievakken werd er veel aandacht besteed aan metaalbewerking, schilderwerk en timmerwerk. Je werd klaargestoomd om met je handen te gaan werken. Na het eerste jaar moest je een vakrichting kiezen waarin je verder wilde gaan. Ik koos voor timmerwerk.

In de daaropvolgende jaren heb ik veel geleerd waar ik later nog veel aan heb gehad. In 1966 behaalde ik mijn diploma, maar om op mijn vijftiende als timmerman aan de slag te gaan, was voor mij geen optie. Ik besloot door te leren en ging naar de uts, later werd dat middelbare technische school, op de Loosduinseweg.

Deze opleiding was bedoeld om later een theoretisch bouwkundig beroep te gaan uitoefenen. In 1970 rondde ik mijn praktisch jaar van die opleiding af en begon ik bij een groot aannemersbedrijf als constructietekenaar. Uiteindelijk ben ik na het behalen van de (avond) HTI-opleiding bij dat bedrijf werkzaam gebleven tot aan mijn pensionering.

St. Paulus lag maar een paar honderd meter van ons huis, dus bij een tussenuur kon ik gewoon even naar huis. Ik kijk met veel plezier op mijn schooltijd terug. Vooral omdat die praktijklessen mij goed op weg hebben geholpen. Ik heb veel baat gehad bij deze basis."

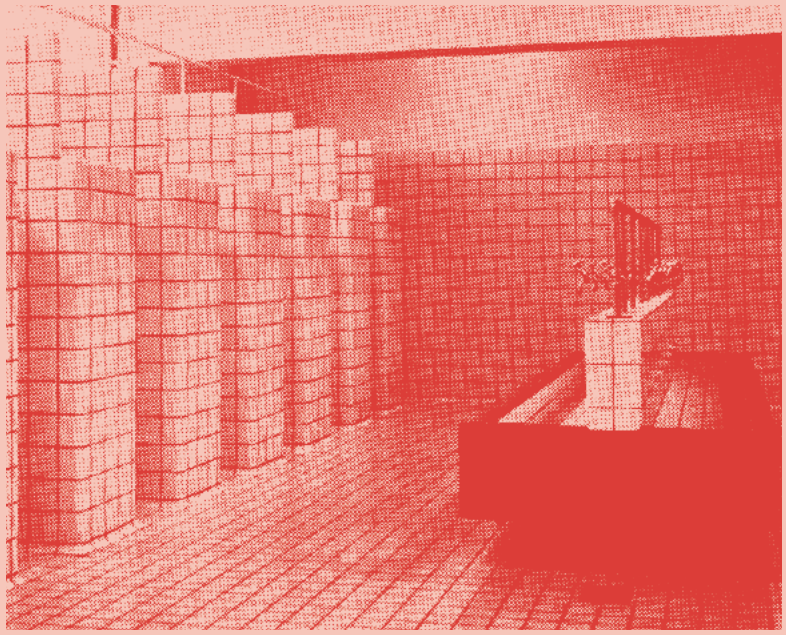

Douche en voetwasgelegenheid.

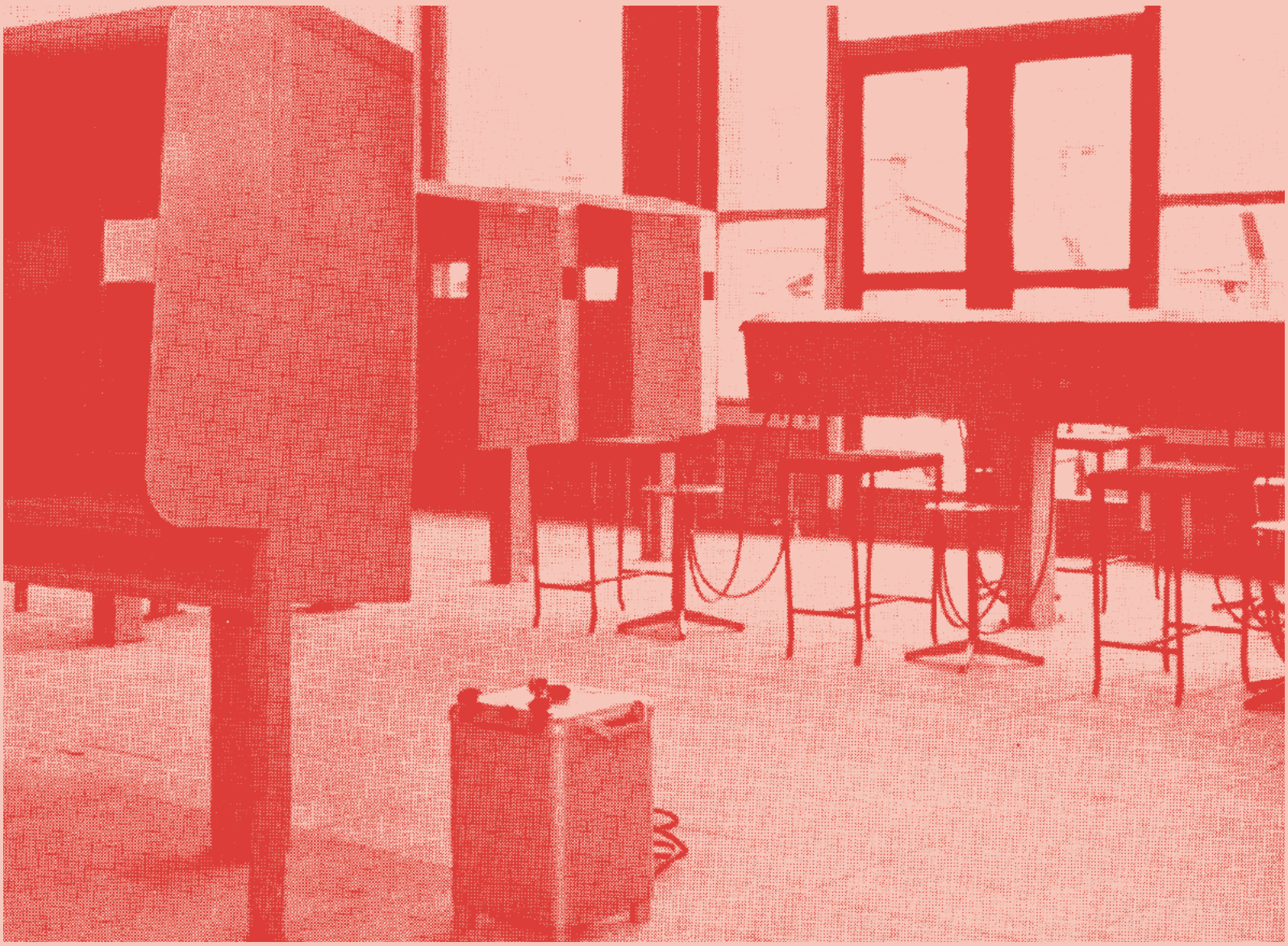

Laslokaal.

Guus Heijnen

1967 t/m 1971 _____ *Leerling*
2002 t/m 2013 _____ *Docent*

Guus is opgegroeid in Den Haag Zuidwest in een gezin met vijf kinderen. Hij was de meest technische van het stel en ging naar de R.K. Technische School St. Paulus. In 1971 behaalde hij zijn diploma. Als een echt ‘Mammoetwet kindje’ volgde hij daarna nog de mts en hts. Na tien jaar in het bedrijfsleven te hebben gewerkt, kwam Guus terecht in het onderwijs. Met twee bevoegdheden wiskunde en elektrotechniek heeft hij dertig jaar in Den Haag gewerkt bij de scholengroep Den Haag Zuidwest, waarvan zo’n jaar tien op zijn eigen oude school aan de Meppelweg.

“Ik vergeet nooit mijn eerste dag. Ik kwam binnen, keek rond en zag alleen maar jongens in een overall. Mijn eerste gedachte was: wat gaat hier mis? Het rook naar olie en techniek en alles wat daarbij hoort. Het was een heel vreemde ervaring voor mij. Ik had liever een gemengde school gehad. Je bent puber en in die periode wordt er ineens iets van je afgenomen, zo voelde het. Mijn zus en al mijn broers zaten op de havo en hbs en die namen hele klassen mee naar huis, jongens en meisjes. Ik ging op school alleen maar met jongens om. Het was erg wennen, maar het was ook wel iets wat bij me paste. Ik ben van de lts naar de mts gegaan en daarna naar de hts; techniek was absoluut mijn ding.

Naast de techniek zijn de muzieklessen mij het meeste bijgebleven. Ik ben ook erg trots op mijn rapport in klas H: ik had toen een tien voor muziek. Den Haag was een muziekstad met de Golden Earring en Q65; dat waren de dingen die je bezighielden. Maar deze muziekleraar gaf klassieke muziek. In het atrium nodigde hij strijkers uit, dan weer blazers of paukenisten en aan het eind van het schooljaar zat er een heel orkest en kregen we uitleg over de Moldau van Smetena. Dat is iets wat ik nooit meer zal vergeten. Als een docent zo inspirerend kan zijn, dat je later nog steeds die muziek in je hoofd hebt zitten, dan is dat echt heel bijzonder.

St. Paulus heeft een belangrijke rol in mijn leven gespeeld, maar vooral de wijk Den Haag Zuidwest. Hier groeiden we op. Mijn meest bijzondere herinnering aan dit schoolgebouw? Dat is toch wel het hek. De hekken gingen altijd dicht, je mocht het schoolplein niet af. In de zomer, als we pauze hadden, kwam de ijsboer langs. Die man mocht niet op het plein staan, dus moest je je ijsje kopen door het hek. Zo'n ijsje met twee van die wafels met zo'n grote bol ertussen. Dat kon je dan, net voordat de bel ging, snel opeten. Ook de plek waar we onze boterham opaten kan ik me goed herinneren. Dat was zo streng geregeld. De tafel werd gedekt en je moest je boterham vervolgens met mes en vork opeten.

Guus (bovenste rij, derde van links) en collega's.

Gegutst schaaltje, gemaakt in de les houtbewerking.

“Als een docent zo inspirerend kan zijn, dat je later nog steeds die muziek in je hoofd hebt zitten, dan is dat echt heel bijzonder.”

In het schooljaar van 2003 kwam ik terug. Ik heb er tien jaar gewerkt als docent elektrotechniek. Toen ik binnenkwam viel me hetzelfde op als toen ik zelf de school binnenstapte als twaalfjarig jochie: bijna allemaal jongens. Jammergenoeg is het nog steeds zo dat het vooral jongens zijn die kiezen voor techniek. Als het aan mij ligt komen er snel meer meisjes bij. Dat is hard nodig, want er is werk genoeg voor mensen die technisch zijn.”

John van Leeuwen

1967 t/m 1972 _____ *Leerling*

Op de lagere school was John een dromer en hij liet zijn fantasie graag de vrije loop. Hij ‘ontwierp’ nieuwe steden en ‘bedacht’ hoe de nieuwe auto van James Bond eruit zou moeten zien. Taal en rekenen boeiden hem niet zo en hij was naar eigen zeggen nogal een ‘boefje’. Op de Its viel voor hem alles op zijn plek. Kunst en techniek kwamen samen in de lessen die hij volgde. Al vrij snel wist John wat hij wilde worden: architect, dat was zijn doel. Dat is ook gelukt.

“Ik vond eigenlijk alle vakken leuk, maar vooral maatschappijleer en kunstzinnige vorming hebben ertoe bijgedragen dat ik de grote lijnen begon te zien. We gingen op excursies naar het gemeentemuseum, daar zag ik werken van Mondriaan en Gerrit Rietveld. Ik vond schilderen altijd wel leuk, maar associeerde dat met Rembrandt en Van Gogh en het lukte me niet om zelf zo te tekenen. Door in aanraking te komen met andere vormen van kunst, viel bij mij het kwartje: zo kan het ook. Ik hield van die felle kleuren, de verschillende vormen en leerde daardoor anders kijken naar dingen. Wat ik heb geleerd van docenten is om ook buiten de lijntjes te kleuren. Het kan nooit kwaad om een probleem van een andere richting aan te fietsen.

In het atrium stonden allemaal bankwerkmachines, echt gevaarlijke apparaten. We zaten met dertig pubers in de klas. Toen ik zelf directeur werd van grote bouwprojecten, begreep ik beter

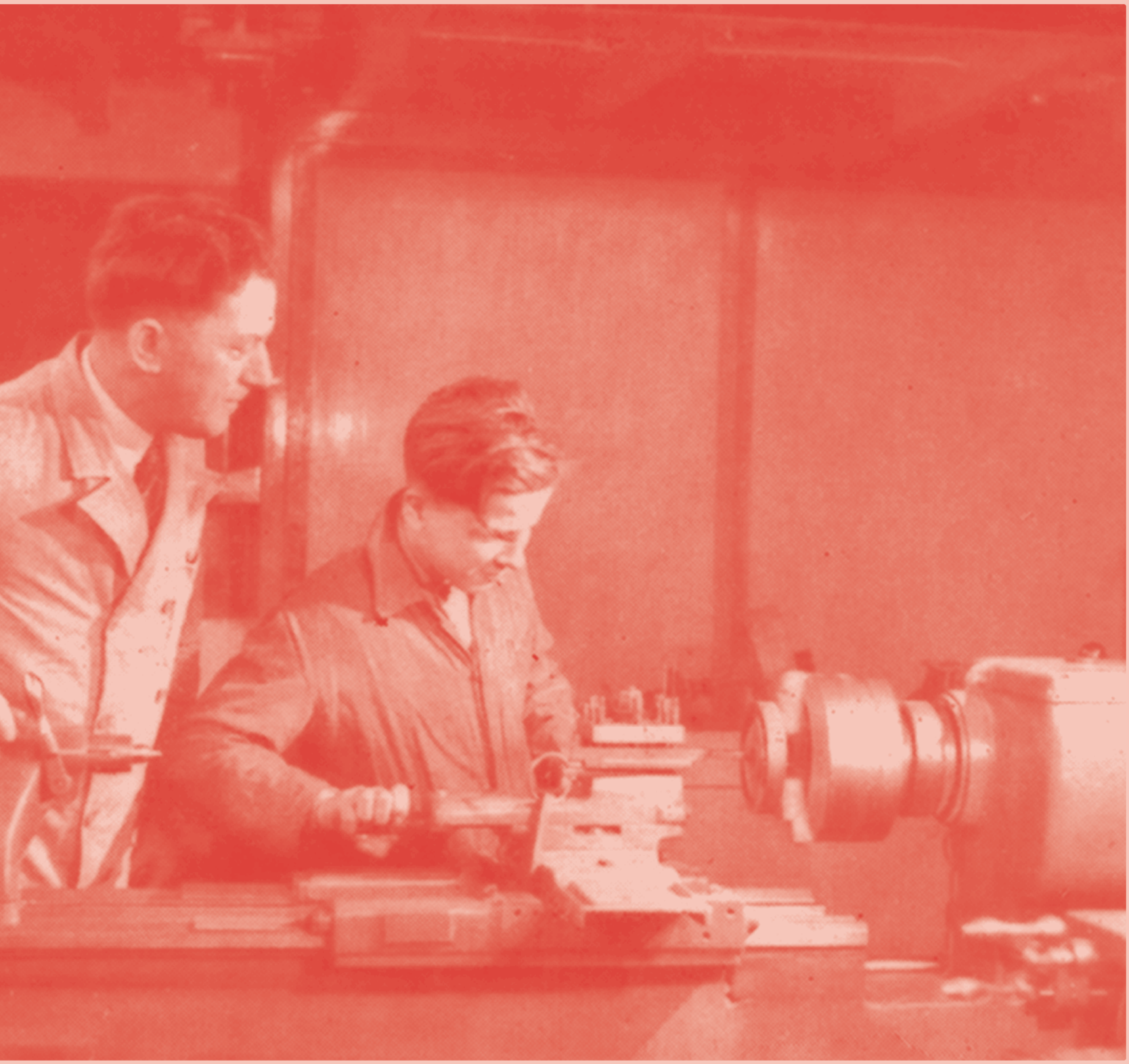

Leerlingen bij bankwerkmachines.

“Wat ik heb geleerd van docenten is om ook buiten de lijntjes te kleuren. Het kan nooit kwaad om een probleem van een andere richting aan te fietsen.”

welke verantwoordelijkheden die docenten droegen. Er is wel eens door een fout van mij een beitel door de klas gevlogen. Die leraar werd toen vreselijk boos op me. Als vijftienjarige begreep ik dat niet, want je kunt dat soort gevaren op die leeftijd niet overzien, maar die docenten moesten voortdurend opletten. Zo waren er meer vakken. Cirkelzagen bij houtbewerking was ook niet zonder risico’s.

Bij maatschappijleer kregen we de vraag waarom de Japanse economie zoveel verder was dan die van ons in Europa. Daar gingen we in de klas met elkaar over in gesprek. Het ging over de kracht van innovatie: je moet altijd blijven leren, innoveren en slimmer worden. Dat is de boodschap die ik uit deze les heb meegenomen en die me altijd is bijgebleven. Het feit dat ik dit na zoveel jaren nog steeds weet en nog steeds aan anderen vertel, zegt genoeg.”

Vanuit een blok hout een houtsnijwerk maken bij de les houtbewerking.

Gijs van der Toorn

1971 t/m 1995 _____ *Docent*
1995 t/m 2006 _____ *Directeur*

Gijs heeft maar liefst 35 jaar op de Meppelweg rondgelopen. Hij begon als docent wis- en natuurkunde, groeide door naar de functie van adjunct-directeur en werd uiteindelijk directeur. In die periode heeft hij de school een stuk diverser zien worden. Van een jongensschool met veel leerlingen uit het Westland, werd het een meer gemengde school, met meisjes die bewust voor techniek kozen. Ook de populatie veranderde in de jaren tachtig door de immigratiestroom. Met een beetje weemoed kijkt hij terug op de tijd dat de technische scholen alom vertegenwoordigd waren in Den Haag.

“De Technische school St. Joseph in Den Haag had te veel leerlingen en om die op te vangen werd de St. Paulusschool gebouwd. De architecten die de opdracht kregen en het gebouw hebben ontworpen, waren van origine kerkenbouwers, ze hadden nog nooit een school gebouwd. Daarom is het zo’n bijzonder gebouw. Je kunt het herkennen aan de hoge ramen, trappenhuizen en ook de kapel tussen de twee gymzalen, die oorspronkelijk boven elkaar waren gebouwd. Daar hingen de kazuifels van de priester en er stonden kerkbanken. Dit was voor ons docenten een bijzondere plek, er werden hier ook andere activiteiten gedaan. In die tijd gaf ik nog natuurkunde en gebruikte ik die ruimte regelmatig om films te draaien tijdens mijn lessen. Ik huurde dan bijvoorbeeld een technische film over het drijfvermogen van schepen. Altijd als ik met de klas vanaf het lokaal door de gangen naar de kapel liep, trok dat de aandacht van collega’s en leerlingen. Die wilden ook graag film kijken en sloten regelmatig aan. Later is deze kapel een ruimte voor informatica geworden.

Begin jaren tachtig kreeg de school zoveel aanmeldingen, dat er moest worden uitgebreid. Op het terrein voor de school werden acht nieuwe lokalen bijgebouwd. In de jaren tachtig onderging de school een enorme verbouwing als gevolg van een fusie. Hele muren lagen eruit, om van het lawaai maar niet te spreken, terwijl de lessen gewoon doorgingen. Soms viel er opeens een muur om of gebeurde er iets anders waardoor lessen niet door konden gaan. Dat was een moeilijke periode voor iedereen die op school zat of daar werkte.

Ondanks allerlei scholenfusies en het feit dat we als school goed stonden aangeschreven, liep het leerlingenaantal terug. Dat gold voor alle technische opleidingen in Den Haag en omgeving, maar scholen zoals de St. Paulus, met een breed aanbod van techniek, hadden het extra moeilijk om kleinere aantallen leerlingen te verdelen over de verschillende richtingen. Het bijgebouw dat eerder gebouwd was, werd in die periode zelfs weer afgebroken.

Opening van het nieuwe bijgebouw,

“De architecten die het gebouw hebben ontworpen en de opdracht kregen, waren van origine kerkenbouwers, ze hadden nog nooit een school gebouwd.”

Prins Willem-Alexander, samen met zijn verloofde Máxima. Gijs rechts van hem.

In 1993 fuseerden de scholen St. Janscollege, Groen van Prinsterer College en R.K. Technische School St. Paulus tot het Hofstad College. Een jaar later kwamen daar de Technische School Veluweplein, de Beatrijs, Heldring Mavo en de Technische School Loosduinen bij. Weer een paar jaar later werd de St. Paulus, na de fusie Hofstad Horeca en Techniek, losgemaakt uit de Hofstad-groep en samengebracht met andere scholen in het Terra College, later met weer een andere naam omgevormd tot de Scholengroep Den Haag Zuidwest.

In 2001 kregen we (de school heette toen Hofstad Horeca en Techniek) hoog bezoek: het toekomstig koningspaar zou langs-komen op de Meppelweg. Ik was toen directeur en werd gebeld door een mevrouw van de gemeente met de vraag, wat ik ervan zou vinden als prins Willem-Alexander en Máxima zijn verloofde, mijn school zouden komen bezoeken. Ik dacht eerst dat het een grap was! Uiteraard vond ik het een grote eer. Vervolgens werden alle voorbereidingen getroffen. Op dat moment kom je in één groot veiligheidsonderzoek. Soms had ik een ploeg bij mij die meeging om de route te bepalen van de ‘hoge gasten’. We liepen dan de school door en niemand wist verder wat er aan de hand was, want alles was geheim. Ik zei dan maar dat het de arbeidsin-spectie was of onderwijsinspecteurs in opleiding, haha. Een half jaar duurde dit traject. Alles werd gelukkig goed begeleid, ook vanuit de gemeente.

Op de dag van het bezoek kwamen ze met honden het gebouw in om alles te checken. Iedereen was zenuwachtig, ik niet in het minst. Het had trouwens niet veel gescheeld of het koninklijk paar had voor een dichte deur gestaan. De conciërge had op mijn verzoek de hekken even dicht gedaan om te voorkomen dat er teveel mensen het terrein op zouden komen en het onrustig zou worden, want het was natuurlijk hartstikke druk. Gelukkig ging net op tijd de poort weer open. Het was een enorme beleving voor iedereen op school.”

1959 Eerste paal van de R.K. Technische School St. Paulus.

De Haagse architecten Nicolaas Molenaar en Pieter Sips ontwierpen van origine kerken.

De R.K. Technische School St. Paulus was dan ook de eerste school van hun hand. Bij een aantal elementen is dit nog terug te zien, zoals bij de grote trappenhuizen met lange raampartijen.

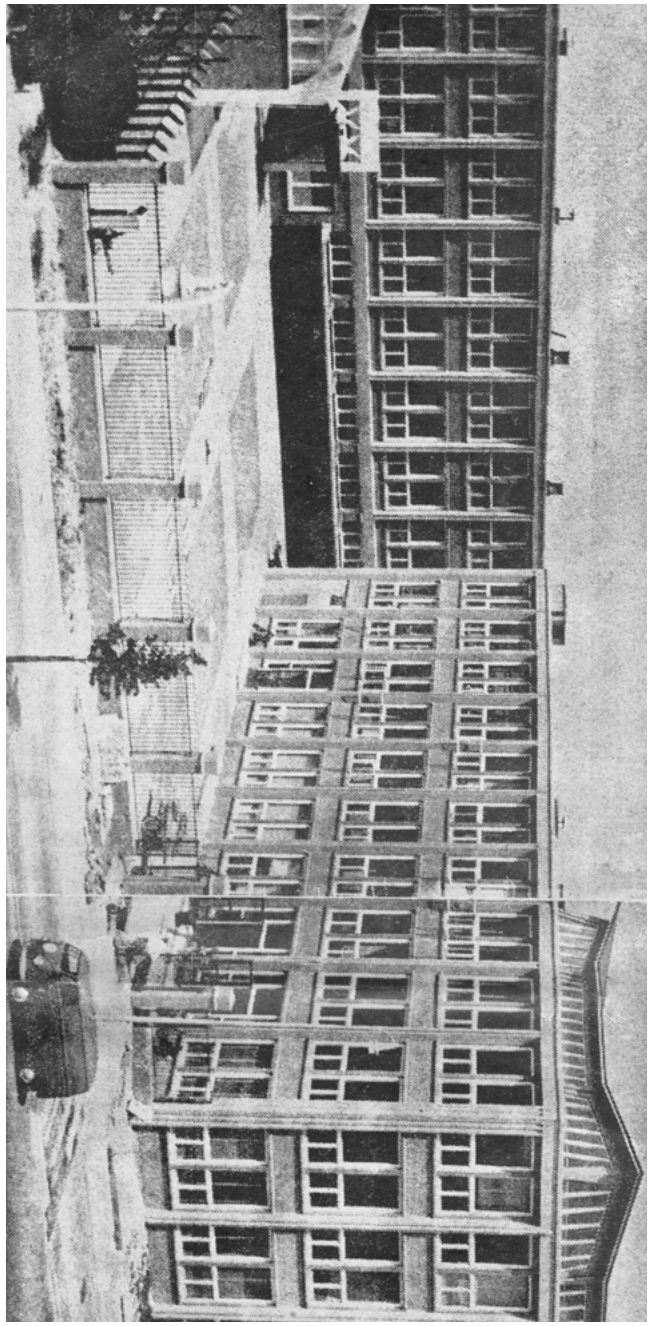

1960 Voorgevel theoriegebouw (links) en praktijkgebouw (rechts), gezien vanaf de Meppelweg. Het schoolplein is in overleg met de Bond voor Veilig Verkeer door rode en grijze tegels in 'huizen' en 'straten', met zebrapaden, verdeeld. Dit diende voor de verkeersles.

1960 Draaibanken in het lokaal.

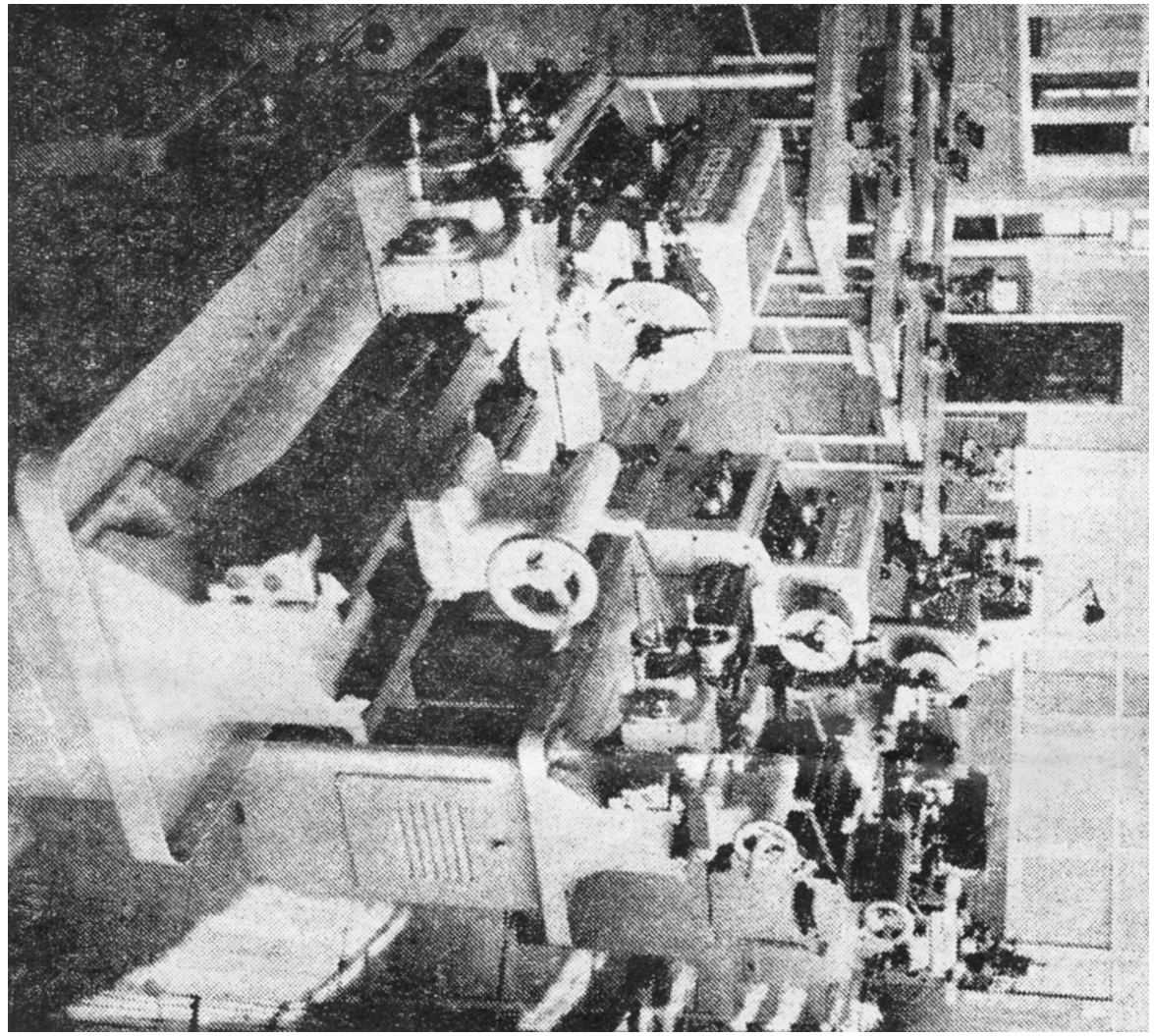

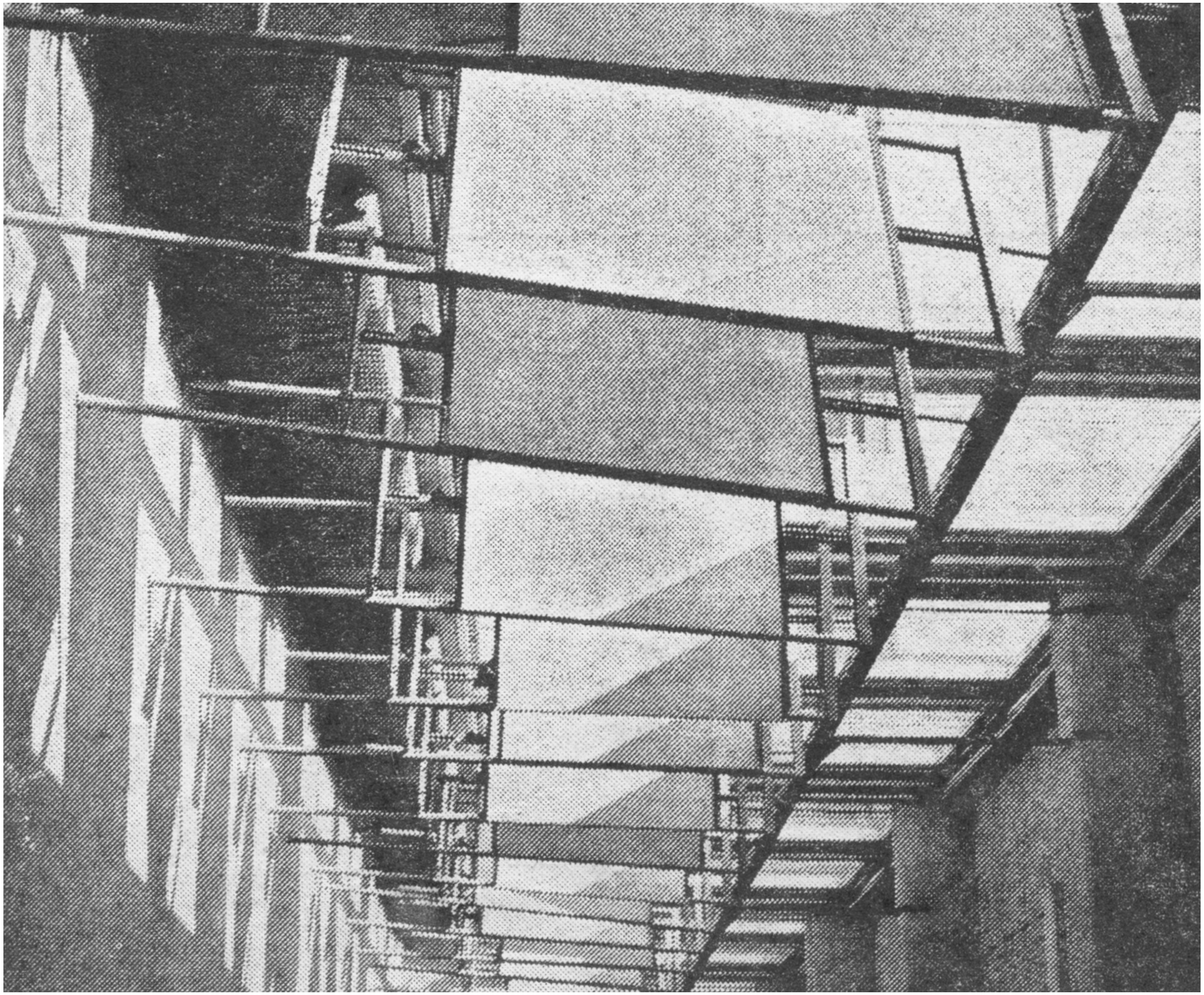

1960 Een reeks van ezels in de schilderswerkplaats. Hier leerden ‘de schilders van de toekomst’ hoe zij vertikale oppervlakten moesten verven.

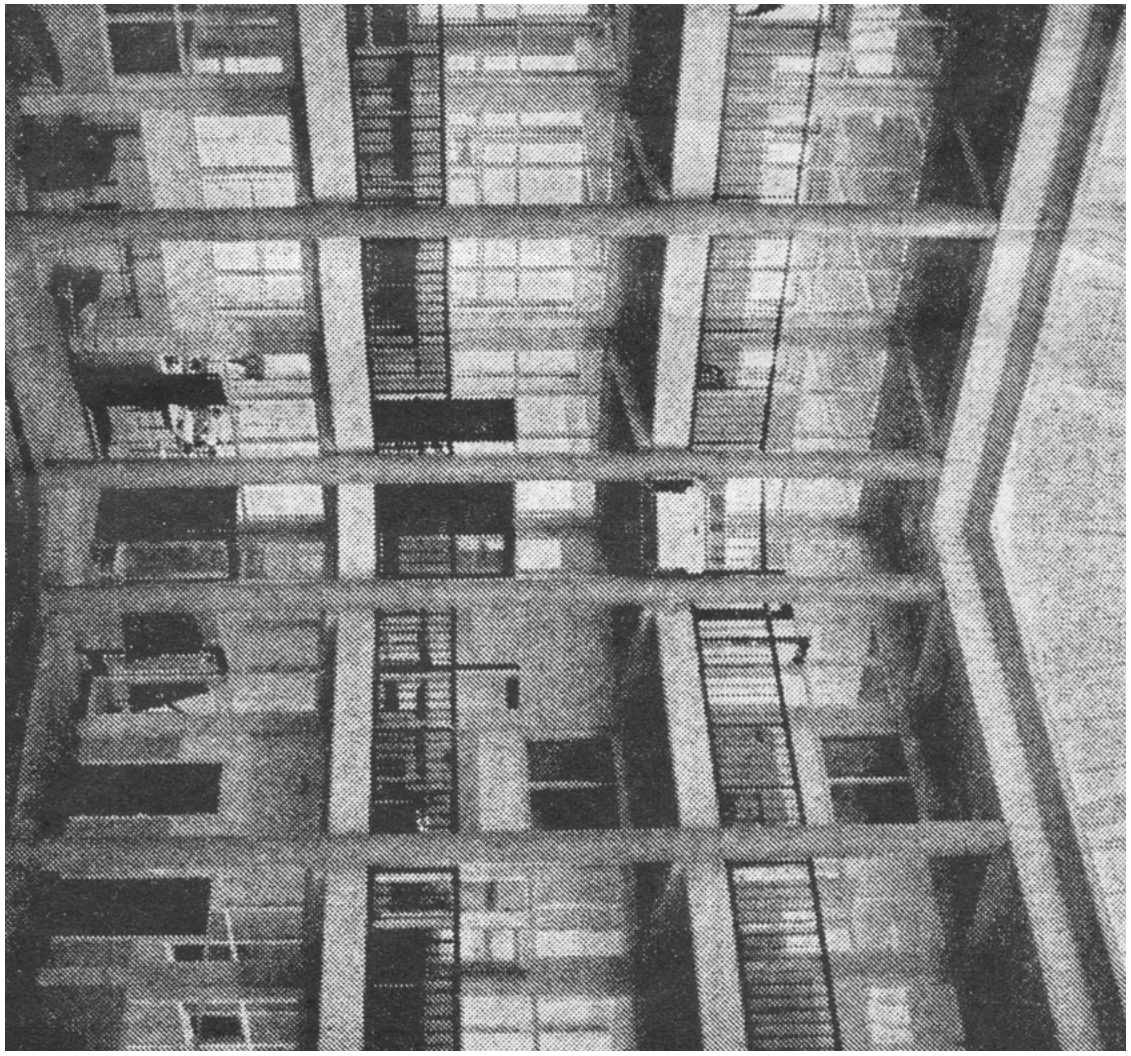

1960 Het atrium vormt het hart van het grote praktijkgebouw.

1960 De royale kantine was helder van kleur, met een vrolijke inrichting. Aan het einde de afgiftebalie voor melk, koffie, thee en roze koeken. De plek voor de middagpauzes en feestelijke bijeenkomsten.

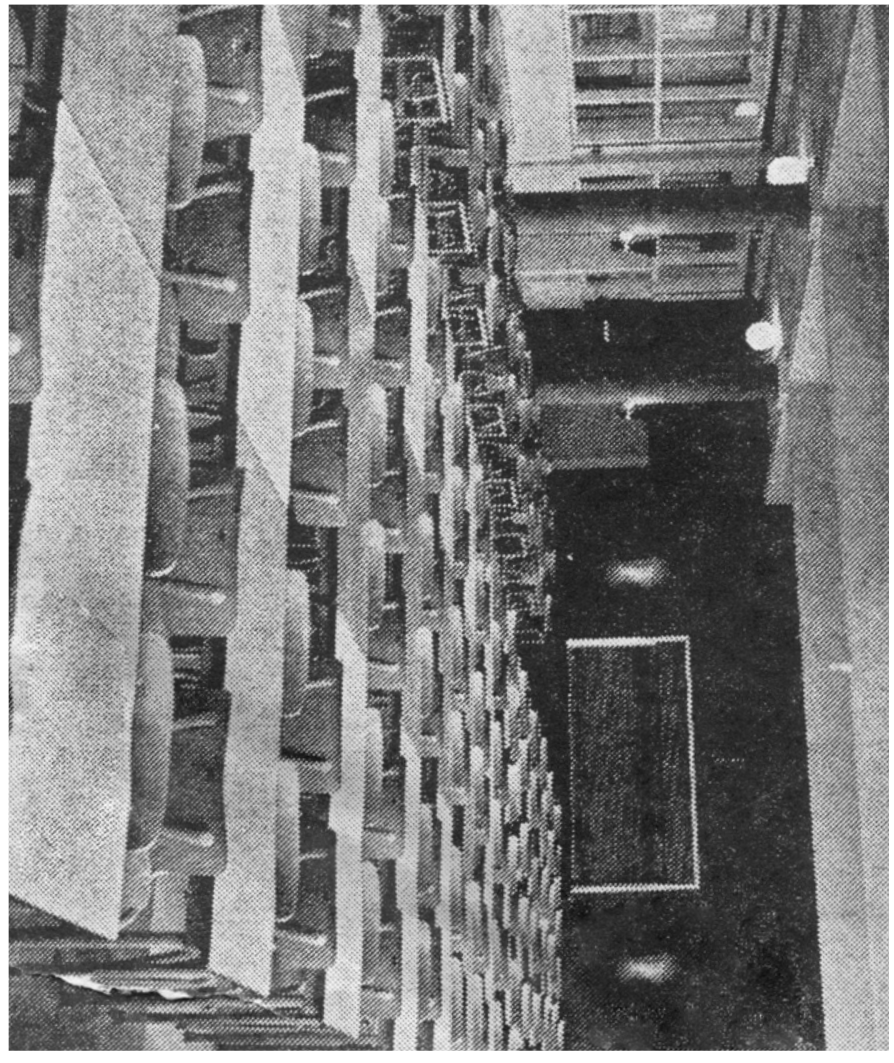

1968 Natuurkundelokaal.

1966 Lokaal metaalbewerking.

1966 Natuurkundelokaal
op de tweede etage.

1970 Lokaal voor algemene technieken.

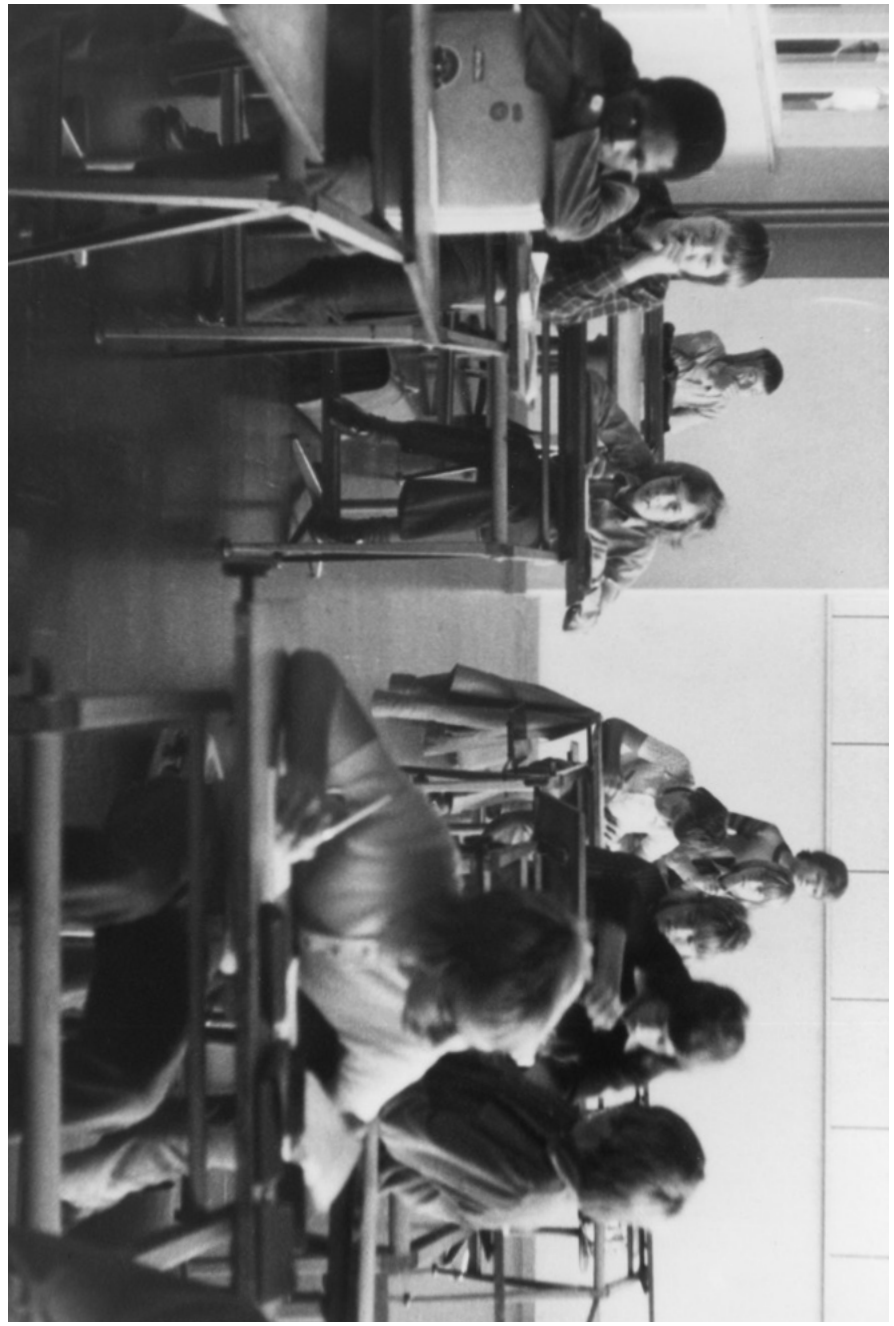

1970 Theorielokaal.

1968 Lokaal voor elektrotechniek.

1973 Groepsfoto docenten en medewerkers.
Met Gijs van der Toorn rechts op de foto.

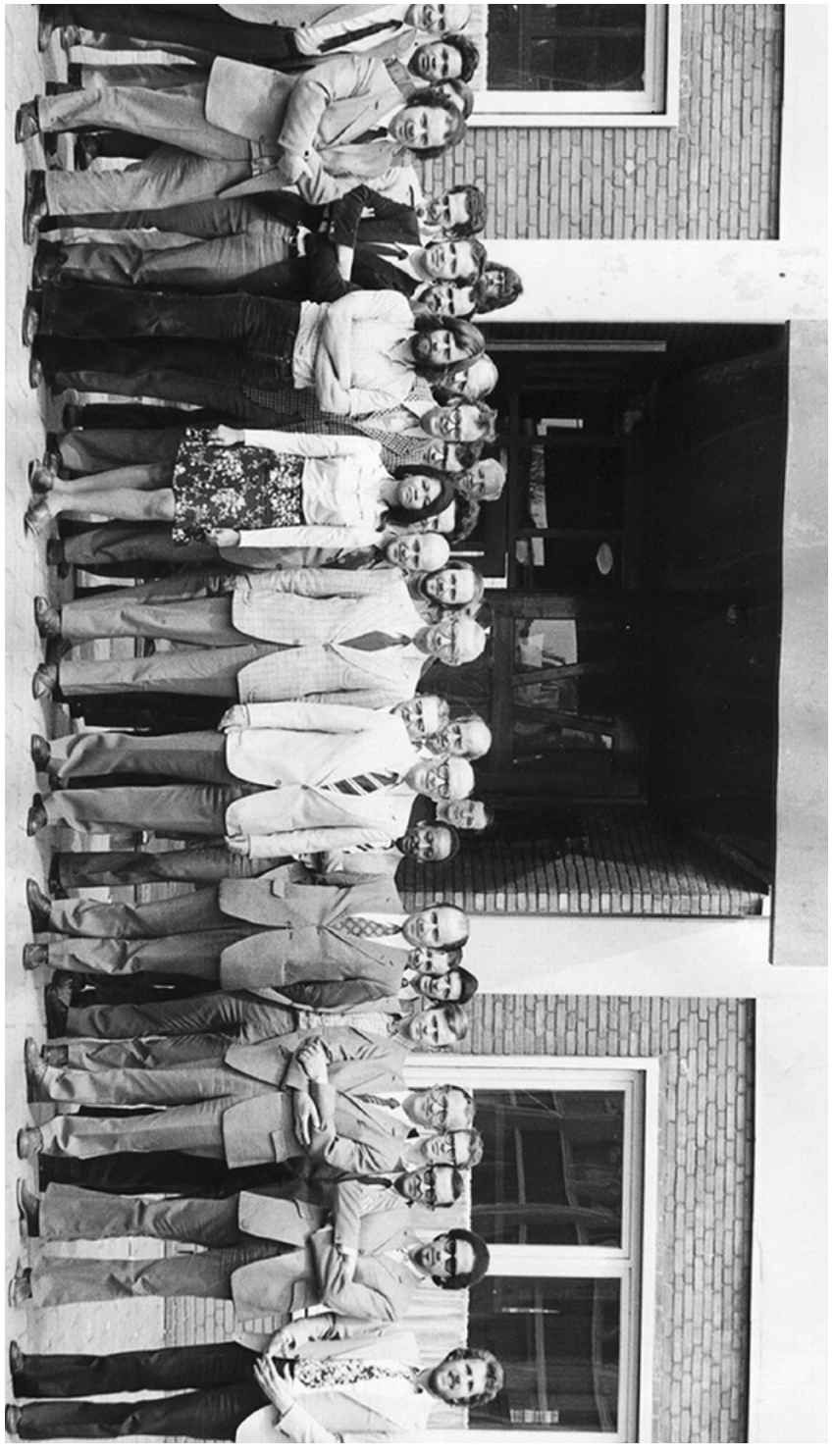

1970 Machinebankwerken bij metaaltechniek.

1981 Twee koks van de culinaire afdeling.

1981 Vier leerlingen van de culinaire afdeling met hun leraar, de heer Smits, in het restaurant.

1981 Leerlingen van klaslokaal 203 met de leraar v.d. Boomgaard.

1981 Leerlingen van de culinaire afdeling bedienen in het restaurant.

1981 Afdeling schilderen.

1981 Tentoonstelling van fijn metaal en metaalbewerking.

1982 Open dag in het atrium.

1982 Jos van Kemenade, oud minister Onderwijs en Wetenschap, komt op bezoek op de Meppelweg.

1982 Leerlingen van de afdeling horeca.

1990 Lokaal bij de houtafdeling, aan het werk met de verstekbak.

1990 Elektrotechniek.

1998 Lokaal voor elektrotechniek met meetapparatuur uit die tijd.

1990 Afdeling motorvoertuigen.

1993 Afdeling motorvoertuigen.

2009

Horeca-avond voor ouders.

2008

Bokswedstijd in het atrium.

2012 Afdeling metaal.

2010 Afdeling autotechniek.

Jolanda Pronk Vreeswijk

1975 t/m 1979 _____ *Leerling*

Jolanda was het eerste meisje dat na de lagere school direct naar de lts mocht. Ze was ook het enige meisje op school tussen 600 jongens. De plagerijtjes in het eerste half jaar overleefde ze door flink van zich af te bijten. Daarna was het eigenlijk alleen maar leuk. Behalve de gymles: die vond ze vreselijk en daar probeerde ze altijd onderuit te komen. Dat zij jaren later zelf aerobic instructrice zou worden, had niemand kunnen bedenken. Zeker haar gymleraar niet.

“De gymzaal vond ik een verschrikkelijke plek. Ik had altijd een smoes om niet te hoeven gymmen. Het was veel te wild en hard met die jongens, ik vond het gewoon niet leuk. Dat is later wel veranderd. Ik zat veel in de sportschool en heb toen een aerobic opleiding gevolgd. Zo ben ik in het vak gerold. Uiteindelijk heb ik vijftien jaar aerobicsles gegeven, ben ik een eigen massagesalon gestart en na mijn veertigste manager van een andere sport-school geworden. Mijn gymleraar heb ik jaren later teruggezien. Toen hij vroeg wat ik deed, zei ik: ‘Nou dat wilt u vast niet geloven, ik ben aerobic instructrice.’ Hij keek me aan en zei: ‘Jij!’ Dat was

Bedeltje, geloof hoop en liefde, gekregen van klasgenoot.

“Ik moet altijd zo lachen als ik Jolanda zie. Dan staat ze daar in haar kokerrok met een split, op haar naaldhakken, nageltjes gelakt, te zagen.”

het enige dat hij uit kon brengen. Op de lagere school kregen we een rondleiding om ons te oriënteren. Ik had geen zin om de hele dag met mijn neus in de boeken te zitten. Toen ik kennismaakte met de lts dacht ik: dit vind ik leuk! Ik had gelukkig heel gemakkelijke ouders die mij vrij lieten in mijn keuze. Er waren ook meisjes in mijn klas die niet naar de lts mochten. Ik ben samen met mijn neef hier op school gekomen, dus ik had wel steun. Ik heb alleen het eerste jaar met hem in de klas gezeten, daarna gingen we allebei een andere richting op. Het eerste half jaar werd ik aan alle kanten getest, maar na een half jaar hoorde ik er gewoon bij. Ze wisten al snel dat er met mij niet te sollen viel. Ik werd ook geholpen. Zo kan ik me een keer herinneren dat ik met mijn hippe, veel te zware koffer de trap afgleed en al mijn boeken over de vloer verspreid lagen. De jongens tilden mij toen van de grond en raapten mijn boeken voor me op.

Ondanks dat ik tussen allemaal jongens zat, was ik wel echt een meisje-meisje. Een docent zei een keer tegen mijn ouders op een ouderavond: ‘Ik moet altijd zo lachen als ik Jolanda zie. Dan staat ze daar in haar kokerrok met een split, op haar naaldhakken, nageltjes gelakt, te zagen.’ Wat dat betreft ben altijd mezelf gebleven. Die nagels waren nog wel een dingetje. In het begin van mijn schooltijd beet ik mijn nagels tot bloedens toe. Mijn vingers zagen er niet uit. Een keer hadden we met school zwemles, waar ik niet onderuit kon komen. Ik had gezwommen en mijn handen met afgekloven vingertoppen waren helemaal gerimpeld van het

water. Een jongen uit mijn klas zag mijn handen en zei spottend: ‘Jeetje Jolanda, wat heb jij mooie nagels’. Daarna heb ik nooit meer op mijn nagels gebeten. Ik ben hem nog dankbaar voor die opmerking.

Als enige meisje had ik best veel aandacht van de jongens op school. Voor mij waren het gewoon schoolvriendjes want ik had natuurlijk geen schoolvriendinnen, maar dat was voor de jongens niet altijd hetzelfde. Ik heb een keer van een jongen een bedeltje gekregen met ‘geloof, hoop en liefde’. Hij gaf het aan me toen hij me kwam ophalen met de fiets. Hoe hij eraan is gekomen weet ik natuurlijk niet, maar ik vond het wel heel lief en heb het altijd bewaard en gedragen aan mijn bedelarmband. Met die jongen is het niks geworden, maar met één van de andere jongens van school wel: Kors van Rijn, door iedereen ‘Kokkie’ genoemd. We kregen verkering toen we 13 en 15 jaar waren en zijn bijna 30 jaar samen geweest waarvan 24 jaar getrouwd. Inmiddels zijn we allebei hertrouwd, maar we hebben samen wel twee prachtige kinderen.”

Jolanda, op de voorgrond, tijdens een aerobics evenement.

Harrie van Dormolen

1974 t/m 1994 _____ Docent
1994 t/m 2006 _____ Adjunct-directeur

Harrie kwam in 1975 werken op de R.K. Technische School St. Paulus. Eerst als docent tekenen, later werd hij adjunct-directeur. Dertig jaar heeft hij er rondgelopen en de school zien veranderen. En niet alleen de school, ook de buurt heeft in de loop der jaren een grote metamorfose ondergaan.

“Ik heb de buurt enorm zien veranderen. Eerst was er niks en hadden we vrij uitzicht op het ziekenhuis. Nu staat er een hele woonwijk tussen en is het oogziekenhuis weg. Ik heb het allemaal gebouwd zien worden. Ook de school zelf veranderde qua indeling en inrichting in de loop der jaren. Toen de lts het Lamgroen werd gesloten, kwam alles naar ons toe. De school onderging een grote verbouwing, alles ging op zijn kop. We begonnen op de St. Paulus met de afdelingen metaal, fijnmetaal, elektro, timmeren en schilderen. Daarna kwamen er nog eens zes afdelingen bij: meubelmaken, autotechniek, brood, banket, horeca, koken en serveren.

Als docent gaf ik tekenen en theorieles voor het vak metaal en fijnmetaal. De tekenzalen waren enorm groot, het waren ruimten van 12 meter lang. Ik moest flink mijn stem verheffen om achterin ook verstaanbaar te zijn. Later zijn die lokalen ingekort. Als adjunct-directeur was ik onder meer verantwoordelijk voor het gebouw. Dat was best een grote verantwoordelijkheid. Samen met de directeur heb ik jaren goed samengewerkt en naar eer en geweten alles zo goed mogelijk georganiseerd.

In het midden van het atrium, waar de roos gesitueerd is, mocht je vroeger niet lopen. Later hebben we in het atrium de gekste dingen gedaan. We hebben een keer de hele vloer afgedekt met rubberen matten zodat Sinterklaas op zijn paard via de zijingang kon binnen galopperen. Dat kostte het paard bijna zijn benen, maar het is goed gegaan. We hebben ook een drumfanfare uit Canada gehad die heeft opgetreden. De akoestiek in het atrium was geweldig. Er zijn meerdere muziek- en toneelvoorstellingen gegeven.

Voor de voorlichtingsdagen van nieuwe leerlingen bouwde ik in het atrium hele tentoonstellingen op. Iedere afdeling had dan zijn eigen stand en kon zich presenteren. Er was een dag dat het ijzelde en dat niemand naar school kon komen, op een handjevol leraren en leerlingen na, die op loopafstand van school woonden. Die hebben die dag schotten gemaakt en beschilderd om te

Afdeling horeca verzorgde elke donderdagavond een diner voor de buurtbewoners.

gebruiken voor dit soort voorlichtingsdagen. Zo'n tentoonstelling bleef weken staan op school. Ook ouders kwamen dan vaak een kijkje nemen in de school.

De horeca-afdeling was altijd overal bij betrokken. Als we een studiereis hadden naar Londen of Parijs, dan gingen zij samen met de ouderraad de avond ervoor honderden broodjes klaarmaken. De volgende morgen ging alles zo de bus in. Ze waren altijd bezig, het was voor hen echt een sport. Zo werden er rond Sinterklaas honderden amandelstaven gemaakt. Dan begonnen ze om twee uur 's nachts met bakken en tegen de tijd dat wij binnenkwamen, rook de hele school naar banketletter. Vervolgens aten we veertien dagen lang niks anders. Ze werden ook uitgedeeld aan de mensen in de buurt, zoals de ouderen in de bejaardenhuizen.

Er werd van alles georganiseerd. Zo was er twee keer per week lunch en diner. Daar werd flink reclame voor gemaakt. Er was een vaste ploeg van docenten die kwam eten en voor de rest waren het mensen uit de buurt, voornamelijk ouderen. School vervulde wat dat betreft een sociale en maatschappelijke rol. Toen we later een fietsenreparatieplek kregen, was er de mogelijkheid voor mensen uit de buurt om hun fiets een onderhoudsbeurt te geven of een lekke band te laten plakken. Zo was er altijd wel interactie tussen de school en de buurt."

Koos Beck

1976 t/m 2013 _____ *Docent*

Koos is de horeca-legende van de Meppelweg. Zijn passie voor het vak en zijn enorme drive om leerlingen verder te helpen, heeft hij maar liefst 37 jaar vast weten te houden. Niet voor niets komt zijn naam vaak terug in de verhalen en herinneringen van velen die van hem les hebben gehad of samen hebben gewerkt.

“De plek waar mijn studenten het meest hebben geleerd? In mijn magazijn, door samen te zitten en te praten. Het is niet wat je ze leert, maar wat je ze meegeeft. Kinderen leren nou eenmaal het meest buiten de lesuren, en hier werd dan ook het verschil gemaakt. Ik ben hele lange tijd vertrouwenspersoon geweest op school. Wat ik allemaal heb meegemaakt, gehoord en gezien, dat is echt ongelooflijk veel. Vaak wist ik goed tot de leerlingen door te dringen en heb ik ze het zetje kunnen geven dat ze nodig hadden. Maar er zijn helaas ook velen, die het niet helemaal gered hebben. Dat doet wel wat met je.”

Koos geeft uitleg aan een leerling.

“Hoe ik het zo lang heb volgehouden? Ik was altijd op zoek naar uitdagingen en gelukkig kreeg ik altijd de vrijheid en het vertrouwen om steeds nieuwe projecten op te zetten. Zo heb ik in lokaal 229, naast het metaallokaal, met mijn collega Smits een restaurantje gemaakt waar collega’s tussen de middag kwamen eten. Daar hebben we enorme lol gehad. Zo maakte ik ‘stiekem’ vodka jus d’orange, waarna de collega’s luid en vrolijk door de school liepen. Toen directeur Jansen een kijkje kwam nemen, heb ik hem natuurlijk als enige een normale jus d’orange aangeboden. Het was allemaal eenvoudig en ik had niet veel spullen in de begintijd, maar ik was creatief. Zo gebruikte ik deksels van de verfblikken van de afdeling schilderen als bakblikken.”

Chris Krens

1977 t/m 1981 _____ Leerling

Chris deed de lts en koos na het eerste oriëntatiejaar voor consumptieve techniek, waar leerlingen werden opgeleid om later als kok, kelner of banketbakker te gaan werken.

“Het eerste jaar werden we meteen wakker geschud door de adjunct-directeur Jacobus. Als we in de gang liepen om naar ons klaslokaal te gaan, kregen we direct te horen dat je je jas uit moest doen en ophangen in de daarvoor bestemde garderobe. Wat dat betreft heerste er op school een ijzeren discipline.

Ik heb een mooie tijd meegemaakt op de lts, die soms ook wat moeilijk was. Ik herinner mij nog goed dat een klasgenoot en vriend, Bertus Schoonemeijer, is overleden in 1978. Hij was hart-patiënt en was 16 of 17 jaar toen hij overleed. We waren allemaal erg geschrokken, hij was nog zo jong. Het was niet te bevatten, maar we moesten verder met ons leven. Zo’n twintig jaar later heb ik zijn graf nog een keer opgezocht, dat was erg confronterend.”

Klassenfoto van Chris, rechtsboven.

Glenn Gerritse

1979 t/m 1984 _____ Leerling

Glenn zat begin jaren tachtig op school. Hij koos voor het vak van timmerman, omdat hem dat het beste lag. De leraren van de oude stempel waren behoorlijk streng. Goede herinneringen heeft hij vooral aan de jongere leraren van school én natuurlijk aan het kattenkwaad dat hij uithaalde samen met de jongens uit zijn klas. Maar echt bont heeft hij het nooit gemaakt. Behalve in het schilderlokaal, daar eindigde hij steevast met de verf op zijn kleren.

“In het schilderlokaal heb ik de eerste twee jaren veel tijd doorgebracht. Mijn klassenleraar was Harrie van Loenen, een jonge leraar die schilderles gaf. We konden het allemaal goed met hem vinden. De oude leraren waren echt de baas in de klas, die waren van de oude stempel. Je moest luisteren en anders kreeg je straf. Maar meneer Van Loenen was leuk. Simon van Vliet ook, onze gymleraar. Hij was profvoetballer geweest bij ADO en ook een jonge vent.

De eerste twee jaar kreeg je allerlei verschillende lessen op school: schilderen, koken, timmeren en metaal. Daar moest je op een gegeven moment uit kiezen. Schilderen vond ik twee keer niks, want ik zat altijd helemaal onder de verf. Bij de wastrog, geen wasbak, maar een trog, stonden we met terpentine onze handen schoon te maken. Ik weet dat ik een keer verf op mijn broek had gekregen. Die probeerde ik met terpentine schoon te boenen. Toen moest ik snel naar huis want mijn hele been stond in de fik van dat spul.

De klas van Glenn, midden vooraan.

“Ik weet dat ik een keer verf op mijn broek had gekregen. Die probeerde ik met terpentine schoon te boenen. Toen moest ik snel naar huis want mijn hele been stond in de fik van dat spul.”

Koos Beck gaf ons kookles. Die had zo zijn eigen manieren om ons stil te krijgen. Als we dan vervelend waren, pakte hij van die grote bakplaten en gooide die zo op de grond waardoor we ons allemaal het leplazarus schrokken. Ook kan ik me herinneren dat het plafond van het kooklokaal naar beneden is gekomen. We hadden grote pannen op het vuur staan, echt van die enorme dingen, en daar was zoveel damp vanaf gekomen dat het plafond het had begeven. Gelukkig gebeurde het in de pauze toen we niet in het lokaal waren.

Veel kinderen gingen met de tram naar school. Op een middag zaten we in de tram en was er een man aangehouden omdat hij geen kaartje had. Die man moest huilen omdat hij een boete kreeg. Kwamen we op school aan, stond die man ineens voor de klas! Het bleek onze invaldocent te zijn. Nou die heeft het niet langer dan een middag volgehouden na die huilbui in de tram. Daarna hebben we hem nooit meer gezien.”

René Cousijnse

1980 t/m 1983 _____ *Leerling*

René deed begin jaren tachtig de opleiding elektrotechniek. Hij geeft ons een klein inkijkje in hoe het er op school op sommige momenten aan toe ging.

Open dag.

“Een keer per maand werd er door de leerling-elektriciens een ronde gemaakt door de school om te kijken of er tl-buizen kapot waren. Bij mevrouw Van Dijk, een jonge lerares Nederlands, gingen we zonder aan te kondigen de klas in terwijl de les bezig was. Ze was nogal stressgevoelig, dus je kunt je voorstellen hoe zij reageerde.

Het zesde uur hadden we wiskunde van meneer Schop, in het bijgebouw. Hij begon de les altijd met bidden. Ik kan me nog herinneren dat een aantal klasgenoten een keer tussen de middag naar de Leyweg waren geweest, om daar van alles te kopen, van zakken drop tot gebraden kip. In de les begon het met papiertjes nat maken en met je pen de natte propjes weg schieten, daarna werd het wat grover en werd er met dropjes gegooid. Meneer Schop trok zich er niets van aan en ging gewoon door met de wiskundeles, zelfs toen een jongen het vette velletje van de kip van achterin de klas midden op het schoolbord gooide. Dat vette kippenvel gleed langzaam naar beneden en liet een vieze streep achter op het bord. Meneer Schop stopte heel even maar na twee seconden ging hij zonder iets te zeggen gewoon door met zijn formules op het bord. Wel schreef hij netjes in een boogje om de vette kip afdruk heen.

Dan was er nog die les van meneer Van de Toorn in het lokaal boven de fietsenstalling. Volgens mij gaf hij iets van natuurkunde. Het zal ongeveer medio december zijn geweest. Iedereen was heel stil en was druk bezig met het maken van opdrachten uit het boek. Bij meneer Van de Toorn was het altijd wel rustig, want die kon goed orde houden. Mijn maatje zat links voor mij, vlakbij een raam dat op een kier stond. Hij kwam op het idee om even een strijker uit het raam te gooien. Ik zie hem nog dat ding aanstrijken en richting het raam gooien. Helaas was zijn coördinatie niet helemaal goed en gooide hij de strijker tegen het raamkozijn waardoor dat ding gewoon weer terug de klas in stuiterde. Ik kon nog net op tijd mijn vingers in mijn oren stoppen, iedereen schrok zich een ongeluk. Mijn maatje eindigde die dag bij de adjunct-directeur meneer Jacobus en kon die week een aantal keer nablijven.

Vlak voor de eindbel stond iedereen altijd te dringen om het lokaal te verlaten. Dan duwden we de deur iets uit de hengsels. Zodra de bel ging, vielen er dan zeker vier deuren in de gang. En zo zijn er nog wel meer van dit soort verhalen te vertellen. Maar verder was het eigenlijk allemaal best onschuldig, een beetje kattenkwaad hoort erbij.”

Leerlingen van de horeca-afdeling.

Barbara Böck

1980 t/m 1984 _____ Leerling

Barbara zat op de Its van 1980 tot 1984. De meeste meisjes op school deden horeca. Degenen die iets anders deden zaten dan als enige meisje in de klas. Ondanks dat je moest vechten voor je plekje was het een leuke tijd. Voordeel van al die jongens was ook dat je niets te klagen had over de hoeveelheid aandacht.

“Je hoefde niet veel moeite te doen om verkering te krijgen, wat dat betreft hadden we het voor het kiezen. Het was de tijd van Roberto Jacketti & the Scooters. De meiden stonden dan met zijn allen in een kringetje de liedjes te zingen, ‘I save the daaaay....’

Natuurlijk werd er op school genoeg rottigheid uitgehaald, maar dat was allemaal redelijk onschuldig. Een vechtpartijtje, een paar blauwe ogen en dan was het klaar. Dan gingen de jongens elkaar een tijdje uit de weg en werd er uiteindelijk weer gepraat en gelachen. Meneer Lipman, de directeur, was zo’n verschrikkelijk lieve man. Die man had de gave om de gemoederen tot bedaren te brengen, puur door kalm te praten. Je zag hem niet veel, maar als je hem zag, was er automatisch rust.

In onze tijd werd er nog gerookt in de klas, dat kan je je nu niet meer voorstellen, een leraar die tijdens de les een peuk opsteekt! Meneer Houniet was leraar algemene technieken. De man had nogal een grote neus. Op een zekere dag stond de man weer met een shaggie voor de klas en toen zei ik: ‘Handig, u kunt roken onder de douche’. Laten we het erop houden dat hij niet zo blij was met die opmerking, haha.

Ik kan me een aantal leraren nog goed herinneren. Meneer Korver, leraar Engels, was een oud-militair. Eentje waar je geen grapjes bij uithaalde. Elke les begon hij met een rebus op het bord. Die moesten we eerst oplossen, daarna begon de les. Dan hadden we nog meneer Beck, leraar consumptieve technieken, afdeling patisserie: als de klas te luidruchtig was dan liet hij stalen bakplaten op de grond vallen. Je schrok je te pletter maar het was wel stil. Prachtige man, ik ben hem nog vaak tegengekomen. En meneer Klomp, leraar lastechniek. Een heel relaxte, aardige man, iedereen kwam graag in zijn lessen, ik ook.”

René geeft de les heftruck rijden.

René Hofstede

1982 t/m 1984 _____ *Leerling*
2022 t/m heden _____ *Docent*

Toen René in 2022 kwam werken op de Meppel als docent entreeopleidingen, was het precies veertig jaar geleden dat hij hier zelf op school zat. Na de twee oriëntatiejaren, koos hij als 14-jarige voor de richting van horeca. Ruim twaalf jaar was hij bakker, daarna kwam hij in het onderwijs terecht. Nu is hij weer terug op de plek waar het allemaal begon.

“Mijn herinneringen aan de tijd hier op school gaan vooral over de leraren, in het bijzonder Koos Beck en Willem Luijendijk toen ik horeca deed. Ik heb ontzettend veel van hen geleerd. Ze waren streng, straight forward, rechtvaardig en hadden humor. Dat besefte ik toen nog niet echt, ik had in die tijd echt een hekel aan school. Later is het pas gaan dagen hoeveel ze mij hebben geleerd. Ik denk regelmatig terug aan die tijd en merk dat er veel dingen zijn die ik mijn hele leven mee heb genomen, ook in mijn verdere carrière.

Ik merk ook aan mijn eigen leerlingen, dat ze zich vaak niet realiseren hoeveel je uit de schooltijd kunt halen en hoe leuk het eigenlijk ook kan zijn. Vanuit mijn eigen ervaring probeer ik ze dat heel erg mee te geven. Er is zoveel winst te behalen, ik wil dat er niemand verloren gaat, want dat gebeurt helaas te veel. Ik vind het dan ook heel erg belangrijk om er te zijn voor leerlingen als ze (persoonlijke) problemen hebben en om ervoor te zorgen dat ze de moed erin houden. Je doet dit werk als docent echt met een reden. Zeker op deze school.

Na mijn schooltijd heb ik nog een aantal keer een bezoek gebracht aan mijn oude school. Ik herinner me nog heel goed dat ik bij de afdeling horeca langsliep waar Koos Beck aan het lesgeven was, om hem te vertellen dat ik mijn bakkerij had moeten sluiten, omdat ik plotseling bakkerseczeem had gekregen. Ik kon het niet laten om daar ter plekke nog wat voor te doen voor de leerlingen. Meteen was mijn hand helemaal rood en opgeblazen van het eczeem!

Het gebouw de Meppel is in één woord heerlijk. Het is ruim en overzichtelijk en ademt nostalgie. Ik werk in een geweldig team, met vriendelijke collega’s, die stuk voor stuk passie hebben voor het vak. Iedereen doet waar hij of zij goed in is en iedereen staat voor elkaar klaar. Dat stralen we ook uit naar de studenten.

Ik hoop dat de Meppel altijd een plek zal blijven waar jongeren het extra zetje krijgen dat ze nodig hebben. Waar ze de kans krijgen die ze verdienen én die kans ook weten te pakken. Wij bieden ze de handvatten, maar zij moeten het echt zelf doen.”

Leerlingen van de horeca-afdeling.

Kinderen van Zuidwest, toen en nu

Pierre Heijnen, oud-voorzitter van het College van Bestuur van ROC Mondriaan, en Philipp Hooghiemstra, directeur Facilitair Bedrijf, zijn de 'founding fathers' van de Meppel. In 2017 gingen ze op zoek naar een geschikt pand voor de entreeopleidingen van ROC Mondriaan. Dat zij hun oog lieten vallen op het markante pand aan de Meppelweg is zeker niet toevallig te noemen. Beiden zijn kinderen van Zuidwest, ze kennen dit deel van Den Haag als geen ander; ze zijn er opgegroeid en naar school gegaan.

Hoewel zij hun interesse in de Meppelweg al in juni 2017 kenbaar hadden gemaakt bij de gemeente, moesten ze nog even geduld hebben voordat de koop rond was. Pas op 1 januari 2021 stond er een handtekening onder het koopcontract. De gemeente gaf eerst nog voorrang aan andere partijen die tijdelijke huisvesting zochten, zoals een basisschool en het Residentie Orkest. Daarna was ROC Mondriaan aan de beurt.

Waarom kozen jullie voor de Meppelweg? *Philipp* _ "De entree-opleidingen hadden geen eigen praktijkruimten, terwijl het juist de groep is die zo graag met zijn handen werkt. Pierre en ik zochten een pand waar we alle richtingen samen konden brengen en praktijkruimten konden realiseren voor alle vakgebieden van het entreeonderwijs. De Meppelweg was om meerdere redenen een goede keuze." *Pierre* _ "We wilden een locatie dichtbij het verzorgingsgebied, die goed bereikbaar zou zijn met het openbaar vervoer, met voldoende ruimte en mogelijkheden om het gebouw een buurtfunctie te geven. Daar voldeed de Meppel in alle opzichten aan."

Speelde jullie affiniteit met Zuidwest nog een bepalende rol bij de keuze van het pand? *Pierre* _ "Philipp en ik hebben allebei iets met de omgeving en de monumentale iconische gebouwen van Zuidwest. Die naoorlogse wederopbouwarchitectuur is echt heel mooi. Het voormalig Stevincollege aan de Zuidlarenstraat, wat nu het Dakotatheater is, is een beeldbepalend gebouw

Kantine van de Meppel.

evenals de Adventkerk aan de Hengelolaan. En dan natuurlijk de Meppel, niet voor niets aangemerkt als rijksmonument. Ik ken de omgeving goed omdat ik er ben opgegroeid en er later ook veel ben geweest. Mijn moeder woonde tot zes jaar geleden nog in Zuidwest en tot tien jaar geleden voetbalde ik zelf nog op Escamp. Ik ben er ook stadsdeelwethouder geweest. Dus ja, mijn affiniteit met Zuidwest heeft zeker meegespeeld bij de keuze voor het pand aan de Meppelweg." *Philipp* _ "De keuze was logisch omdat we dichtbij onze doelgroep wilden zitten. Veel van de studenten komen uit de buurt. Vanaf 2017 hebben we de gemeente duidelijk gemaakt: we willen aan de slag met dit pand. Als voormalige technische school leende het gebouw zich perfect voor het onderbrengen van de entreeopleidingen en het realiseren van praktijkruimten."

Kenden jullie de R.K. Technische School St. Paulus uit jullie jeugd? *Pierre* _ "Ik zat zelf op de hbs, op het Thomas More College, maar mijn technische vrienden die van huis uit katholiek waren, in die tijd werd er nog denominatief gekozen, zaten op de St. Paulus. Er was nog een andere technische school in Loosduinen, maar die was niet katholiek." *Philipp* _ "Ik zat op de Ariëns Mavo aan de overkant van de St. Paulus, waar ook vrienden van mij zaten. *Pierre* _ "Het pand van de Its is altijd een gezichtsbepalende, markante plek geweest; iedereen kende het gebouw aan de Meppelweg. Dat verbindt een buurt."

Pierre, je bent zes jaar voorzitter geweest van het CvB van ROC Mondriaan. Hoe ben je in die functie terechtgekomen? "Na de hbs ben ik gestart als ambtenaar bij de Provincie Zuid-Holland. Ondertussen zat ik ook op jonge leeftijd al in de lokale politiek. In 1998 werd ik benoemd tot wethouder en kreeg ik de portefeuille onderwijs. In 2006 ben ik gestopt en vervolgens tot september 2013 kamerlid geweest voor de PvdA. Toen zag mijn vrouw de advertentie voor de functie van CvB-voorzitter en zei: 'Je hebt ooit gezegd dat dit je droombaan was.' Dat wist ik niet meer, maar dat heb ik blijkbaar gezegd tijdens mijn wethouderschap toen ik voor het eerst in aanraking kwam met ROC Mondriaan. Als wethouder was ik betrokken geweest bij de fusies in het mbo, ik had er affiniteit mee en kende de school enigszins, dus ik heb gesolliciteerd naar die functie. Tot mijn pensioen ben ik voorzitter geweest van het CvB. Ik ben keurig op de leeftijd van 67 jaar en 4 maanden gestopt. Ik was doorgegaan, ware het niet dat ik zelf dat beleid had ontwikkeld: AOW-leeftijd is ontslagleeftijd. Het docentenkorps vergrijsde in mijn optiek anders te veel."

En jij Philipp, hoe ziet jouw werkende leven er op hoofdlijnen uit? "Ik ben begonnen in het mbo-onderwijs als docent en vervolgens bij Haagland in het beheer terechtgekomen als financieel directeur. In de jaren negentig heb ik alle fusies meegemaakt. In 2000 was er de grote samenvoeging tussen ROC Haaglanden en de TRE-onderwijsgroep. Dat was een zware opdracht; twee grote instituten van bijna 10.000 studenten samenvoegen is niet niks. In 2010 hebben we het Facilitair Bedrijf opgezet en daar valt de huisvesting onder. Vanuit die hoedanigheid was ik als directeur ook betrokken bij de aanschaf van de Meppel."

Terug naar de Meppel; in 2021 was de deal rond. Het tijdspad was uitdagend. Hoe hebben jullie dit aangepakt? *Philipp* _ "In ons koopcontract stond dat we na een jaar de Zuidlarenstraat moesten verlaten. Die locatie was weer nodig als wissellocatie. Nu wilden we daar ook weg want de Zuidlarenstraat voldeed niet

meer aan onze wensen en eisen, maar het zorgde er wel voor dat alles in een 'pressure cooker' terecht kwam, want bij de start van het nieuwe schooljaar '22/'23 moesten zowel de entreeopleidingen als BAS (de bijzondere voorzieningen van ROC Mondriaan) ondergebracht zijn op de Meppelweg. Toen we het hadden gekocht, moest er eerst een enorme asbestsanering plaatsvinden. Vanwege de tijdsdruk hebben we dit gedaan voordat het vergunningentraject volledig was afgerond. Het tijdspad om alles te realiseren was zo strak dat we ons geen uitloop konden permitteren."

Wat betekent de Meppel in jullie optiek voor de studenten van de entreeopleidingen? *Pierre* _ "Je moet de toekomst het beste gunnen. Daarom hebben we ook ingezet op een volledig gerenoveerd pand, met de mooiste faciliteiten. Juist voor deze doelgroep. Hierdoor voelen de studenten zich gezien en daar groeien ze van. De studenten die we bedienen, zijn veelal jongeren die niet precies weten wat ze kunnen of hoe ze moeten samenwerken. Dat leren we ze op de Meppel. Het gebouw helpt daarbij. We hebben ook een team met fantastische docenten die veel aandacht geven aan de studenten. Vanuit de Meppel zijn recent een paar docenten met studenten op excursie geweest naar Portugal. Dat is een 'life changing event' voor deze kinderen. Daarnaast proberen we met de Meppel de waardering te onderstrepen voor het vakmanschap, want daar ontbreekt het nog weleens aan in deze meritocratische maatschappij. De focus ligt erg op theoretische scholing. Het belang van praktijkonderwijs wordt wel benoemd, maar je moet het ook waarmaken. Dat is waar we met de Meppel bewust voor gekozen hebben."

Wat zijn de verdere plannen met de Meppel? *Philipp* _ "De taak om de buurt er meer bij te betrekken, om dingen te organiseren, ruimten ter beschikking te stellen, want op die manier geef je echt een boost aan de wijk. Er is ruimte voor andere partijen. Hoe dat precies eruit gaat zien, zijn we nog aan het onderzoeken." *Pierre* _ "Het pand is ook verworven vanuit het idee om faciliteiten te bieden die dichtbij de doelgroep staan. Denk aan vavo (voortgezet algemeen volwassenen onderwijs) of TaalPlus (taallessen Nederlands op alle niveaus), dat soort educatieaanbod. Hiermee kan de Meppel een buurtfunctie vervullen, zodat mensen dichtbij huis onderwijs kunnen volgen." *Philipp* _ "We hebben heel veel ideeën om de Meppel nog meer een buurtfunctie te geven. Laat bijvoorbeeld kinderen van de basisschool langskomen om te snuffelen en te zien wat er allemaal mogelijk is. Die prachtige praktijkruimten lenen zich hier uitstekend voor." *Pierre* _ "En als het aan mij ligt zou ik de groene opleidingen ook wel naar de Meppel willen halen. Dat zit nu nog bij de AOC's, de agrarische opleidingen, maar dat is niet meer zo van deze tijd, want de skills die je moet hebben om te kunnen functioneren in de agrarische sector verschillen niet zoveel van de skills die nodig zijn voor de andere opleidingen." *Philipp* _ "Ik zat ook nog te denken aan het faciliteren van startups, om studenten te ondersteunen bij het opstarten van een bedrijfje. Dat past alleen niet helemaal bij de doelgroep van entree. Maar ik zou het wel een mooie aanvulling vinden op het palet van ROC Mondriaan. Het is goed dat we in dit stadium nog niet alle ruimte weggeven. Laten we eerst starten, het een succes laten worden en dan kijken we daarna weer verder naar andere mogelijkheden."

Hoe reageert de buurt tot nu toe? *Philipp* _ "Het moet zich allemaal nog wat zetten. Studenten moeten we ook uitleggen hoe de buurt naar hen kijkt. Zij snappen niet dat als een jonge moeder met een kinderwagen op straat loopt en er zes grote gasten op haar afkomen, dat dit best intimiderend over kan komen. Daarom gaan we aan het begin van het schooljaar in gesprek met onze studenten om uitleg te geven en afspraken te maken over wat kan en wat niet. Samen proberen we het leefbaar te houden door begrip over en weer te creëren."

Den Haag Zuidwest is in de loop van de jaren behoorlijk veranderd. Zijn er nog overeenkomsten tussen toen en nu? *Pierre* _ "In de naoorlogse wederopbouw kregen de arbeiderskinderen van onze generatie in Zuidwest de kans om naar school te gaan en zich te ontwikkelen. Die kans krijgen deze jongeren nu ook. De Meppel moet de emancipatiemachine zijn voor jongeren. Voor de kwetsbare groepen is dit de eerste kennismaking met het middelbaar beroepsonderwijs via de School voor Entreeopleidingen en BAS. Het is een opstap naar andere mbo-opleidingen. Daarom past het zo goed in Zuidwest."

Studenten in het atrium.

Een centrum voor leren en ontwikkelen

Maarten Bonarius is onderwijsdirecteur bij ROC Mondriaan en verantwoordelijk voor de Bijzondere Voorzieningen. Hieronder vallen alle opleidingen, verdeeld over verschillende scholen, die niet tot het beroepsonderwijs niveau 2, 3 en 4 behoren, zoals het vavo (voortgezet algemeen volwassenen onderwijs), TaalPlus (volwasseneducatie), BAS (School voor Begeleiding, Advies en Schakeltrajecten) en de School voor de Entreeopleidingen.

Studenten met docent bij autotechniek.

Vanuit zijn rol als onderwijsdirecteur was Maarten vanaf het begin intensief betrokken bij het renovatieproject. Dat hij vanuit ROC Mondriaan ook in de stuurgroep huisvesting zat, bleek een handige dubbelrol. *Maarten* _ “Op een gegeven moment was de aankoop rond en werd het duidelijk dat de entreeopleidingen hier hun plek zouden krijgen en dat we de praktijkruimten konden realiseren zoals we die voor ogen hadden. Daarnaast wilden we dat het gebouw een buurtfunctie zou krijgen om een rol te kunnen spelen in de verdere ontwikkeling van de wijk Zuidwest.”

Hoe ziet die buurtfunctie er volgens jou idealiter uit? “Er zijn meerdere sporen denkbaar, maar wij hebben ingezet op de mogelijkheden die er binnen de Meppel zijn om je te kunnen oriënteren op beroepen. Onze praktijkruimten zijn een bron van inspiratie waar je aan den lijve kunt ervaren wat een bepaald beroep inhoudt. De Meppel wordt, als het aan mij ligt, een centrale plek in de wijk waar kinderen en volwassenen kunnen ontdekken wat ze willen leren. Je kunt wel praten over autotechniek, maar daadwerkelijk even zo’n school inlopen en de sfeer van een garage proeven, is echt een ander ding.”

Hoe gaat dit vormkrijgen de komende jaren? “Het begint natuurlijk bij de kinderen in de wijk. Hoe mooi zou het zijn als we in een veel eerder stadium kunnen beginnen met bewustwording rondom de vraag: wat zou je willen worden? Als je als kind een beperkt beeld hebt van wat werk zou kunnen zijn, dan is het fijn als er een plek is waar je kunt ervaren wat er allemaal mogelijk is. Een dergelijke aanpak vraagt om een goede afstemming met het primair onderwijs. We zijn druk bezig met het leggen van die contacten. De vraag is vooral: op welke manier helpen we de basisscholen? Ze hebben het al enorm druk dus als je ze iets wilt bieden, dan moet dat wel op zo’n manier gebeuren dat ze ook echt het gevoel hebben dat ze ontzorgd worden en wij kinderen iets extra’s mee kunnen geven.”

Het klinkt als een mooie kans voor kinderen. Hoe zit het met andere buurtbewoners in de wijk? Krijgen zij ook de kans om een kijkje in de school te nemen? “Als we praten met scholen over een bezoek aan de Meppel, krijgen we al snel de vraag: ‘Mogen de ouders van de kinderen dan ook mee?’ De keuze voor de gemiddelde mbo-opleiding wordt negen van de tien keer

door ouders gemaakt, die bepalen vaak welke richting een kind opgaat. Dat is een belangrijke factor, dus als je kinderen binnen de school kan halen met een programma en tegelijkertijd ouders ook kennis kunt laten maken met allerlei beroepen, dan sla je misschien wel twee vliegen in één klap. We willen iedereen in de buurt, jong en oud, de gelegenheid bieden om zich verder te ontwikkelen en hun de mogelijkheid geven om hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten."

Wat voor activiteiten zie je zoal voor je? "We hebben prachtige keukens. Is er behoefte aan kookcursussen waar buurtbewoners leren hoe je kunt koken en zo ook met elkaar in contact kunnen komen? Kom maar naar de Meppel, je bent welkom, want het draagt bij aan de sociale cohesie in de buurt. Wat we wel echt willen bewaken, is dat een activiteit goed aansluit bij onze visie. We zijn niet zomaar een gebouw waar van alles georganiseerd kan worden. We moeten dichtbij onszelf blijven, dat is leren en ontwikkelen. Als je van alles bent, dan ben je niks meer. We zijn geen buurthuis, maar een school."

Voldoet het gebouw aan de verwachtingen? "De eerste geluiden die ik hoor is dat de studenten het een ongelooflijk gaaf pand vinden en dat sluit heel mooi aan bij wat we voor ogen hebben. Veel studenten komen binnen met een bepaald idee over welk beroep ze willen leren, vrij snel komen ze er achter dat ze toch iets anders willen doen. Iemand heeft bijvoorbeeld gekozen voor de entreeopleiding richting zorg, ziet vervolgens metaalbewerking en denkt: dat vind ik ook gaaf, dat wil ik liever doen. Het helpt dus blijkbaar bij het maken van een beroepskeuze die écht bij je past, als je van het ene lokaal naar het andere lokaal kunt lopen."

Wat maakt de Meppel in jouw ogen bijzonder? "Wat ik mooi vind is dat ROC Mondriaan meestal kiest voor nieuwbouw. Dit renovatieproject is echt een heel bewuste keuze geweest. Nu het klaar is, zie en voel je ook dat het een gebouw is waar geschiedenis in zit. Natuurlijk is dat op allerlei punten naar het hier en het nu gebracht, maar het is en blijft toch een oud pand. Het is interessant om te zien dat er heel veel buurtbewoners al van oudsher een binding met het pand hebben. Ze hebben er zelf lesgegeven, zelf les gehad of ze hebben familieleden die er op school hebben gezeten. Het is niet een nieuw iets, het is een onderdeel van de wijk, dat is heel krachtig."

Wat maakt je trots? "Na anderhalf jaar vergaderen is het heel mooi om te zien dat als zo'n pand dan opengaat, het ook werkt zoals je bedacht had. Al het voorbereidende werk is heel leuk, maar ik vind het vooral heel mooi om te zien hoe allerlei studentstromen door elkaar lopen. Daar doen we het voor."

Als je kijkt naar de Meppel over tien jaar, wat is er dan als het aan jou ligt allemaal gerealiseerd? "Over tien jaar hebben de kinderen die nu op de basisschool zitten hun beroepskeuze gemaakt. Ik zou het heel leuk vinden als er op elke tien kinderen eentje is die denkt: ik heb vroeger zo'n excursie gedaan naar de Meppel en dat heeft mij geholpen bij mijn beroepskeuze en gebracht waar ik nu ben. Ook hoop ik dat de school rolmodellen heeft voortgebracht die anderen weer inspireren."

Vooraanzicht van de school.

Een droom die uitkomt

Als directeur van de School voor Entreeopleidingen van ROC Mondriaan stond Philip Nijgh letterlijk aan de tekentafel om mee te denken over de inrichting en het ontwerp. Dat een groot deel van 'zijn' studenten nu een opleiding kan volgen in zo'n fantastisch gebouw en een vak mag leren in state-of-the-art praktijklokalen, is voor hem een onderwijsdroom die uitkomt.

Philip begon zijn onderwijscarrière als docent op de middelbare hotelschool, waar hij zelf ook als student zijn opleiding volgde, en bekleedde vervolgens verschillende managementposities binnen ROC Mondriaan. Sinds 2018 is hij directeur van de School voor Entreeopleidingen. De afgelopen jaren heeft hij al zijn energie gestoken in het creëren van het juiste onderwijs voor studenten van de entreeopleidingen: jongeren van 16 jaar en ouder die geen vmbo-diploma hebben, maar wel een vak willen leren. Maatwerk is het toverwoord. *Philip* _ "Iedereen die hier komt, wordt aangenomen, maar niet ieder traject is geschikt voor elke student. Daarom kijken we heel gericht naar wat bij iemand past. Wat wil iemand leren en waar komt iemand het beste tot zijn recht? Dat kan hier op de Meppel zijn, maar ook op een andere locatie van onze school."

Wie zijn de studenten van de School voor Entreeopleidingen?
"Het is lastig om te spreken over 'de studenten', want de diversiteit tussen de verschillende doelgroepen is enorm groot. Op de Meppel lopen nu zo'n 650 studenten rond die een entreeopleiding volgen op mbo-niveau 1. Daarnaast zijn er nog 300 studenten binnen het voortgezet onderwijs, praktijkonderwijs en

Student bij elektrotechniek.

Studenten met docent in de keuken.

het speciaal onderwijs die we entreeonderwijs bieden. Al deze doelgroepen vragen om maatwerk. Dat kunnen wij hun bieden. Zo hebben we taalklassen voor jongeren die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheersen, bieden we leer-werktrajecten in samenwerking met het bedrijfsleven aan en we werken samen met andere scholen om in een kleinschalige setting entreeonderwijs te geven. Alles om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk jongeren hun weg kunnen vinden richting een vervolgopleiding of een passende baan."

Je zoekt actief de samenwerking op met andere vmbo-scholen. Hoe ziet dit er in de praktijk uit? "Een voorbeeld is de samenwerking met de Johan de Witt Scholengroep. Zij geven het entreeonderwijs, wij monitoren en begeleiden de docenten en doen ook de examinering, want wij geven de diploma's af. Een ander voorbeeld is de samenwerking met François Vatel, een horecaopleiding. Hun vakdocenten geven samen met onze docenten de assistent-bakker opleiding op hun locatie. Zo proberen we overal in de regio Den Haag, van het Westland, Delft tot bijna Leiden, trajecten neer te zetten die passend zijn bij een of meerdere doelgroepen van ons."

Enerzijds leiden jullie op voor vervolgonderwijs op mbo-niveau 2 en anderzijds begeleiden jullie studenten naar werk. Op welke wijze geven jullie daar invulling aan? "Twee derde van de studenten stroomt door naar een vervolgopleiding, een derde gaat na afronding aan het werk. Daarom bereiden we hen goed voor op de arbeidsmarkt. Dat doen we onder meer door samen met werkgevers onderwijs te maken. Bij HANOS, een internationale horecagroothandel, hebben we een klas zitten. Van half negen tot half twaalf krijgen deze jongeren les van onze docenten en aansluitend werken ze van twaalf tot vier voor HANOS in de horeca of logistiek. Dat doen we ook in de thuiszorg. Ze krijgen in Rijswijk op het hoofdkantoor les en daarna stappen ze met hun begeleider in de auto en gaan ze naar de cliënt toe om het vak in de praktijk te leren. Dit soort hybride trajecten in een bol-variant (beroepsopleidende leerweg) zijn echt uniek. Daardoor krijg je andere werkgevers ook over de streep, want ze hoeven niet direct een arbeidscontract te geven en ze kunnen de jongeren zelf ook opleiden. Op heel veel plekken zijn we dit nu aan het doen, deze formule werkt echt heel goed. Er is veel vraag naar vakmensen. Daar kunnen wij een bijdrage aan leveren met dit soort maatwerktrajecten."

Dit is voor jou niet zomaar een schoolgebouw. Waarom is het zo belangrijk dat de Meppel er is? “We zaten overal en nergens met de entreeopleidingen en hadden geen praktijkruimten. Als ze iets moesten leren, deden studenten dat tijdens een praktijkstage, maar dat was voor veel studenten best een grote stap. Daarom wilde ik een veilige leeromgeving creëren waarin ze kunnen oefenen. Ons oog viel op het gebouw aan de Meppelweg. De vraag die vanaf het begin centraal stond was: wat moet hier zijn waardoor onze studenten zich optimaal kunnen voorbereiden op de arbeidsmarkt of een vervolgopleiding? Veel aandacht ging uit naar de inrichting van de praktijkruimten. Ik had het beeld voor me dat ik van de autotechniek, door de keuken van horeca naar de aanleunwoning van dienstverlening kon lopen en weer terug via logistiek. Alle branches waarvoor wij binnen het ROC opleiden op één vloer, zodat studenten met alles kunnen kennismaken en altijd de mogelijkheid hebben om een ander vak te kiezen. Dat was mijn droom.”

Die droom heb je kunnen realiseren. Maakt dat je trots? “Jazeker! Ergens voor knokken en het dan gerealiseerd zien worden, geeft heel veel voldoening. Over alles is nagedacht, écht alles. De ligging van de lokalen, de inrichting, het kleurgebruik en de materialen. In alle keuzes die we hebben gemaakt, stonden welzijn, de veiligheid en het plezier van onze studenten voorop. Neem bijvoorbeeld de kleuren van de lokalen: geen lokaal is hetzelfde. We hebben lokalen met verschillende kleuren zoals groen, geel, rood en blauw. Geen primaire kleuren, maar zachter zoals in de wandschildering en het mozaïek in het atrium. Hebben we een relatief drukke klas? Dan zetten we die groep niet in een rood lokaal, maar kiezen we voor rustgevend groen. Dat maakt de Meppel zo’n bijzonder project, dat we op dit detailniveau over onderwijs konden nadenken en daar uitvoering aan hebben kunnen geven, is echt uniek.”

Dan het paradepaardje: de praktijkruimten. Werken ze zoals jullie voor ogen hadden? “De Meppel beslaat 10.000 vierkante meter, een derde daarvan is praktijkruimte waar studenten in een zo realistisch mogelijke setting kunnen oefenen. Het nieuwste van het nieuwste staat hier en alles is ook echt. Neem logistiek: de vrachtwagens komen binnen met de grondstoffen voor horeca, die slaan de studenten op in hun eigen distributie- en expeditiecentrum en rijden ze ook weer uit naar de praktijklokalen. Onze werkkleding wordt uitgegeven bij logistiek en de kleding wordt na gebruik ingeleverd bij de afdeling dienstverlening. Die zorgt er vervolgens voor dat de kleding gewassen en al weer op de plank komt. De studenten van techniek lopen mee met onze conciërges. Zo kan ik nog meer voorbeelden noemen. Waar het mij om gaat is dat ik wil dat dit pand van hen is. Dan zijn ze er ook zuinig en trots op, omdat ze zich mede-eigenaar voelen.”

Dat vraagt om zeer intensieve begeleiding. Hoe is dat op school georganiseerd? “Onze zorg, begeleidings- en ondersteuningsstructuur is zeer uitgebreid. We proberen echt maatwerk te leveren. Dat kan ook niet anders, want er is een grote diversiteit qua cognitie, taalniveau en meer. Iedere docent moet enorm kunnen differentiëren, het is wat dat betreft echt topsport. Zelf heb ik vijftien jaar voor de klas gestaan op niveau 4, maar als je hier een dagje meedraait, dan zie je wat flexibel werken écht betekent. Ik heb daar enorm veel respect voor. Onze docenten verstaan de kunst om te luisteren, zich te verdiepen in de belevingswereld van de studenten en tegelijkertijd duidelijke kaders aan te geven. Dat doet heel veel met de studenten, ze voelen zich hier gezien en gehoord.”

Wat zeggen de studenten zelf over de Meppel? Zijn ze blij met hun nieuwe school? “De berichten zijn heel divers, maar het merendeel is positief over het nieuwe gebouw. De lokalen zijn groot, ruim, met veel glas en mooie kleuren. Dat nodigt enorm uit en dat vinden ze prettig. Het is wel veel massaler voor de meesten. Een groep studenten zat vorig jaar op de Zuidlarenstraat in een klein schoolgebouw, dan is de Meppel wel even een overgang. Verder kost het ook tijd om te settelen, dat is heel normaal. Niet alle praktijkruimten waren bij de start van het schooljaar al beschikbaar en nog steeds wordt er van alles gedaan in en rondom het pand, dus sommige studenten moeten nog even geduld hebben voordat ze volledig kunnen profiteren van al het moois hier. We moeten wat dat betreft nog wel een beetje met zijn allen in dit pand groeien.”

Wat is volgens jou de meerwaarde van de Meppel voor de buurt? “We zijn een school van half negen tot half vier, maar van vier tot tien uur ’s avonds wil ik gaan inzetten op her-, bij- en omscholingen. Dat heeft juist in deze buurt een enorme meerwaarde. Als je hier je certificaat kan behalen in de avonduren waardoor je weer in je werk een promotie kan maken of een baan kan vinden, dan doen we iets wezenlijks voor de mensen in deze wijk. Daarnaast focussen we op taal, taal en nog eens taal. Dat is een belangrijk speerpunt voor ons en voor Den Haag Zuidwest.”

Wat betekent de Meppel voor jou persoonlijk? “Het is ons gelukt om een gebouw te realiseren waar studenten de hoogst haalbare onderwijsresultaten kunnen behalen. De ruimte krijgen om iedereen op te leiden op zijn of haar eigen niveau met alle middelen die we hier hebben: dat is voor mij als directeur wel echt het summum.”

Kom je er niet uit, dan helpt BAS je verder

Sinds september 2022 is BAS, School voor Advies, Begeleiding en Schakeltrajecten, een van de trotse bewoners van de Meppel. Drie van de vijf voorzieningen zitten nu bij elkaar in hetzelfde pand en dat heeft volgens directeur José Brama echt meerwaarde. Niet alleen biedt het veel mogelijkheden tot kennisuitwisseling, ook draagt het bij aan het onderlinge familiegevoel. Want al opereren alle voorzieningen onder andere namen, José heeft de ambitie om van BAS echt een geheel te maken.

BAS voelt als een persoon die je gemakkelijk aanspreekt en aan wie je een vraag durft te stellen als je hulp nodig hebt. Precies dat is wat BAS wil zijn: een steun in de rug, een plek waar je de juiste ondersteuning en begeleiding krijgt om de weg te vinden naar een passende opleiding in het mbo. *José* _ “BAS wordt als het aan mij ligt een begrip binnen ROC Mondriaan. ‘Kom je er niet uit, dan helpt BAS je verder’, dat is de boodschap die we willen overbrengen.”

Overloop tussen het A- en B-gebouw.

Welke voorzieningen vallen onder BAS? “BAS bestaat uit vijf voorzieningen, al deze voorzieningen hebben een eigen naam. Zo is er StIP (Studie Info Punt, voor studenten die hulp nodig hebben bij het maken van een studiekeuze), Mon-Coach (koppelt studenten aan ervaren vrijwilligers uit het werkveld), In-Gang (trajecten voor vroegtijdig schoolverlaters), ISK (internationale schakelklassen) en MOA (maatwerktrajecten Onderwijs en Arbeid om schooluitval te voorkomen). Er wordt gewerkt onder verschillende namen, maar we willen vooral laten zien dat we een familie vormen met elkaar, de BAS-familie. Alle voorzieningen hebben hetzelfde doel: ervoor zorgen dat jongeren weer naar school gaan of voldoende voorbereid zijn om aan het werk te gaan. Daarom is het belangrijk dat we onderling goed van elkaar weten wat we aan het doen zijn en hoe we mensen via BAS het beste op weg kunnen helpen.”

Hoe ben je zelf bij BAS terecht gekomen? “Ik werkte al een aantal jaar bij ROC Mondriaan als projectleider toen deze functie voorbijkwam. Ik heb een groot onderwijshart, heb zelf lesgegeven en in verschillende rollen gewerkt binnen het onderwijs, en daarnaast heb ik veel ervaring met het managen van projecten. Dat komt nu allemaal samen in mijn rol als directeur van BAS. Het thema leren en ontwikkelen is voor mij een rode draad in alles wat ik doe. Mensen in de regierol krijgen, zorgen dat ze toch de dingen kunnen doen die erin zitten, dat vind ik mooi. Dat had ik al in mijn eerste baan in de zorg waar ik werkte met mensen met een verstandelijke beperking, en dat heb ik nu ook binnen BAS. Iedereen leert en ontwikkelt zich op zijn of haar eigen manier. Door ervoor te zorgen dat iemand de juiste ondersteuning en begeleiding krijgt, kun je enorm van betekenis zijn. Binnen BAS betekent dit jongeren in hun regierol zetten, zorgen dat ze gemakkelijker het mbo in kunnen stromen of richting werk begeleid worden.”

Hoe vinden mensen de weg naar BAS? “Dat is heel verschillend. Bij het Studie Info Punt (StIP) kunnen jongeren zichzelf aanmelden. Bij StIP krijgen jongeren advies over beroepen en opleiding die bij hen passen. We geven ook voorlichting en bieden hulp en ondersteuning bij financiële problemen. De voorziening In-Gang is bedoeld voor jongeren die nog leerplichtig zijn en vroegtijdig schoolverlater zijn. Zij worden aangemeld via Leerplicht of via de interne begeleider van het ROC. Bij MOA is de interne begeleider van de school de doorverwijzer. Voor MonCoach geldt dat elke student die is ingeschreven bij een opleiding van ROC Mondriaan, dus van niveau entree tot mbo 4, zichzelf kan aanmelden. In een coachtraject kunnen studenten met hun coach werken aan verschillende vaardigheden en competenties en worden ze gestimuleerd om meer uit zichzelf en hun opleiding te halen. Soms bellen ouders zelf op met een hulpvraag. Dan helpt BAS ze op weg om via het juiste kanaal begeleiding te krijgen voor hun kind.”

Een van de andere voorzieningen van BAS is ISK. Dit zijn de internationale schakelklassen. Voor wie zijn deze klassen bedoeld? “De internationale schakelklassen zijn er voor jongeren vanaf 17 jaar, veelal nieuwkomers maar ook expats, die eigenlijk in het voortgezet onderwijs nog taalonderwijs zouden moeten volgen,

maar daar qua leeftijd niet meer passen. BAS biedt trajecten aan van twee jaar waarin ze worden getraind in de Nederlandse taal, rekenen, kennis van de Nederlandse samenleving en meer. Met als doel dat deze jongeren verder kunnen groeien richting een mbo-opleiding en soms zelfs het hbo."

Jullie zitten samen met de School voor Entreeopleidingen in een pand. Trekken jullie veel samen op? "Het is onze intentie om er een gezamenlijk gebouw van te maken, om elkaar echt te zien als Meppelcollega's. Ook vinden we het belangrijk om kennis met elkaar te delen. Iedere twee weken is er aan het einde van de dag een 'Meppel meet & greet', met een workshop verzorgd door een van de collega's, waarvoor iedereen zich kan aanmelden. Aan het einde van de workshop kan er worden nagepraat over het onderwerp en kunnen collega's elkaar beter leren kennen. Ik ben ervan overtuigd dat dit bijdraagt aan een sterke Meppelcultuur."

De studenten van BAS en de entreeopleidingen, vinden die elkaar ook in de Meppel? "Er zijn ideeën om de school op dit punt verder te ontwikkelen. Zo komen er een buitentuin, een pannaveldje, een moestuin en er worden meer plekken gecreëerd met bankjes en chillhoeken om elkaar te ontmoeten. Dat gaat allemaal nog komen."

Wat doet dit pand met de studenten en docenten? "Dat is nu nog lastig om te zeggen. Het is een open gebouw, met veel ruimte, licht en ramen die open kunnen, dat is prettig. Ik hoop dat mensen hier vertrouwen en veiligheid gaan ervaren. De docenten zijn erg content met dit nieuwe gebouw. Zij stralen veel positiviteit uit, dat helpt de studenten enorm."

Wat doet de Meppel voor BAS? "Het gebouw is fantastisch om in te werken. Wat heel prettig is, is dat een aantal voorzieningen nu bij elkaar zit. Twee daarvan blijven op de Waldorpstraat, maar het feit dat er nu drie (In-Gang, ISK en MonCoach) op de Meppelweg gehuisvest zijn, zorgt voor veel meer chemie. De collega's zien elkaar nu dagelijks, lopen even bij elkaar binnen, drinken een kop koffie samen; dat geeft het BAS-gevoel echt een 'boost'."

Waar wil je naartoe met BAS? Wat is jouw ambitie? "Het is ons doel dat jongeren ons weten te vinden, vragen durven te stellen en zich gestimuleerd voelen om nieuwe stappen te zetten. We gaan niet de regie overnemen, maar doen er alles aan om ze weer 'aan' te krijgen. We kijken naar wat iemand wél kan, waar iemand goed in is en wil doen in het leven. Op die manier kunnen we met BAS echt van betekenis zijn."

Student bij afdeling autotechniek.

Hoe ga je om met een jong monument

Eind 2020 was het duidelijk dat ROC Mondriaan de nieuwe eigenaar zou worden van een pand met een rijke geschiedenis. De moderne eisen horend bij de wensen van de nieuwe school waren duidelijk, alleen moest er nog wel een partij gevonden worden met de juiste ervaring én een duidelijke visie om het plan te realiseren. Dit werd gevonden bij Bureau Kroner architecten.

Mark Graafland, medeoprichter van Bureau Kroner, en architect Timo van de Ven wisten vanaf het moment dat ze benaderd werden wat hen te doen stond. In een heel korte tijd moest er heel veel gebeuren om dit bijzondere pand te transformeren tot een schoolgebouw, dat zou voldoen aan alle moderne eisen en tegelijkertijd zijn monumentale waarde zou behouden.
Mark _ “Er vond een architectenselectie plaats. Ik vond het een heel leuke selectie, omdat ze vroegen om een visie op het gebouw zonder al een plan te maken. Vaak wordt het een soort ‘beauty contest’, maar zij vroegen heel specifiek: ‘Hoe ga je om met een gebouw dat een jong monument is en hoe ga je met ons dat proces in?’ We zijn er meteen ingedoken om antwoord op die vragen te kunnen geven en hebben een visie opgesteld. Er werd ook gevraagd naar onze contacten met monumentenzorg. Die hadden we. We hadden recent voor de Europese School het monumentale gebouw van het voormalige Aloysiuscollege in Den Haag gerenoveerd en getransformeerd.”

Jullie kwamen als winnaar uit de bus. Wat was doorslaggevend denken jullie? *Mark* _ “Wij hebben, zoals de vraag was, geen plan gemaakt. De andere bureaus waren losgegaan met 3D-modellen. Wij hebben ons heel erg op het proces gericht: hoe gaan we er met elkaar iets goeds van maken in plaats van wat gaan we doen. Dus hoe ga je met monumentenzorg om, hoe ga je met alle gebruikers om, hoe ga je zorgen dat het pand flexibel is? We hebben de nadruk gelegd op het proces en op de wijze waarop we om zouden gaan met de bijna onmogelijke opgave om voor de zomer een bouwaanvraag in te dienen. Daarom hebben we het vertrouwen gekregen om dit te gaan doen.”

Voor deze bijna onmogelijke opgave hebben jullie je hand niet omgedraaid. Hoe zag het tijdspad eruit? *Timo* _ “In een half jaar van nul naar een bouwaanvraag indienen, is echt extreem snel. In de zomer 2021 hebben we de vergunningsaanvragen ingediend. Daarvoor hebben alle verkennende gesprekken met monumenten-

De school moest duurzaam worden en gezond. Daarvoor moesten er ventilatiekanalen worden aangebracht door het hele pand.

zorg plaatsgevonden op basis van de tekeningen en plannen. Binnen een maand moesten we al de eerste plattegronden neerleggen met een voorstel voor de inrichting van de lokalen en leerrichtingen.” *Mark* _ “Daar hadden we ook bepaalde ideeën over hoe we dat gingen doen. Ik denk dat we daarom ook geselecteerd zijn. Wij doen heel veel aan participatie. Niet alleen als we nieuwbouw realiseren in een wijk en de buren ongerust zijn, maar juist ook met gebruikers van gebouwen. In dit geval hebben we voorgesteld om met de docenten, dus niet alleen de directie of facilitair management, workshops te organiseren over hoe je dit gebouw zou kunnen gebruiken en welke sfeer je daarin wilt bereiken.”

Hoe is de indeling van het gebouw tot stand gekomen? *Timo* _ “Het gebouw bestaat uit twee onderdelen: een vierkant gebouw met een heel groot atrium en een langwerpig gebouw met een gang en aan weerszijden lokalen. Vroeger was de scheiding heel duidelijk: je had praktijk in het ene gedeelte en theorie in het andere gedeelte. De workshops aan het begin van het traject waren bedoeld om de verschillende mogelijkheden met elkaar te onderzoeken. Wat gaan we doen? Theorie en praktijk door elkaar heen of is het logischer om alles te clusteren? Er waren meerdere scenario’s. Die discussie hebben we samen gevoerd, met alle gebruikers.” *Mark* _ “Dat is veel sterker dan dat een directeur bepaalt en mensen daarna zeggen: wie heeft dat nou bedacht? Het is niet één idee, het is ook niet ons idee, het is iets wat je met elkaar ontwikkelt.”

Gekozen is om alle praktijkruimten op de begane grond te situeren. Welke afwegingen zijn hierin gemaakt? *Timo* _ “Het idee is dat als je de studenten wilt triggeren om tot een beroepskeuze te komen, dat je voor kruisbestuiving tussen de verschillende leerrichtingen moet zorgen. Daarom is er gekozen om de hele begane grond in te richten als praktijkruimte en de theorielokalen omhoog te brengen, zodat als je het pand in- en uitloopt altijd even in aanraking komt met de horeca, de autotechniek, de zorgtak en weet ik wat meer. De entreeopleidingen geven studenten de kans om te proeven van de verschillende mogelijkheden.” *Mark* _ “Overal is gekozen voor transparantie. Je kijkt vanaf het atrium zo de timmerwerkplek in, je ziet wat mensen doen. Dat kan ertoe leiden dat mensen zeggen: ‘Dat lijkt me interessant, dat wil ik ook’. Die tastbaarheid en zichtbaarheid was een belangrijk uitgangspunt voor het ontwerp.”

Een monument verbouwen doe je niet zomaar. Wat komt daar allemaal bij kijken? *Timo* _ “Het is een jong monument, er bleek nog heel weinig informatie te zijn. Daardoor moest er in korte tijd veel aanvullend onderzoek gedaan worden. Zo zijn er analyses gemaakt van de bouwhistorische waarde van het gebouw: wat is waardevol, wat is later toegevoegd? Het gebouw heeft natuurlijk zestig jaar geleefd zonder dat het een bijzondere status had. Daarvan hebben we gezegd: we behouden wat waardevol is, repareren wat nodig is, maar laten de ‘littekens’ wel zien omdat het levensverhaal van het gebouw zichtbaar mag zijn. Dus waar ooit een deur is weggehaald of net een ander kleurtje tegel is toegepast, laten we dat gewoon zitten en waar nodig voegen we iets toe. Bijvoorbeeld als het gaat om de veiligheid van de trapleuningen. Die moesten verhoogd worden om te voldoen aan de moderne maatstaven. Dat is een van de oplossingen die we zo verfijnd en secuur mogelijk hebben toegepast zodat niemand het ziet.”

Wat zijn de uitdagingen geweest voor jullie als architecten?
Mark _ “Wat bijzonder is aan dit gebouw, en wat voor ons architecten echt een geschenk is en ook voor ROC Mondriaan, is dat het gebouw oorspronkelijk als technische school is ontworpen en de lokalen allemaal extreem hoog zijn en verhoudingsgewijs heel groot. Dit gaf ons de mogelijkheid om creatief om te gaan met de ventilatiekanalen. Timo heeft allemaal verschillende analyses gemaakt: gaan we de installaties wegstoppen in de lokalen achter systeemplafonds of is het slimmer om die hele grote kanalen juist zichtbaar te maken en buiten de lokalen te houden?” *Timo* _ “Uiteindelijk hebben we ervoor gekozen om in de gangen de ventilatiebuizen te installeren vanuit de gedachte: als we alles in de gangzone doen, kunnen we de klaslokalen open en licht houden. Dat zijn toch de plekken waar mensen de meeste tijd doorbrengen. De kanalen in de gang benadrukken het technische aspect goed en ze doorbreken de klankkast.”

Hoe zijn jullie tot het juiste palet van kleuren gekomen?
Mark _ “We hebben een hele kleurenanalyse laten maken en een kleurexpert ingeschakeld die echt met een scalpel is gaan krassen op kozijnen en trapleuningen om te zien welke kleuren er ooit toegepast waren. We hadden alleen maar zwart-wit foto’s, dus konden dat aan de hand van de beschikbare beelden niet herleiden.” *Timo* _ “De verbouwingen zijn in de afgelopen zestig jaar nooit bijgehouden. We zagen wel een kleur blauw, rood of wit, maar we wisten niet: is dit nou de eerste, de tweede of derde verflaag? Dus is er kleurhistorisch onderzoek bij gekomen. Onder de microscoop werden verfresten bekeken om te zien welke deeltjes er in de verf zaten. Bijna een soort archeologisch onderzoek.” *Mark* _ “Er is vervolgens een heel kleurenpalet gemaakt, dat gebaseerd is op de kleurenstudies die we hebben laten doen, maar dat ook gebaseerd is op de kleuren in de wandschildering in de gang.” *Timo* _ “Er was een duidelijke wens vanuit ROC Mondriaan om niet met knalgeel, knalrood en knalblauw te gaan werken. Dat was voor ons aanleiding om te zeggen: we hebben Mondriaan in eerdere fases van zijn leven juist meer pastelkleuren zien gebruiken, laten we daarmee spelen. Zo hebben we op zachtere manieren de kleuren toegepast die we in het gebouw zijn tegengekomen.”

De gele lichte bakstenen laten zien dat hier ooit een aanbouw tegenaan heeft gestaan.

Die wandschildering heeft een bijzondere betekenis voor het pand. Kun je daar iets meer over vertellen? *Mark* _ “We hebben een oud artikel gevonden waarin de architecten Molenaar en Sips zijn geïnterviewd. Daarin gaven ze aan dat ze met het gebouw, en dan met name het atrium, de sfeer wilden nabootsen van de werkomgeving waar de leerlingen later zouden komen te werken. De wandschildering is ook typisch uit die tijd. Alle beroepen waarvoor de leerlingen werden opgeleid, zie je terug in de wandschildering. Je ziet de fabriek, je ziet mensen aan het werk, alles is erin verwerkt.” *Timo* _ “De wandschildering is bijzonder en nog heel mooi. Driekwart van de schildering is intact. Dat iemand een keer met een krijtje zijn naam erop heeft geschreven, dat is helemaal niet erg, dat maakt het levend.”

Welke uitdagingen kwamen jullie nog meer tegen? *Mark* _ “Het was een interessante uitdaging om de gevel enigszins te verduurzamen. Met de opdrachtgever en installatie-experts hebben we besloten om de muren niet te isoleren, maar alleen het dak te isoleren en verder al het geld te steken in duurzaam glas. Alle ramen konden open, dat is voor een school vanuit veiligheidsoverwegingen niet altijd even wenselijk, maar voor de toevoer van frisse lucht is het wel ideaal. Dit was een discussie met monumentenzorg. Wat is nou belangrijker? Het oorspronkelijke beeld behouden of voldoen aan de huidige veiligheidsnormen uit het bouwbesluit? Wat wij dan leuk vinden is om voor beide een oplossing te zoeken. Dus niet alleen maar een hekje ervoor, maar dat je iets ontwerpt dat past in de structuur, niet te veel opvalt en tegelijkertijd ervoor zorgt dat het raam open kan blijven. Want dat was de andere optie: gewoon het raam dichtschroeven. Dat vonden we zonde, zeker met het oog op het concept Frisse Scholen.”

Hoe zorg je ervoor dat zo’n gebouw flexibel blijft en mee kan bewegen met de tijd? *Mark* _ “Heel veel lokalen zijn flexibel in te richten, daar hebben we zeker rekening mee gehouden. De keukens zitten wel op een vaste plek, dat verander je niet zomaar, maar daar hebben we weer goed nagedacht over de aangrenzende lokalen. Zo is de keuken gekoppeld aan de kantine, of het studentenrestaurant zoals ze het noemen in de Meppel. Een van de keukens wordt gebruikt voor het restaurant, mensen leren daar ook cateren. Gespiegeld daaraan ligt een identieke keuken en die ligt juist naast de zorgtak, omdat studenten moeten leren hoe ze eten moeten bereiden in de thuiszorg. Dit is weer zo’n voorbeeld van waar we samen in de verkennende fase, tijdens de workshops, achter zijn gekomen.” *Timo* _ “Er is voldoende marge voor groei. We hebben ook al scenario’s laten zien over uitbreidingen die mogelijk zijn.”

Het pand is inmiddels in gebruik genomen. Wat zijn de eerste geluiden die jullie terugkrijgen? *Mark* _ “Ik hoor tot nu toe alleen maar enthousiaste verhalen. Dat is heel leuk. Als ik in de school rondloop en zie hoe studenten en docenten gebruikmaken van de school en de lokalen, word ik daar wel blij van. Je ziet de school echt tot leven komen. Nu is alles nog wat clean, maar dat gaat veranderen. We zouden het mooi vinden als er nog planten in het atrium komen, chillhoeken met meubels en dat de vitrinekasten straks gevuld zijn.” *Timo* _ “Het idee van alle praktijklokalen op de begane grond komt in de praktijk goed tot zijn recht, zien we. Het is één groot kennismakingscentrum. Daar is dit gebouw echt perfect voor.”

Driekwart van de bijzondere wandschildering is nog intact.

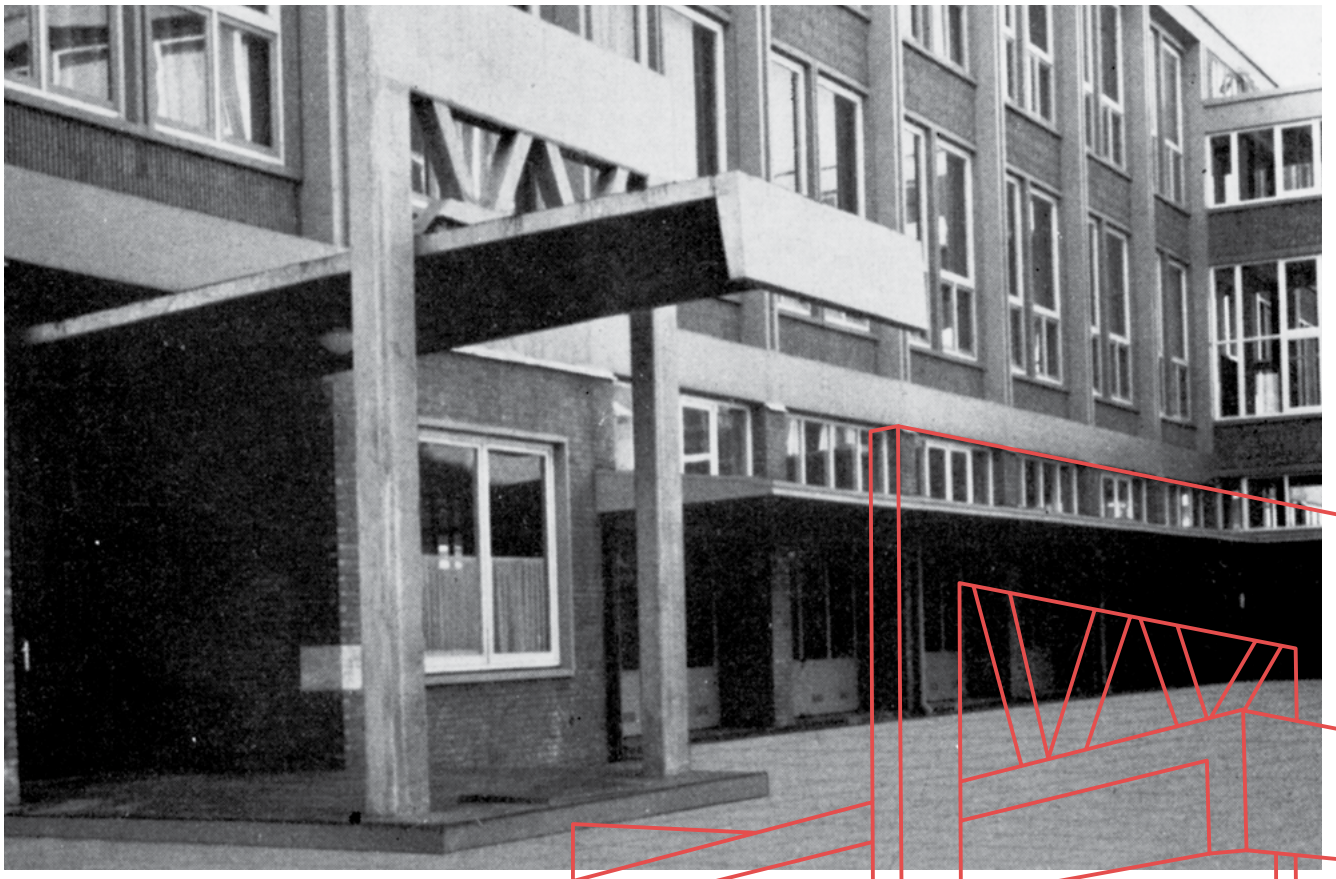

Vroeger de hoofdingang voor medewerkers.

Sinds 2014 heeft dit gebouw de status rijksmonument gekregen. Er was een omvangrijke verbouwing en grondige renovatie nodig om de Meppel klaar te maken voor zijn nieuwe bewoners, waaronder de ruim 600 studenten van ROC Mondriaan. Veel monumentale onderdelen zijn hersteld of, waar mogelijk, in oude staat teruggebracht. Hierbij moest bovendien rekening worden gehouden met enerzijds de regels van nu en anderzijds het behoud van de historische waarde.

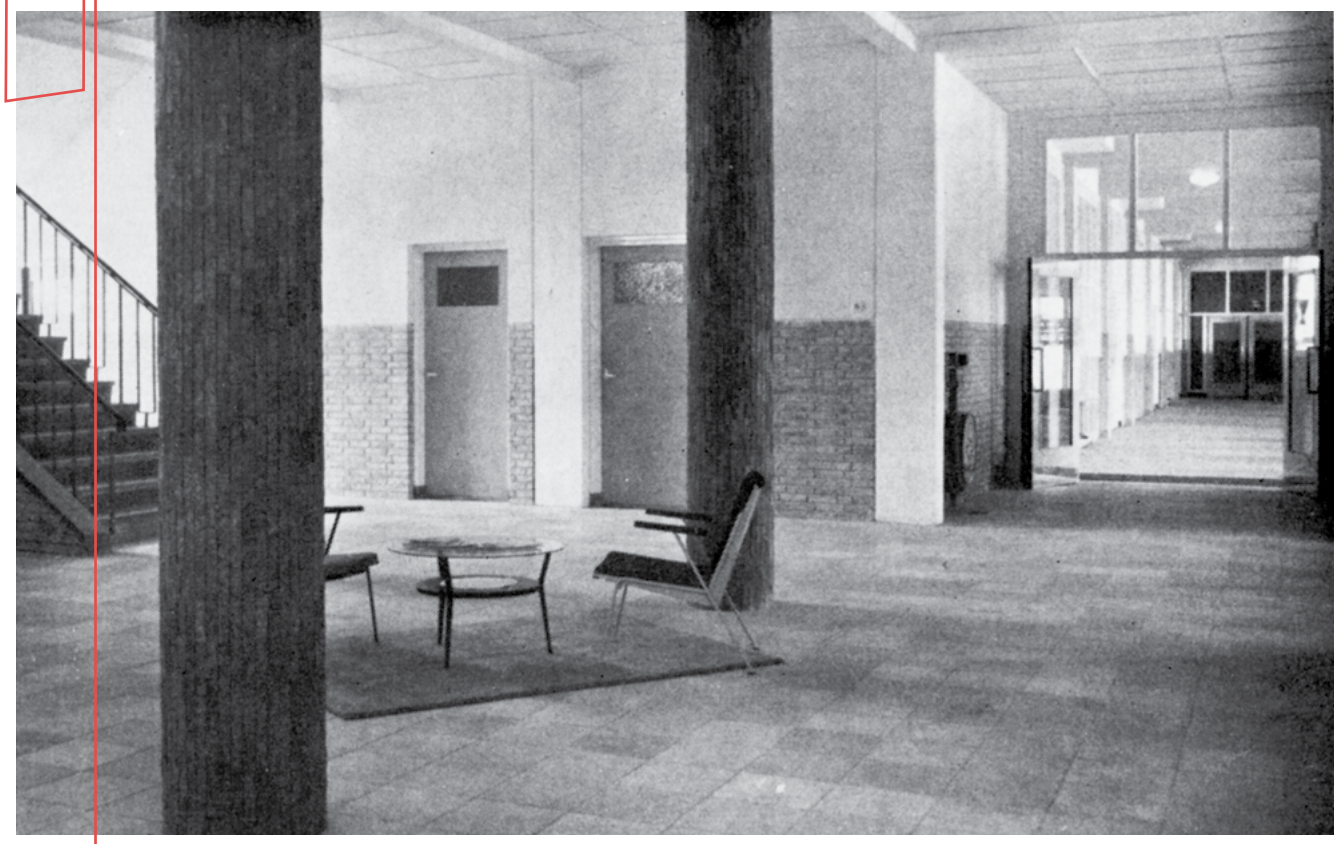

De vier pilaren zijn nog bekleed met de originele verticale strookjes natuursteen. Rondom deze traphal zaten de vertrekken voor de administratie, directie, leraren, personeelskamer en keuken. De indeling van deze ruimten is grotendeels nog oorspronkelijk.

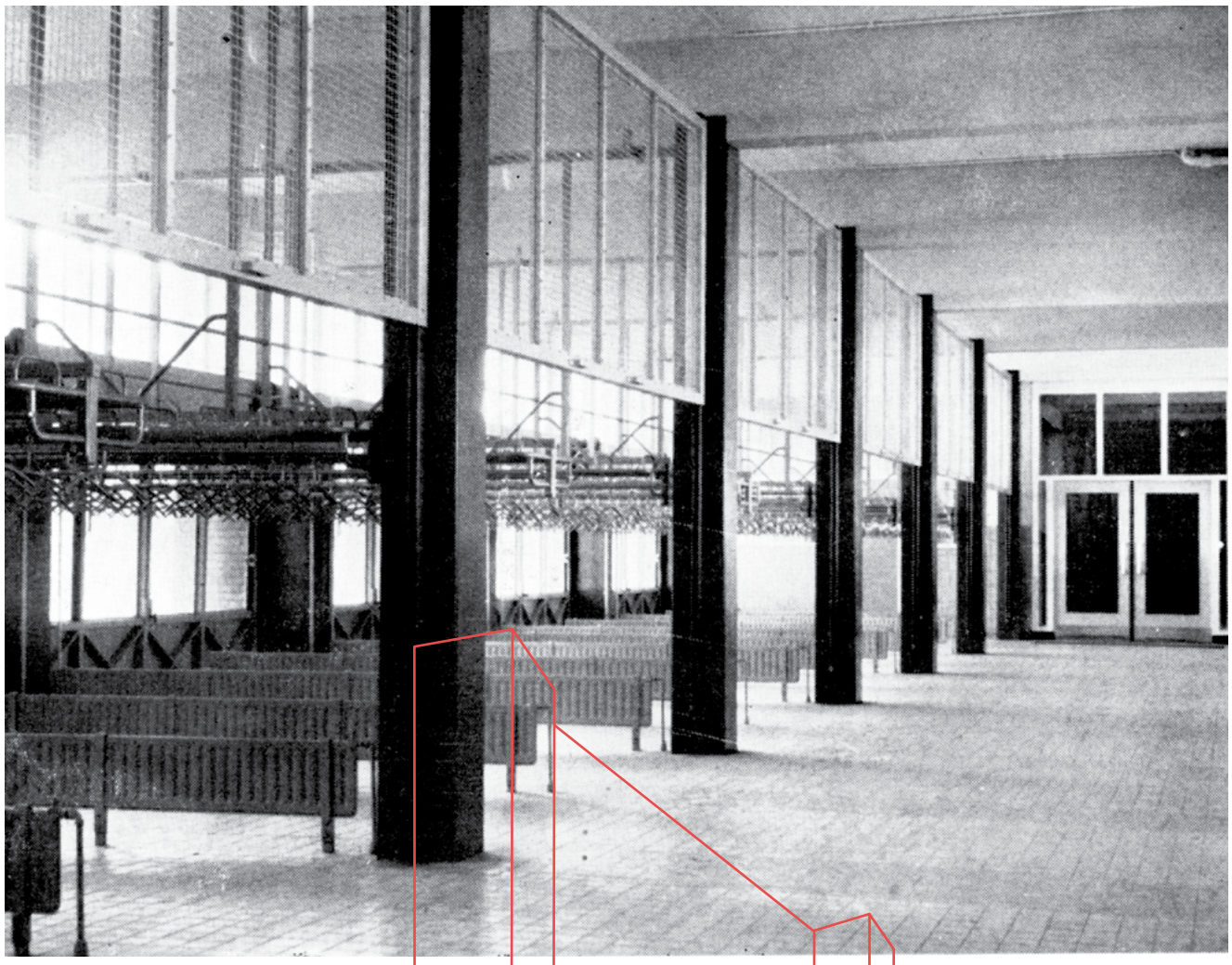

De leerlingen kwamen via de zes klapdeuren bij de garderobe binnen. Onder de kapstokken stonden verwarmingen, zodat de jassen konden drogen als het regende.

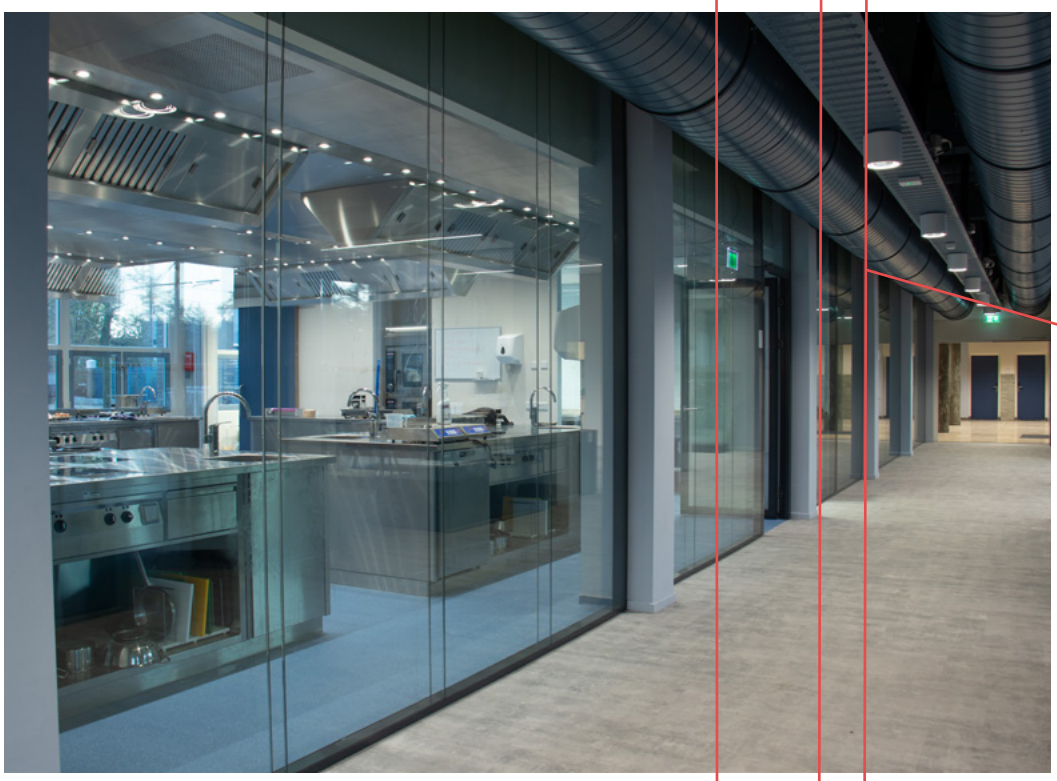

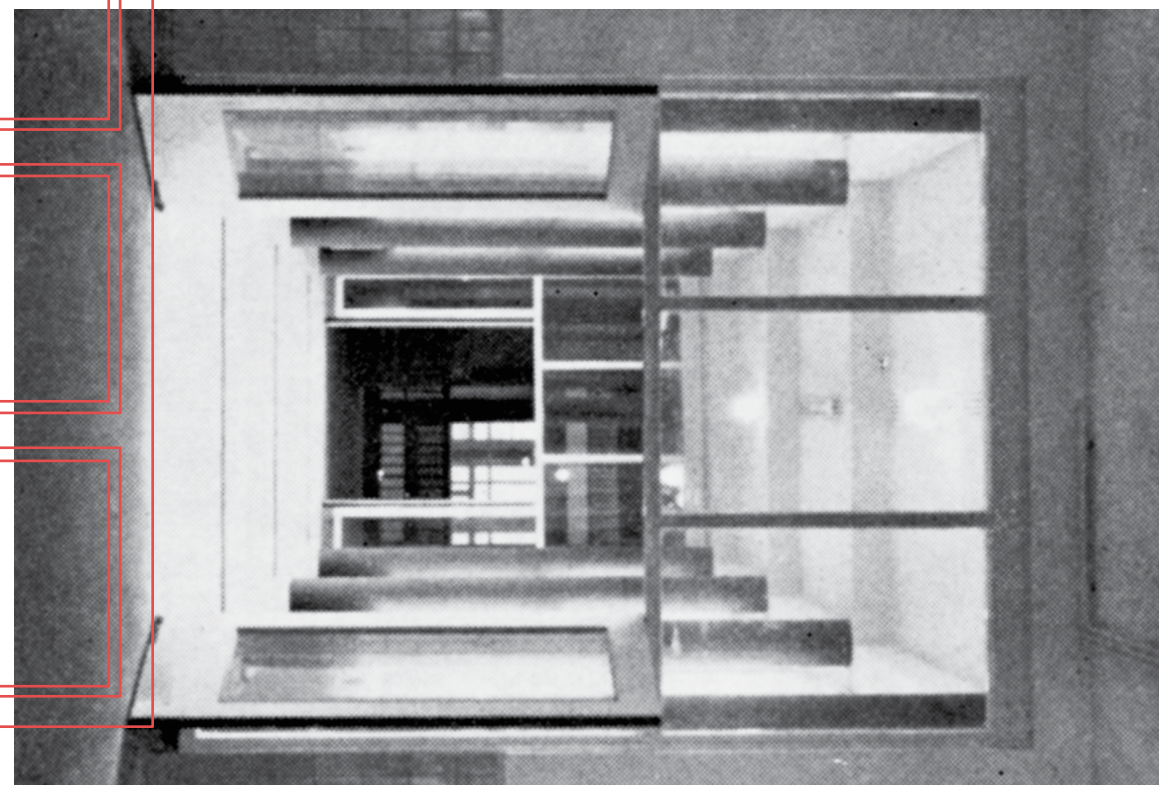

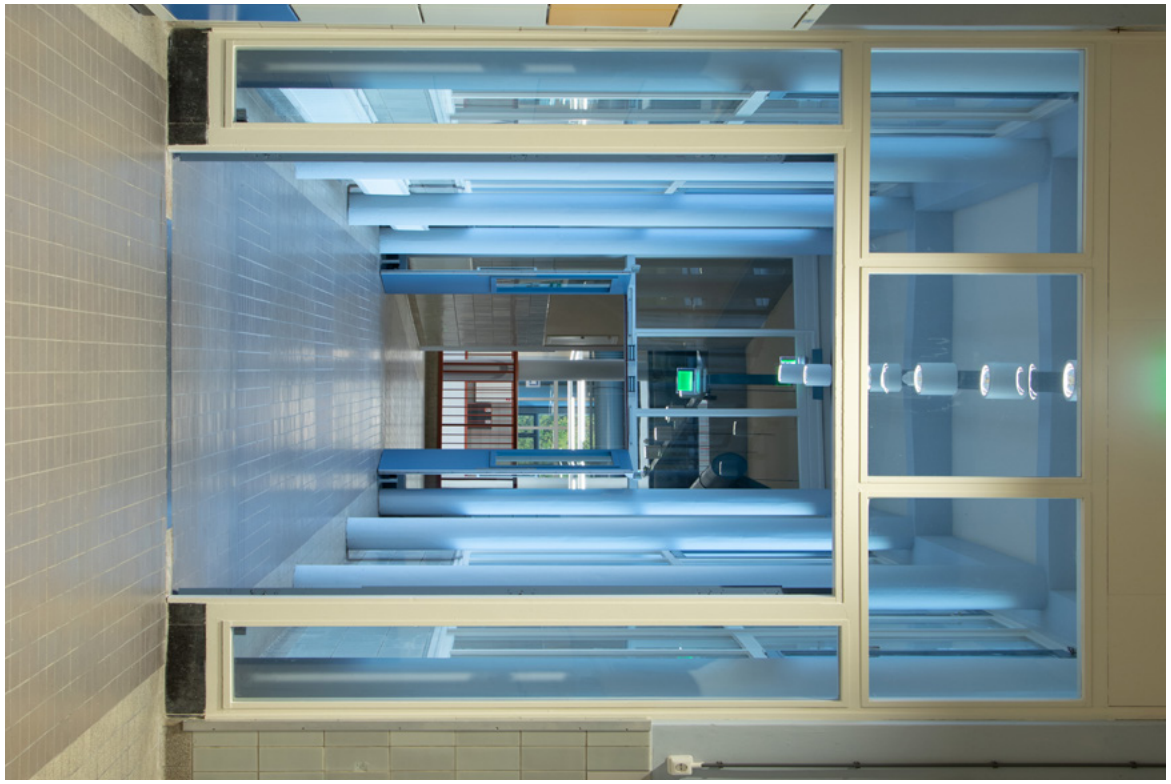

Door een halve eeuw aan verschillende bewoners en verbouwingen, was het lastig te bepalen welke kleuren van origine het schilderwerk was van bijvoorbeeld kozijnen, hekwerk en trapleuningen.

Monumentenzorg heeft onderzoek gedaan naar welke aspecten van het gebouw behouden moeten worden. De verschillende verflagen werden nauwkeurig onderzocht. Het gehele gebouw is op dit niveau onderzocht waarna de kleuren bepaald konden worden van het nieuwe verfwerk en interieur.

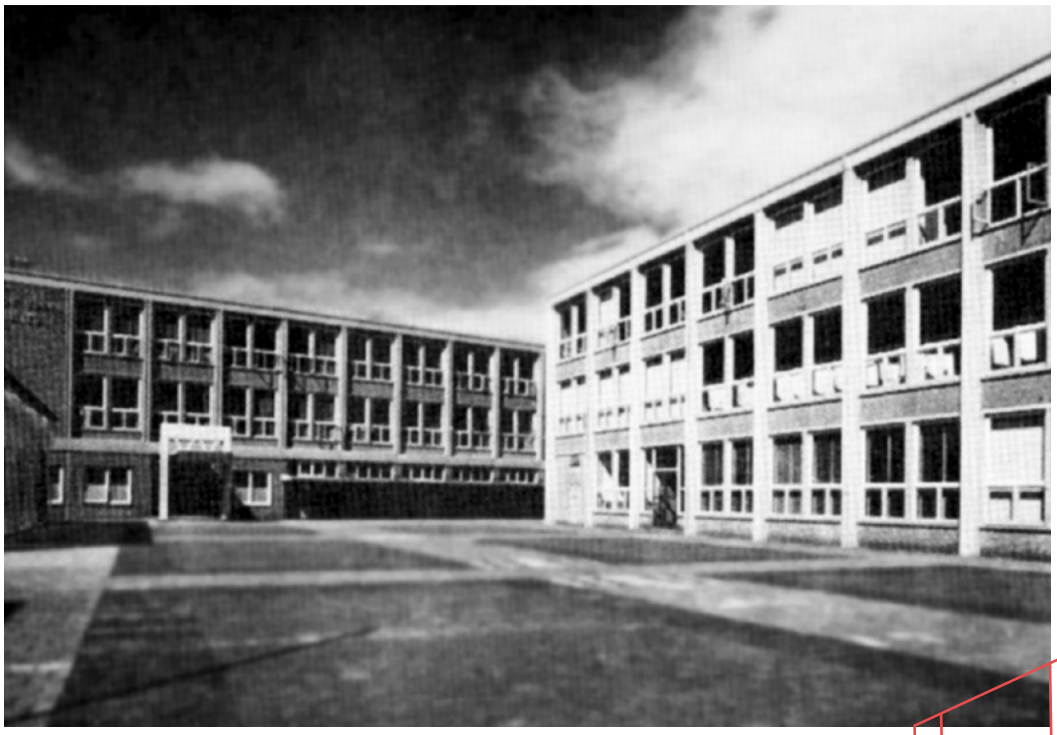

Het schoolplein vlak na oplevering met op de achtergrond het theoriegebouw. Rechts naast de luifel de oude entrees naar de garderobe.

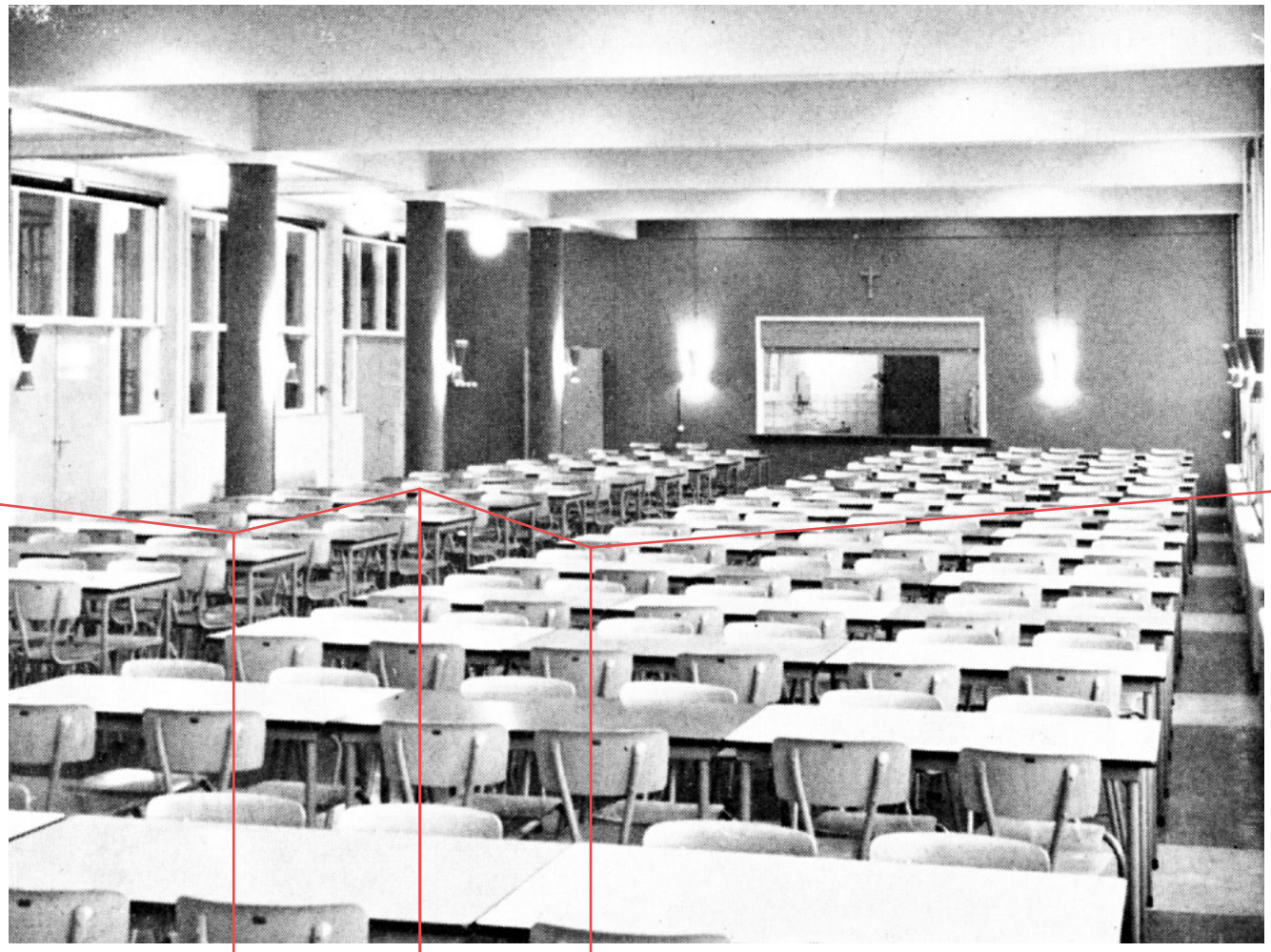

Het studentenrestaurant bevindt zich
weer op dezelfde plek als waar deze
vroeger zat.

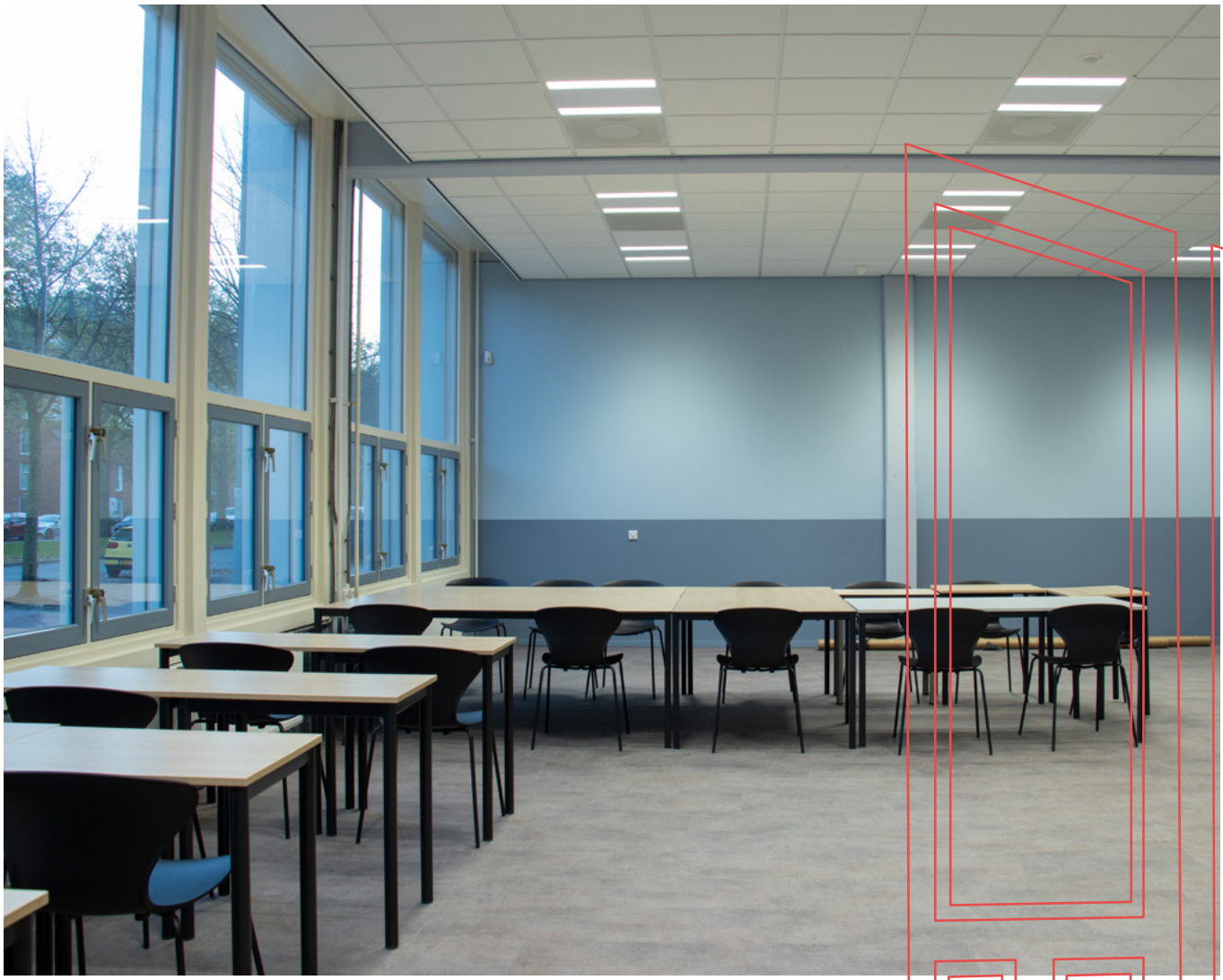

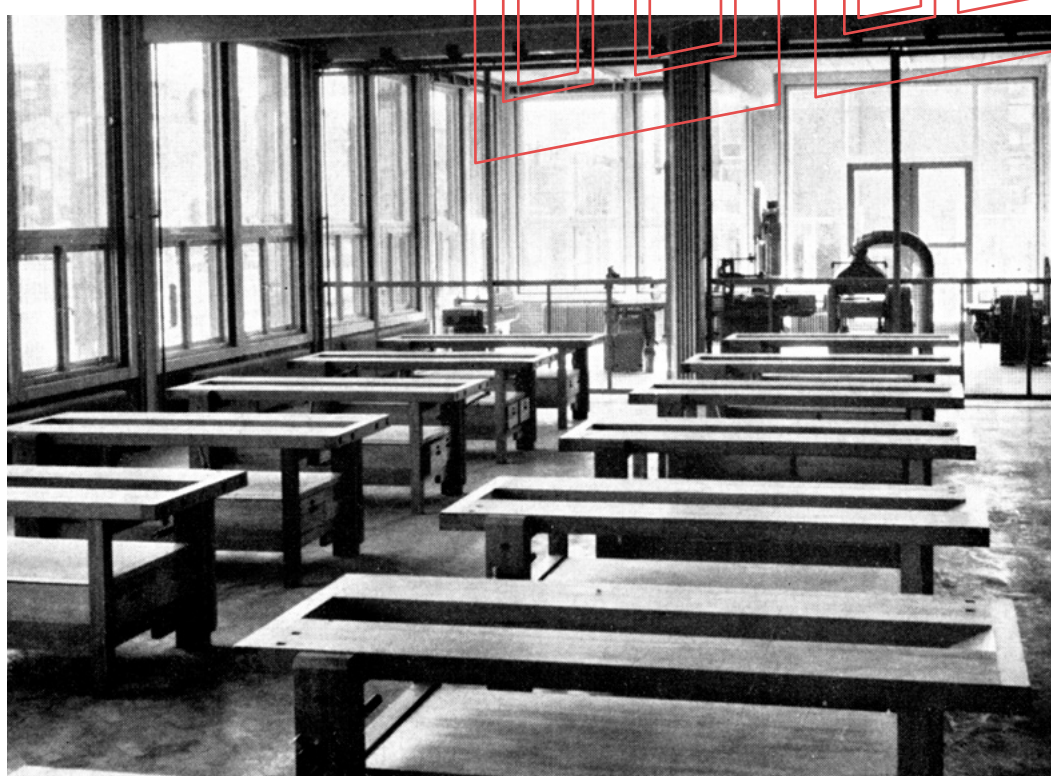

Het bouwlokaal.

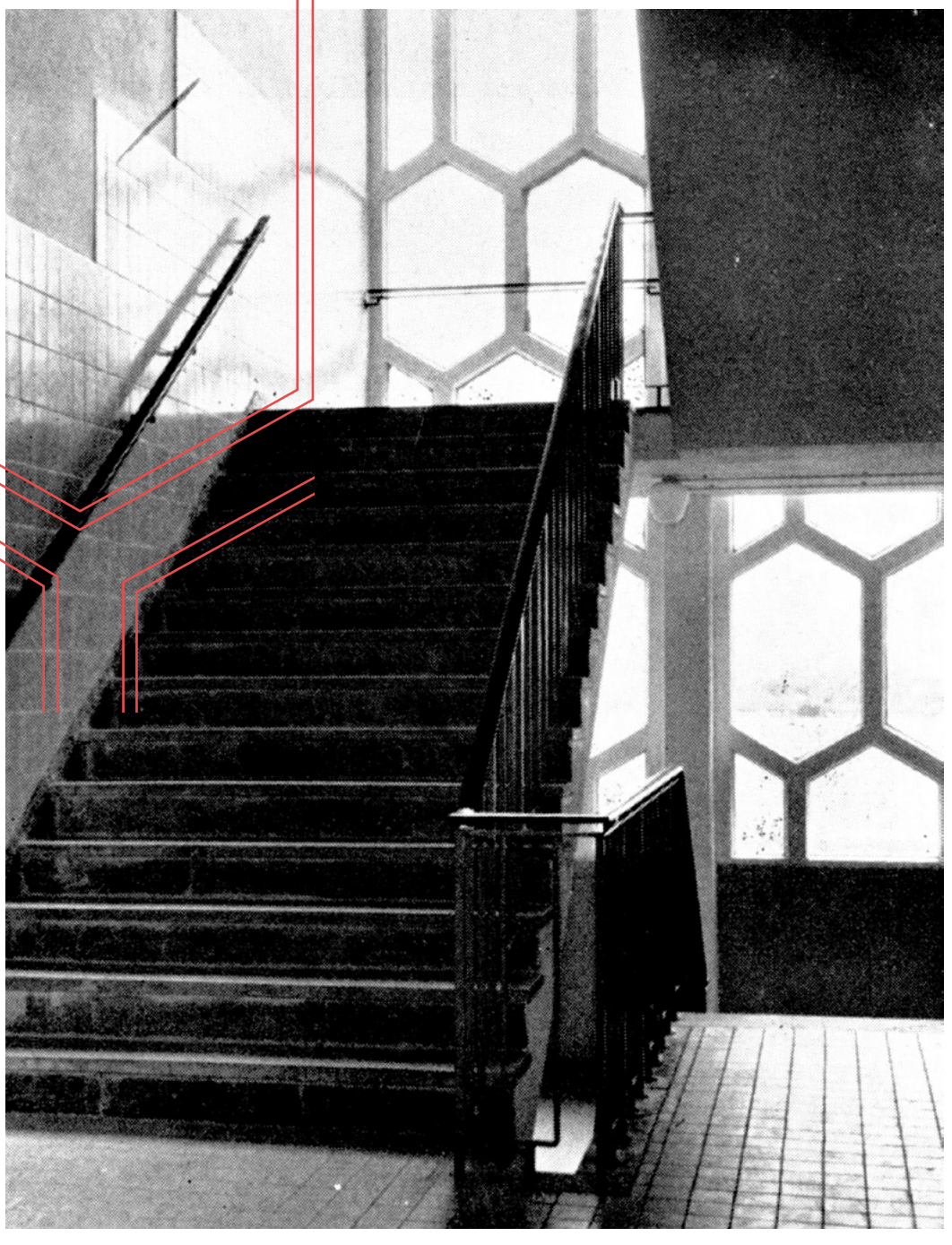

De trappenhuizen zijn voorzien van honingraatvormige ramen.

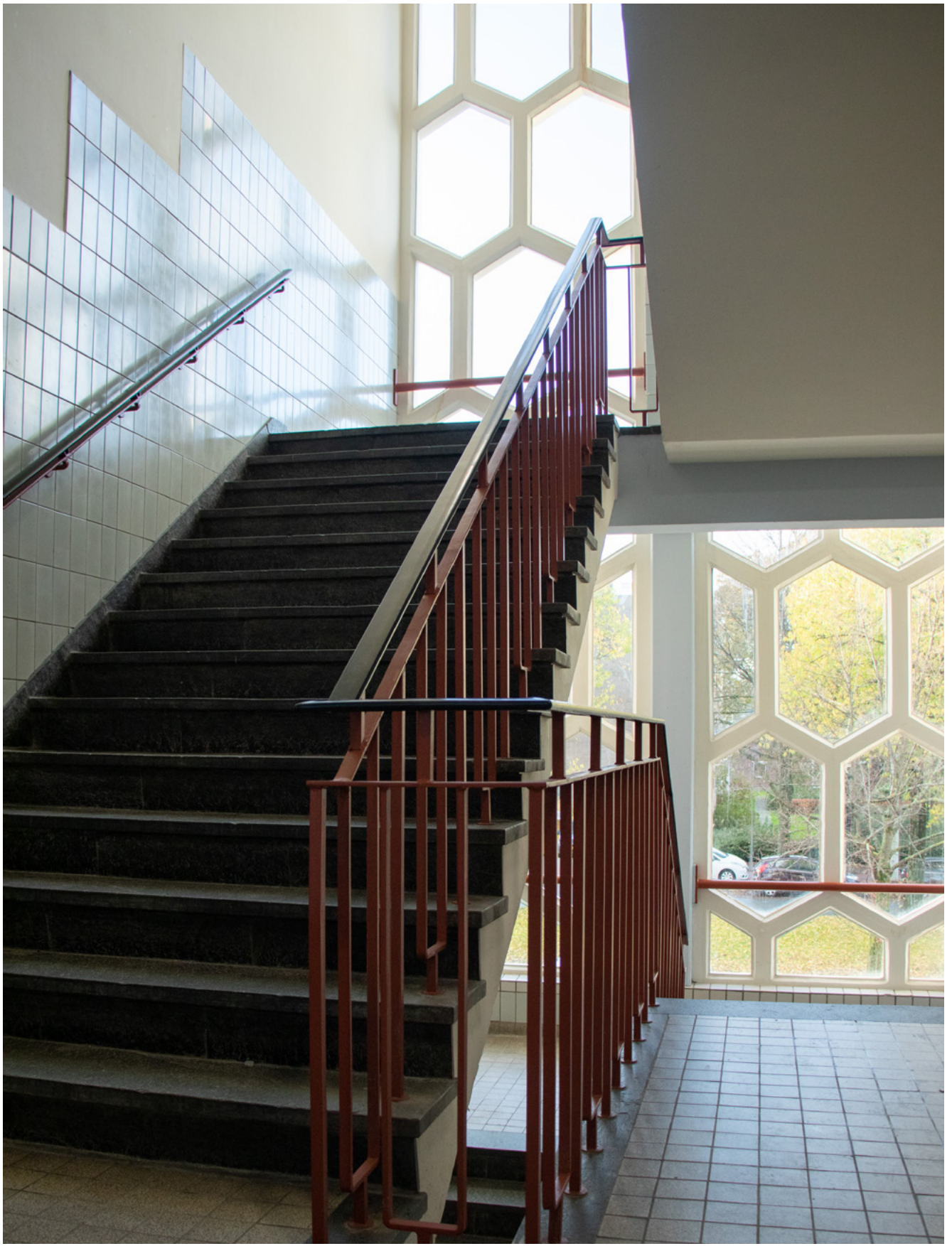

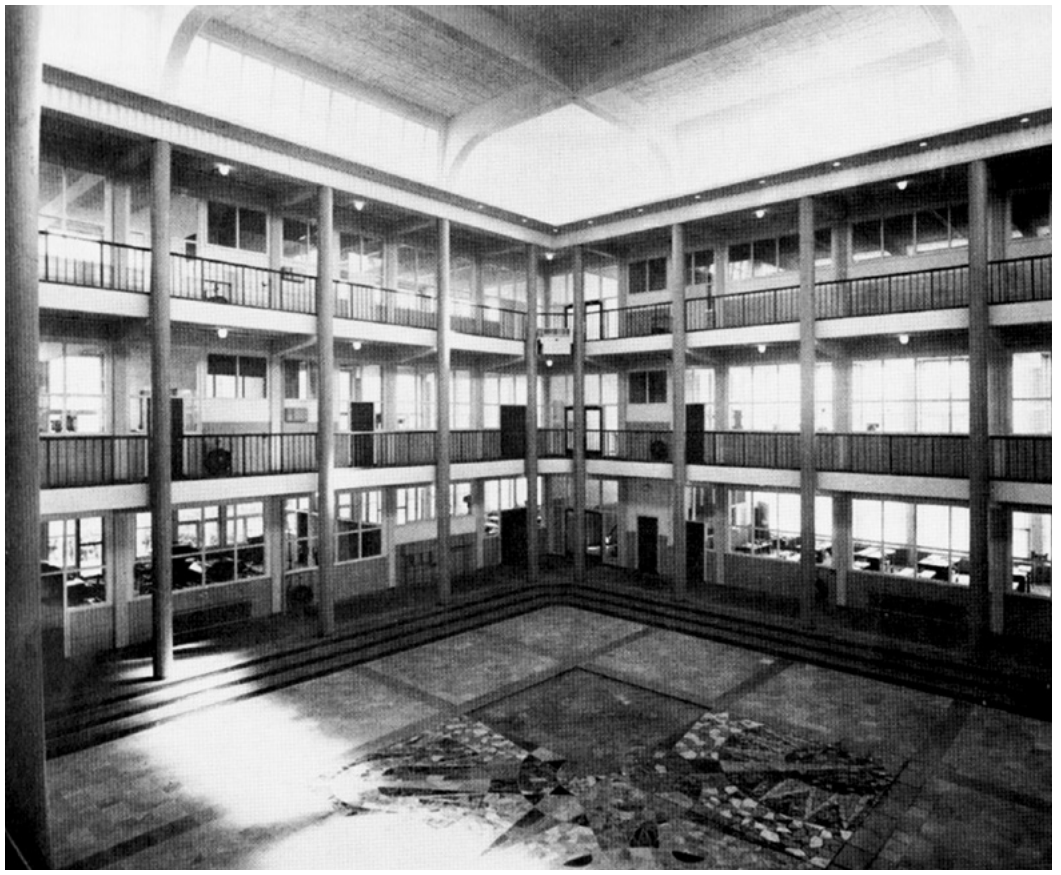

Het atrium diende als hart van de school. Het was de plek waarin men samenkwam, voorstellingen gehouden werden en zelfs buiten schooltijd kon worden gebruikt voor buurtbijeenkomsten. Het gebruik van een grote bijeenkomsthal past in de naoorlogse opzet van de wijkgedachte waarin scholen en kerken behalve een eigen functie ook werden geacht een functie te vervullen in de (culturele) vorming van de gehele wijk.

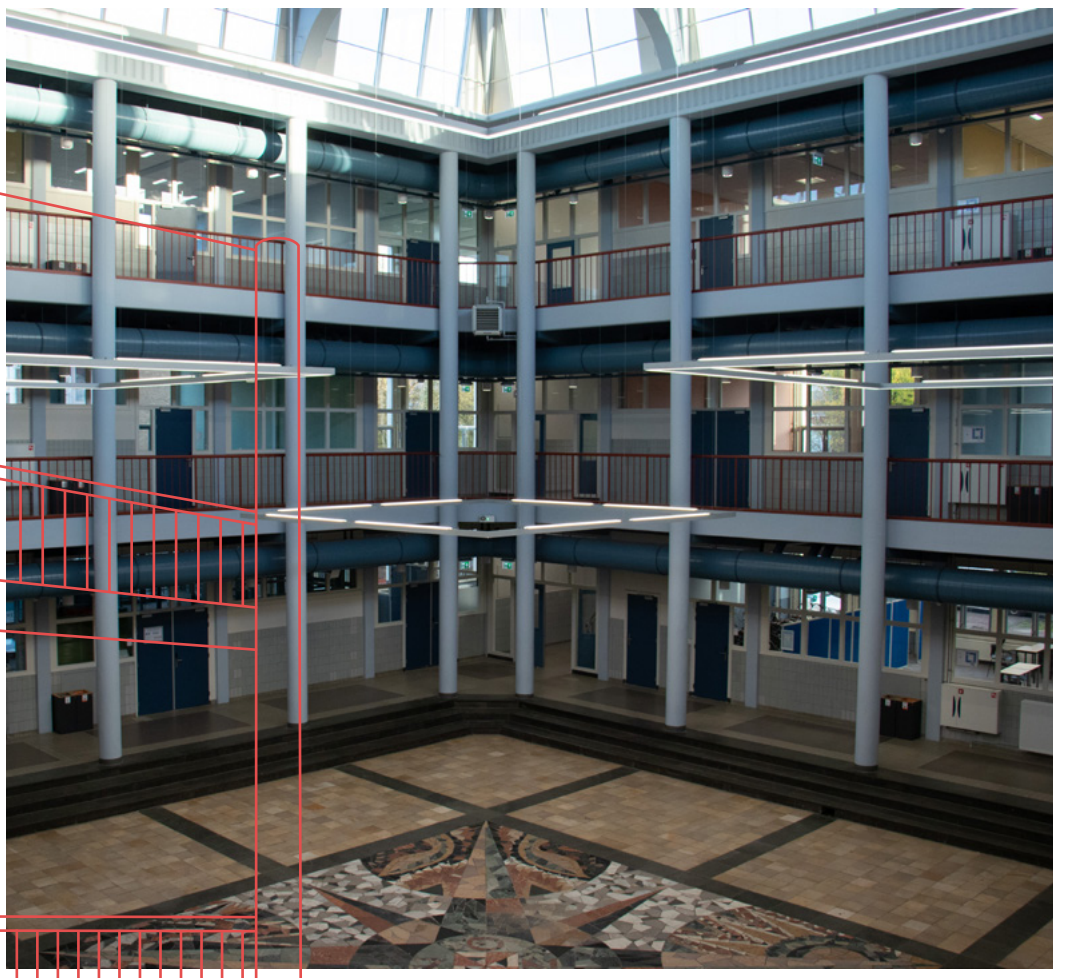

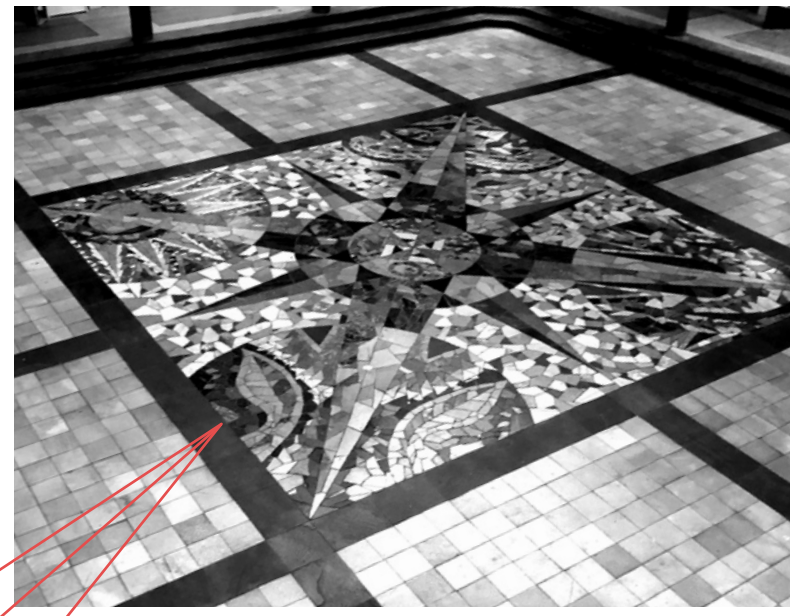

Kleine mozaïek kleurtegels die een windroos voorstellen. Ontwerp van kunstenaar Marius de Leeuw.

Deze muurschildering van Manius de Leeuw stelt de confrontatie voor van jonge mannen met de natuur en de techniek.

Net zoals het scherfmozaïek in het atrium, is dit kunstwerk destijds mogelijk gemaakt door de Monumentale kunstregeling uit 1951, die bepaalde dat 1,5% van de bouwsom moest worden besteed aan monumentale kunst.

Op de foto is de deur te zien naar de gymzaal. Deze is later weggehaald maar de plek van de waar de deur heeft gezeten is nog altijd zichtbaar.

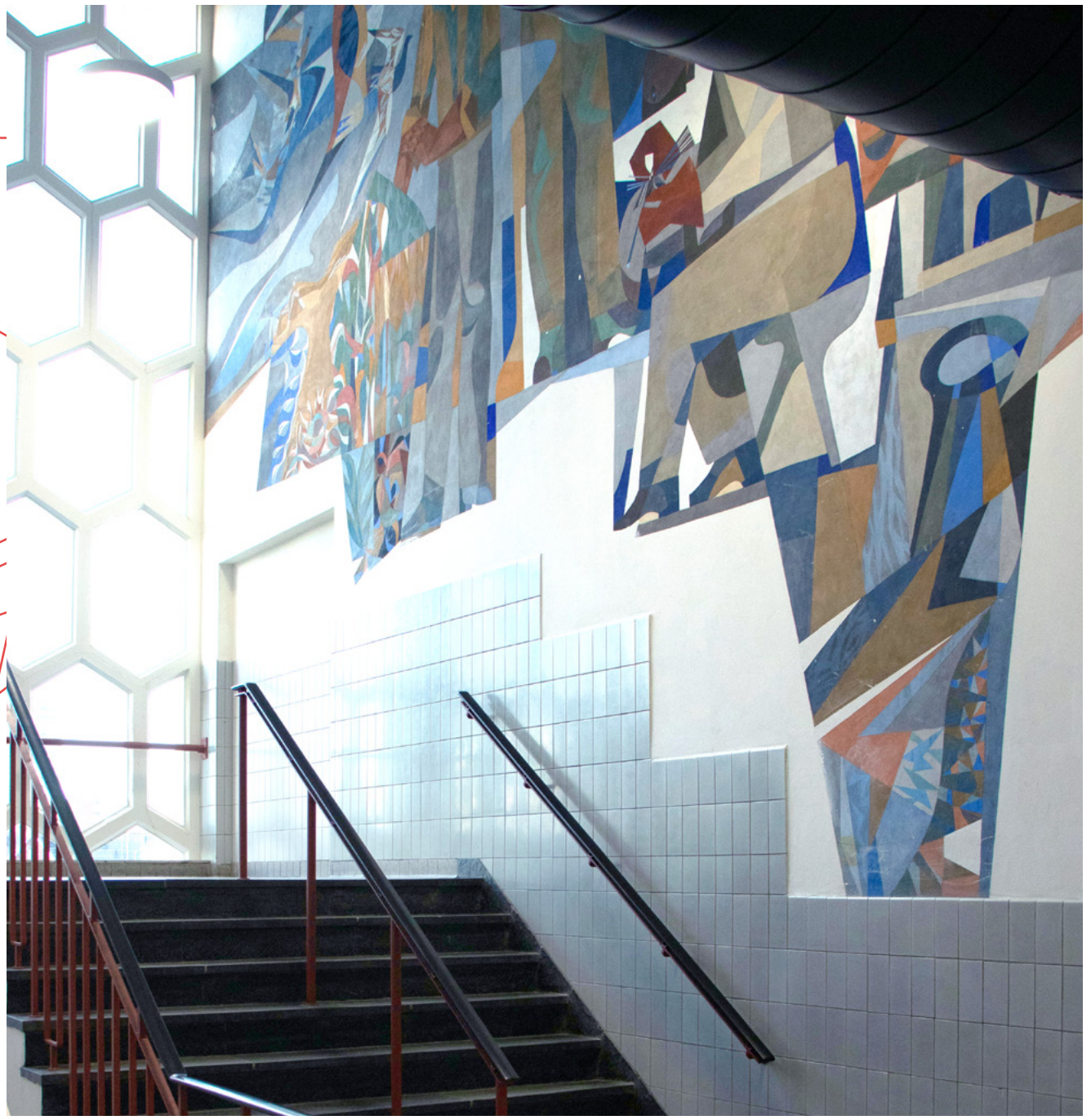

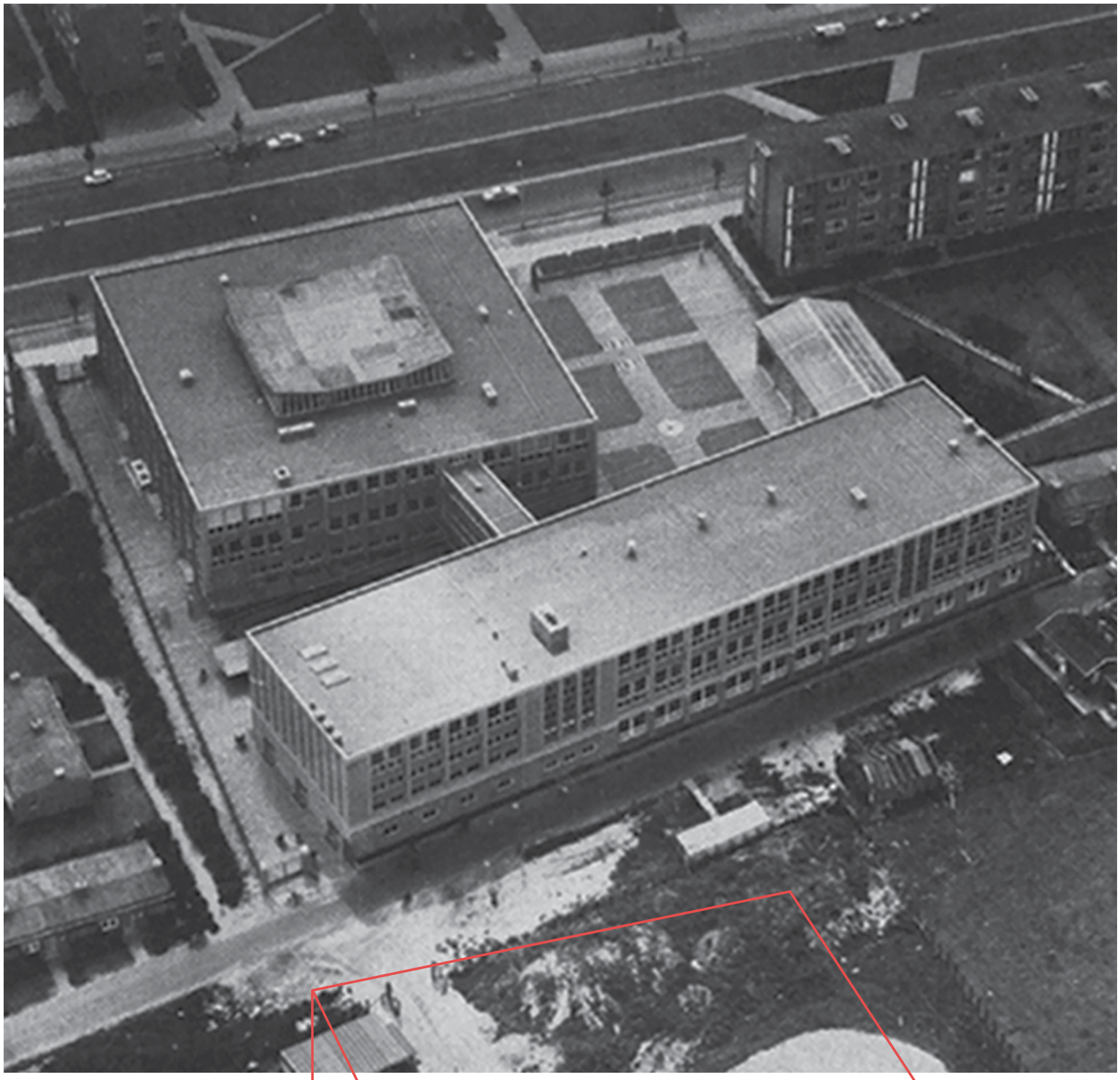

Het gebouw bestaat uit twee delen. Het langwerpige gedeelte was vroeger het theoriegebouw, het vierkante deel voor praktijklessen.

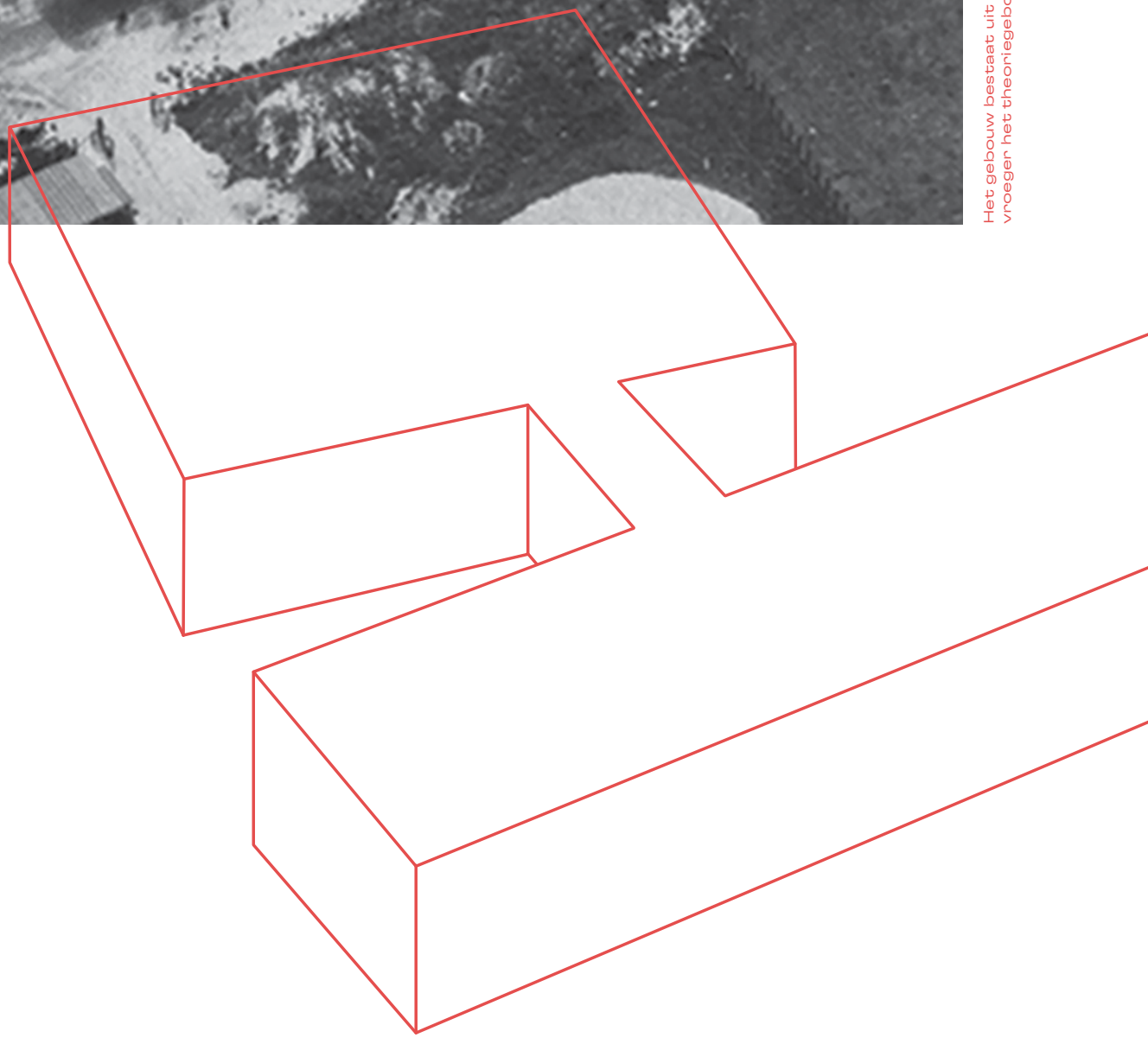

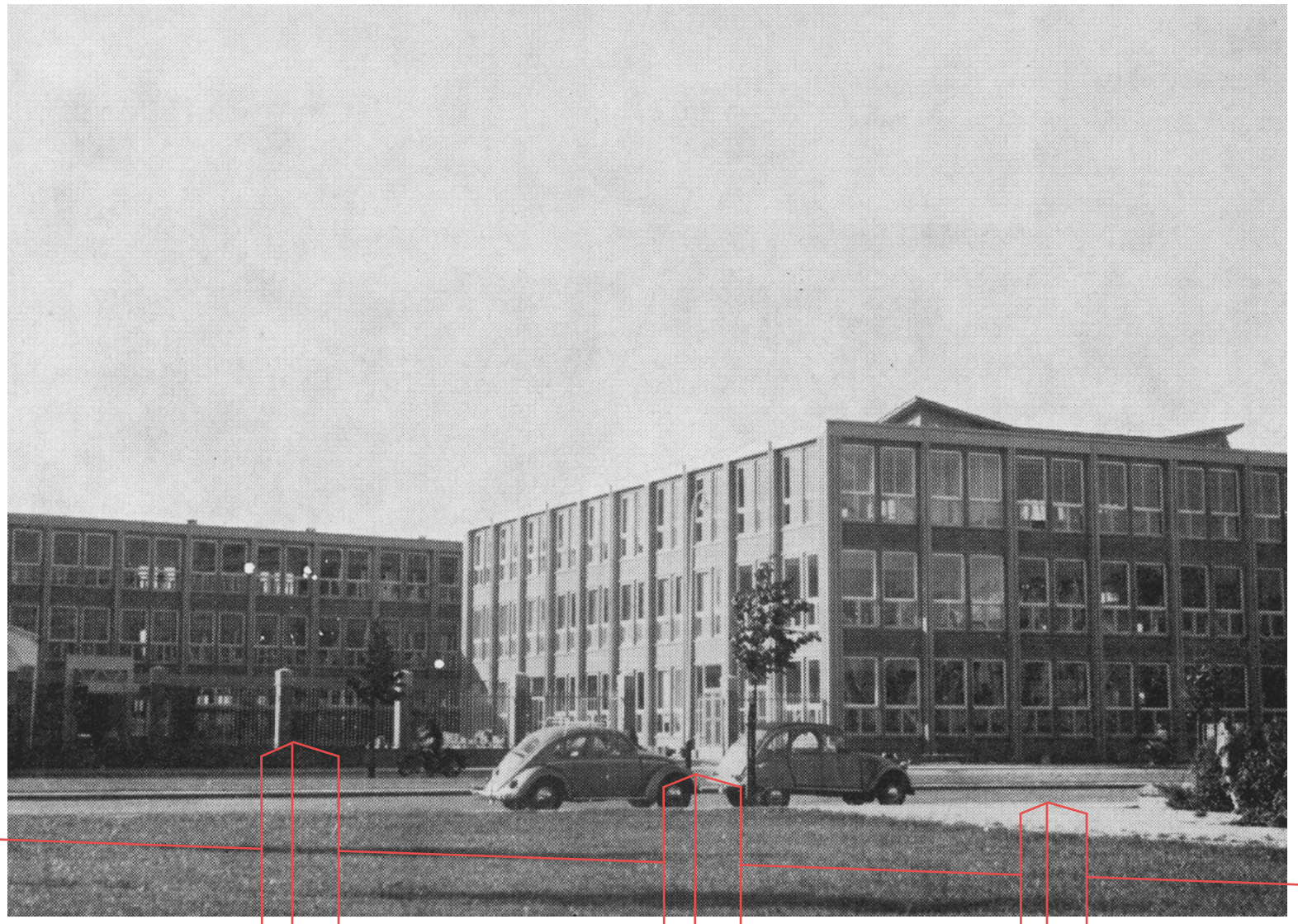

Aanzicht vanaf Meppelweg.

Anne Marie van Dijk

1980 t/m 1985 _____ Docent

Anne Marie werkte in de jaren tachtig als docent Nederlands op de lts aan de Meppelweg. Toen ze daar begon was ze nog geen 23 jaar. In die tijd waren er nog drie andere vrouwelijke docenten. Eén collega heette ook Van Dijk, zij was begin veertig. De leerlingen noemden hen al gauw de oude en de jonge mevrouw Van Dijk. Anne Marie vertelt over haar eerste dag op school, een bijzonder cadeau, het schoolwinkeltje en de kerstvieringen.

“De allereerste dag gaf ik les in een lokaal schuin boven de ingang. Ik dacht dat het best aardig was gegaan, maar toen ik naar huis ging, zag ik allemaal papieren vliegtuigjes in de struiken onder ‘mijn’ lokaal. Ik had tijdens de les helemaal niets gemerkt... In dat lokaal hing een toepasselijke spreuk: ‘Ik tel alleen de heldere uren.’ Het ging in het begin niet altijd zoals ik het wilde, ik moest het lesgeven nog helemaal leren.

De jongens, in die tijd bestond de leerlingpopulatie op de lts voor 95% uit jongens, waren vooral geïnteresseerd in de praktijk-vakken. Ik had moeite ze te motiveren voor het vak Nederlands. Zo moesten ze voor hun eindexamen aanvankelijk vijf literaire werken lezen. Op de verplichte leeslijst had mijn collega werken van Couperus en Elsschot gezet. Van een moeder hoorde ik dat

Kerst 1984, verkleed als Maria.

ze haar zoon een heel weekend huisarrest had gegeven om één van die boeken te lezen. Het was de hel voor hem. Ik schakelde daarom als snel over op jeugdliteratuur.

Van een leerling kreeg ik ooit een bijzonder cadeau. Eén van de metaalbewerkers had in de praktijkles een paar oorbellen voor mij gemaakt en beschilderd. De haakjes had hij van zijn zusje 'geleend'. Die oorbellen heb ik nooit gedragen omdat ze loodzwaar waren, maar ik heb ze tot de dag van vandaag bewaard. Deze jongen wilde mij met dit cadeau bedanken omdat ik hem mijn boek Nederlands had geleend. Er was thuis geen geld voor de aanschaf van leerboeken.

In het schoolwinkeltje werden koek en gebak verkocht. Die werden tijdens de patisserielessen door leerlingen gemaakt. Ik herinner mij vooral de heerlijkheden uit de decembermaand, zoals speculaas en roomboterstaven. Niet alleen de docenten maar ook de buurtbewoners konden daarvan meegenieten. De mensen uit de buurt konden ook voor een klein bedrag tussen de middag in het restaurant van school komen eten. De leerlingen maakten de warme maaltijden klaar en serveerden deze. Het was heel populair en het restaurant zat altijd vol. Voor de leerling-obers was het altijd spannend als de docenten kwamen eten. Ze stonden soms te trillen van de zenuwen. Eén keer kreeg mijn collega de volle laag door die trillende handen: een plens tomatensoep over haar witte rok.

Voorbereidingen in de docentenkamer voor het introductiekamp.

Anne Marie speelde, regiseerde en ontwierp kleding en het decor van het kerststuk in 1983.

Aan het begin van het schooljaar was er altijd een kerkdienst op school. Ook de kerstviering begon daarmee. De misdienaars waren onze eigen leerlingen. Samen met een collega heb ik een paar keer een kersttoneelstuk met de leerlingen ingestudeerd en met de docenten een levende kerststal neergezet. In de laatste periode van het jaar bracht ik veel van mijn vrije uren op school door om daar aan te werken. Het kerstdiner was altijd in de grote hal. De tafeltjes stonden in een stervorm op de ster in de natuurstenen vloer. Fijn dat die mooie vloer bewaard is gebleven. Witte papieren tafelkleden, rode servetten en veel lichtjes maakten de sfeer compleet.

De Meppelweg is voor mij lang geleden, ik begon er 42 jaar geleden, nu ben ik 65 jaar. Ik vind het bijzonder dat de Meppelweg nu een van de locaties van ROC Mondriaan is. Zelf werk ik sinds 2002 bij ROC Mondriaan en sinds 2021 bij de TaalPlusschool op de Waldorpstraat. Ik ga zeker kijken hoe de Meppel er nu na de renovatie uitziet. Wat zou het leuk zijn als de Meppel net als vroeger weer een plek wordt waar ook de buurtbewoners terecht kunnen. Wie weet worden er in de toekomst weer net als toen koekjes verkocht en maaltijden geserveerd. Ik hoop het!”

Pierre Wind

1982 t/m 1983 _____ *Leerling*

Pierre is een Nederlandse kok die bekendheid kreeg door zijn kookprogramma's op televisie. Naast zijn tv-werkzaamheden is hij onder meer docent Food Design aan de HAS Hogeschool in Den Bosch en practor aan het ROC Mondriaan in Den Haag. Ook is hij executive chef van het Haagse tramrestaurant Hoftrammm. In 1982 heeft hij een jaar lang onderwijs gevolgd. Hij beschrijft deze periode, op zijn Haags, als een 'gâhwe tèd'.

"Zonder deze school was ik niet gekomen waar ik nu ben. Dat jaar is echt heel bepalend geweest in mijn leven. Mijn ouders wilden het beste voor mij en lieten mij na de mavo een test doen via het arbeidsbureau. Daar kwam uit: werktuigbouwkundige op een schip. Varen, dat wilde ik, dus begon ik aan de Zeevaartschool. Nou, dat was een redelijk fiasco. Ik heb een jaar lang gefeest en alles gedaan wat ik daarvoor nog niet had gedaan. Mijn school leed daaronder. Na een jaar kwam ik terug met de vraag: wat ga ik nu doen? Mijn ouders hadden het niet breed en ik moest al mijn centjes zelf bij elkaar sparen, dus ging ik tijdens de schoolvakantie werken in de keuken van de Zeevaartschool. Toen kwam het eruit: ik wil kok worden.

De St. Paulus was de enige school die een opleiding had voor mensen die al een diploma hadden, zoals ik. Binnen een jaar werd ik klaargestoomd voor de horeca. Vijf dagen per week kreeg

Pierre en student tijdens de kookles.

ik alleen maar vakken gerelateerd aan de horeca en heel veel praktijk. Er waren vier docenten die echt het verschil hebben gemaakt: Smits, Wannaar, Luyendijk en Beck. Zij hebben eruit gehaald wat erin zat en me echt enthousiast gemaakt voor het vak. Ineens bleek dat ik ergens goed in was. Ik ben dat jaar ook als beste geslaagd. Het geeft aan hoe ik ermee bezig was. Je hebt altijd een kruiwagen nodig in het leven, zij waren mijn eerste echte kruiwagen en hebben ervoor gezorgd dat ik bij een Michelinzaak mocht komen werken. ‘We hebben misschien een goeie voor je’, zo ging dat. Als je eenmaal in die sterrenzaken zit, kun je, als je tenminste goed je best doet, blijven doorgroeien.

Deze docenten geloofden in mij. Ik wilde nieuwe dingen doen, uitgedaagd worden en was een spons. Zij zorgden ervoor dat ik constant werd bevredigd met kennis en nieuwe dingen. Later kreeg ik van hen te horen: ‘Wij maakten jou gek, maar jij ons ook. We moesten steeds opnieuw ons huiswerk doen.’ Ik nam niets zomaar aan. Zo vroeg ik me een keer af: hoe wordt chips gemaakt? Het stond helemaal niet op ons lesprogramma, maar wat deden die docenten? Die hebben me een hele dag achter de frituur gezet en 30 kilo chips laten maken. Toen ik klaar was, had ik mijn volgende vraag al klaar: ‘En hoe krijg je smaak aan chips?’ Ze lieten me steeds opnieuw dingen zien. Ze waren de katalysator. Dan zie je wat docenten kunnen betekenen voor leerlingen. Als ze het goed doen ten minste. Ik ben nu zelf ook docent en geloof heilig in geven en nemen. Geef je niks? Dan heb je als docent weinig aan mij, maar laat je zien dat je écht wil, dan ga ik tot het uiterste voor je.”

Waheeda Amirkhan

1988 t/m 2008 _____ Docent, projectcoördinator en teamleider

Als politieke vluchteling kwam Waheeda in 1988 uit Suriname naar Nederland. Ze kreeg een baan als docent wiskunde, met een contract voor 6 uur in de week. Binnen twee maanden werd dat een contract voor 36 uur. Ze is uiteindelijk 20 jaar op de Meppelweg gebleven en coördineerde op school een belangrijk onderwijsproject, het rolmodelproject, dat later in heel Nederland werd uitgerold. Ook werd ze teamleider van de onderbouw. Voor de leerlingen was ze zelf ook een rolmodel: "Als ik het kan, kan jij het ook", was haar gevleugelde uitspraak.

"Ik vond het leuk om een rolmodel te zijn, om te laten zien hoe belangrijk het is om jezelf te zijn en te blijven. Op een gegeven moment heb ik een pot roze verf gekocht en een muurtje geverfd in mijn eigen lokaal. Voor mij ging het over het naar boven halen van de zachtheid in kinderen, voor het aanboren van het gevoel, juist ook bij jongens. De directie was wat minder enthousiast over deze actie, maar de leerlingen hebben het er nu nog over.

Op school wilden we kinderen een veilige school- en leer-omgeving bieden. Je zag ze groeien vanaf het moment dat ze bij ons binnenkwamen.

We hadden een sterk didactisch team met de wil om kinderen te versterken. Zo is ook het rolmodelproject voor risicoleerlingen ontstaan. Het idee was: laten we kinderen die met een ‘dossier’ van de basisschool komen, extra ondersteunen en zelfvertrouwen geven. Laten we focussen op wat ze kunnen, op hun talenten en daar ook hun ouders bij betrekken. We begonnen met twaalf kinderen, maar het project liep zo goed dat kinderen naar mij toe kwamen om zichzelf aan te melden. ‘Juf we willen erbij zijn, want dan krijgen we extra aandacht’, zeiden ze tegen me. Het was een 100% score: de kinderen die deelnamen, slaagden allemaal. Nog steeds zeggen kinderen: ‘Als ik niet aan dat project had deelgenomen, weet ik niet hoe het met mij was afgelopen.’ Ik ben zo trots dat dit project hier is ontstaan en dat ik de coördinator was, samen met een andere docent. Het leverde ons ook hoog bezoek op in 2001 van prins Willem-Alexander en Máxima, ons toekomstig koningspaar.

Dat bezoek maakte veel los bij de kinderen. Ze zouden gescreend worden en er zou met zijn allen aan lange tafels geluncht worden met mes en vork. Dat waren veel van de kinderen niet gewend. Ze hebben toen allemaal een paar dagen geoefend met meneer Beck van de afdeling Horeca. Het was uiteindelijk een geweldige ervaring, maar ook heel spannend. Moet je je voorstellen: een vmbo-school waar de veiligheidsdienst op bezoek komt en kinderen allemaal vragen moeten beantwoorden, honden die ingezet worden om te zien wat er in de kluisjes zit. Dat maak je niet elke dag mee! En dan is daar dat grote moment dat je als kind aan tafel zit met het koninklijke bezoek. Toen gebeurde er iets. De leerlingen hadden geoefend met mes en vork. Een jongen begon een stukje zalm te snijden, maar het lukte niet van de zenuwen en toen schoot het van zijn bord. Prins Willem-Alexander zag het, pakte met zijn vingers een blaadje sla en zei: ‘Joh, dat smaakt gewoon lekkerder als je met je vingers eet.’ Ik vond het geweldig.

Waheeda (rechts) met haar leerlingen.

Waheeda, tweede van rechts, evalueert met leerling de gemaakte afspraken.

“Voor mij staat de oester symbool voor een veilige omgeving waarin de parel kan groeien en zelfs kan gaan schitteren. Dat waren de kinderen hier op de Meppelweg. Deze symboliek paste feilloos bij deze school.”

Het ijs brak direct en daarna hadden we échte gesprekken aan tafel. Dat vergeet ik nooit meer en de leerlingen ook niet.

Onderwijs is een geweldig vak en zeker bij dit soort leerlingen. Ze zijn heel dankbaar. Met dertig tot veertig leerlingen heb ik nog steeds contact, ze zijn nu allemaal de veertig gepasseerd. Er was veel saamhorigheid en dat warme gevoel hebben ze nog steeds. Het is fijn om te weten dat deze school zoveel mooie en ook succesvolle kinderen heeft voortgebracht. Op mijn bureau lag altijd een cadeau dat ik van de ouderraad had gekregen: een parel in een oester. Voor mij staat de oester symbool voor een veilige omgeving waarin de parel kan groeien en zelfs kan gaan schitteren. Dat waren de kinderen hier op de Meppelweg. Deze symboliek paste feilloos bij deze school.”

Jeroen van Rijn

1991 t/m 1995 _____ Leerling

Jeroen begon in 1991 aan de opleiding horeca maar stroomde al snel door naar elektrotechniek.

“Ik heb hier een heel leuke schooltijd gehad, met leuke docenten en geweldige praktijklokalen. De eerste twee jaren waren algemeen, daarna moest je een richting kiezen. Eerst heb ik nog een tijdje zowel elektrotechniek als horeca gedaan. Ik had een vakantiebaantje in Frankrijk toen ik 15 was in een restaurant, dus horeca als richting leek me ook wel interessant. Maar het bedienen en de basisbeginselen van de horeca lagen mij in de praktijk gewoon minder. Elektrotechniek wakkerde steeds opnieuw mijn nieuwsgierigheid aan. Elke keer was het weer een enorme uitdaging om bepaalde vraagstukken op te lossen. Nu werk ik als uitvoerder in ziekenhuizen waar ik verantwoordelijk ben voor ingewikkelde technische systemen. Dit vak blijft mij boeien, tot en met de dag van vandaag!”

Bakken vol snoeren en stekkers bij electrotechniek.

Frank Francisco Jacobus

1966 t/m 1993 _____ Docent en directielid

In 1996 kwam Frank Francisco Jacobus naar Nederland. Daarvoor had hij zes jaar gewoond en gewerkt op Curaçao. Hij startte op de St. Paulus als docent Engels. Het was flink aanpoten in het begin, maar had leuke collega's.

"We hadden een goede directie die erg hoge eisen stelde aan de opleiding. Eind jaren zestig waren de bloeijaren van St. Paulus waarin we met elkaar mooie resultaten hebben bereikt. Toen kwamen de jaren van fuseren; het algemeen onderwijs en het technisch onderwijs moesten samen gaan. De fusie tussen het St. Janscollege en de St. Paulus heb ik net niet meer meegemaakt; in 1993 ben ik met vervroegd pensioen gegaan. De laatste jaren heb ik het erg druk gehad als waarnemend directeur en roostermaker. Dat maakte dat ik heel veel organisatiewerk moest verrichten en ook de toekomstplannen hielp vormgeven. Het laten samensmelten van de verschillende scholen ging niet

zonder bloed, zweet en tranen. De waarde van alle fusies zijn moeilijk te bepalen. De tijd wilde dat en zo geschiedde het ook. We hebben in ieder geval voor de leerlingen een brede basis bereikt. Het deed me wel goed om onlangs een oud-leerling tegen te komen en te zien dat hij zich verder heeft kunnen ontwikkelen in de studierichting die hij gevolgd heeft. Ik heb na mijn pensioen nog eenmaal de St. Paulus bezocht omdat er een opera werd opgevoerd in het gebouw. Ook heb ik de Meppel vanaf de vijfde etage van het Hagaziekenhuis kunnen bekijken, toen ik daar was voor een opname en het gebouw mijn uitzicht was. Voor mij liggen hier goede herinneringen."

Opera opgevoerd in het atrium.

Studenten elektrotechniek.

Simon Kent

2007 t/m 2011 _____ *Teamleider*

Simon kijkt met plezier terug op zijn tijd op de Meppelweg. Nog net geen 26 jaar oud begon hij als teamleider bovenbouw op Escamp VMBO, een school voor horeca en techniek voor vmbo-basis en vmbo-kader leerlingen. Er was veel te doen, want de school was vlak voor zijn komst dusdanig slecht beoordeeld door de Inspectie van het Onderwijs, dat gedwongen sluiting een reële optie was. Die uitdaging is hij aangegaan en met succes.

“Na een aantal jaren gymdocent te zijn geweest in het speciaal onderwijs, verruilde ik mijn gymkleding voor een driedelig pak en begon ik met veel enthousiasme aan mijn eerste management-opdracht. Door omstandigheden werd ik al snel verantwoordelijk voor het onderwijs van de onder- en bovenbouw en voor de docenten. Gelukkig werd ik hierbij ondersteund door Piet Vernimmen, die de aankleding van het gebouw, de conciërges, de financiën en meer voor zijn rekening nam.

Dit bleek een van de beste samenwerkingen van mijn leven te zijn. Door Piet werden alle voorwaarden geschapen om het welbevinden van de leerlingen te verhogen op school. Zo werden kunstwerken opgehangen, het gebouw was altijd schoon en de

Leerling in de eindexamenklas techniek.

school voelde daarmee voor mij, de docenten en de leerlingen huiselijk. Ik kan mij herinneren dat Piet er zelfs voor zorgde dat de medewerkers van de lokale Rabobank op hun personeelsdag, vanuit sociaal oogpunt, het hele kwamen schilderen.

Ik richtte mij volledig op de verbetering van het onderwijs en de leerlingen. Zorgsystemen werden verbeterd, brede examenstructuren werden ingevoerd ten behoeve van een betere voorbereiding op het mbo, en de school werd in korte tijd weer een echt ‘vakcollege’. Vandaar dat de naam van de school ook al snel werd veranderd door ‘Het Haagsch Vakcollege’. Door veel inzet werd de school steeds een beetje beter. Piet en ik hebben in die periode vrijwel elke zaterdag en zondag op de school doorgebracht. Het behalen van het inspectietraject en de lovende woorden van het Ministerie van Onderwijs daarover zullen mij dan ook altijd bijblijven.

In mijn optiek is het ons in die periode gelukt om niet alleen de schoolse (vak)vaardigheden aan te leren, maar vooral ook de sociale, culturele en morele waarden mee te geven aan de leerlingen. De familie-achtige sfeer binnen de horeca-afdeling, die docent Koos Beck creëerde, is hier een uitstekend voorbeeld van. Het hart dat het docententeam had voor de leerlingen, het nooit opgeven van een leerling, hoe moeilijk de omstandigheden ook waren, dat zijn voor mij bijzondere herinneringen.

Voor mij is het meer dan een school. Niet alleen heb ik daar hele fijne mensen mogen leren kennen zoals Piet en Koos, die jaren later nog steeds goede vrienden zijn, de school heeft vooral richting gegeven aan mijn kijk op onderwijs en koers gegeven aan mijn verdere ontwikkeling. De windroos in het atrium staat voor mij dan ook symbool voor de mooie en bijzondere tijd die ik op de Meppelweg heb mogen beleven.”

Piet Vernimmen

2007 t/m 2012 _____ Organisatiemanager

In de jaren 2007-2012 was Piet organisatiemanager op de locatie Meppelweg, waar hij verantwoordelijk was voor het gebouw, de financiën, de conciërges, de schoonmaak, de roosters, het jaarprogramma en de dagelijkse gang van zaken. Piet was er niet alleen doordeweeks, maar ook elke zaterdag- en zondagochtend, om te zien hoe hij samen met collega en teamleider Simon Kent de kwaliteit van de school nog verder kon verbeteren.

“Docent zijn op een school voor vmbo techniek en horeca, zo merkte ik al in de eerste week, is behoorlijk intensief en kost veel energie. Op de horeca-afdeling na, was het voornamelijk een jongensschool en behoorlijk divers. Het was de kunst voor het personeel om daar op de juiste wijze mee te dealen. Wat mij opviel was de enorme saamhorigheid onder de docenten. Ze hielpen elkaar en veel docenten wilden het allerbeste voor de leerlingen. Voor de inspanning die de docenten elke dag leverden had ik grote bewondering. Alle eisen die de schoolleiding in mijn periode aan de docenten stelde, maakte hun werkdruk alleen nog maar groter.

De school had op tal van punten al een aantal jaren achtereen het predicaat ‘niet voldoende’ van de inspectie gekregen. Simon Kent, teamleider bovenbouw, en ik werkten samen plannen uit om het onderwijsniveau te verbeteren. We onderzochten hoe we docenten zoveel mogelijk konden ondersteunen, we ontwierpen strakke

Het testen of de boten 'zeewaardig' zijn in de sloot.

schema's voor PTA' s (de verplichte Programma's voor Toetsing en Afsluiting) en zorgden voor dagschema's. We evalueerden voortdurend wat goed ging en wat minder goed. En niet onbelangrijk: we zorgden dat alle documenten voor de onderwijsinspectie in orde waren. Dat deden we vijf jaar lang, vrijwel elke zaterdag en zondag. Het was geen straf, want we werkten prettig samen, zagen resultaat en het was een prachtig en prettig gebouw om in te werken: een ruime kantine, een goed geoutilleerde keuken en schoolrestaurant en een werkelijk imponerend atrium. Over dat atrium gesproken: tijdens een van mijn eerste weken zag ik, vlak nadat de pauzebel had geklonken, in dat atrium een leerling van tweehoog langs een van de pilaren naar beneden glijden: hij wilde als eerste bij de broodjes kroket in de kantine zijn.

Door het harde werken van de docenten kwamen langzaam maar zeker de randvoorwaarden voor goed onderwijs op orde. De sfeer op school verbeterde zichtbaar, zowel in het schoolgebouw

Start van een fietsexcursie.

als in het klaslokaal. Er kwam kunst in het gebouw, de pilaren in de gangen werden voorzien van een fris kleurtje en er was meer aandacht voor de inrichting van het klaslokaal. We deden ook leuke activiteiten: fietsexcursies naar Italië en Spanje, boten bouwen bij techniek en kijken of die ‘zeewaardig’ waren in de sloot in de buurt, sfeervolle avonden voor het personeel met het eigen docentenkoortje, kerstmiddagen voor de leerlingen, culinaire uitjes naar Antwerpen, Scheveningen en Amsterdam voor de leerlingen van de horeca-afdeling die geleid werden door de gedreven docenten Koos Beck en Peter Smits. Ook verzorgde de horeca-afdeling elke donderdagavond in het schoolrestaurant een hoogstaand diner voor buurtbewoners.

Van elke dag een geschorste leerling naar de situatie dat er vrijwel niemand werd geschorst. Dat kwam ook door de grote inzet van de remedial teachers, de docenten, de wijkagenten, een extra conciërge, en door de geïntensiveerde afdeling zorg, die in die periode meer dan 400 handelingsplannen uitschreef voor leerlingen. Het is mooi om te zien hoe het ons als team gelukt is om van de school weer een succes te maken.”

Bezoek van het prinselijk paar

Op 31 oktober 2001 bezochten prins Willem-Alexander en zijn verloofde Máxima Zorreguieta het Hofstadcollege.

Kennismaking met leerlingen van de afdeling horeca.

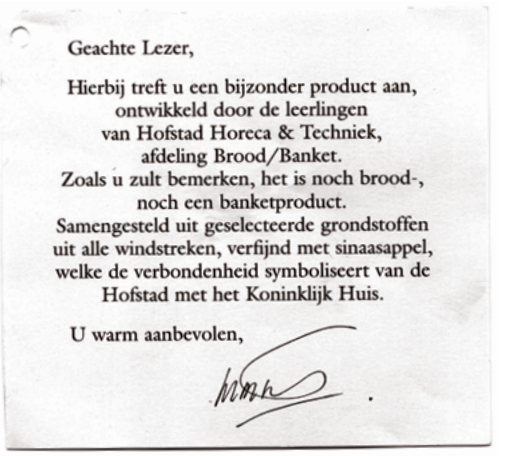

Geachte Lezer,

Hierbij treft u een bijzonder product aan,
ontwikkeld door de leerlingen
van Hofstad Horeca & Techniek,
afdeling Brood/Banket.
Zoals u zult bemerken, het is noch brood-,
noch een banketproduct.
Samengesteld uit geselecteerde grondstoffen
uit alle windstreken, verfijnd met sinaasappel,
welke de verbondenheid symboliseert van de
Hofstad met het Koninklijk Huis.

U warm aanbevolen,

Uitdelen van 'het Hofje' aan het echtpaar
en het kaartje dat hieraan bevestigd zat.

Zij werden vergezeld door de toenmalig burgemeester Wim Deetman en wethouder van onderwijs Pierre Heijnen. Op het schoolplein werd het hoge bezoek ontvangen door zo'n 400 leerlingen. Gijs van der Toorn (directeur Hofstadcollege) en Marianne Mewissen (voorzitter centrale directie Hofstadcollege) wachtten het gezelschap op en begeleidden de gasten door de school.

Het gezelschap ging eerst langs de theorielokalen op de eerste verdieping waar het paar af en toe een klas binnenging, wat door de leerlingen zeer op prijs werd gesteld. Na een uitvoerig bezoek aan de machinale houtbewerking en het bouwlokaal werden de bakkerij en keuken aangedaan. Bij de afdeling horeca werd een 'Hofje' (een speciaal krentenbrood) dat speciaal door het Hofstadcollege (o.l.v. Koos Beck) was ontwikkeld, aangeboden.

Daarna kon men aan tafel voor de lunch. Aan vier tafels waren verschillende onderwijskundige zaken onderwerp van gesprek, zoals het Marokkaanse coachingsproject, het taalbeleidsplan en sociale vaardigheden en veiligheid. Het paar was zeer geïnteresseerd en stelden de leerlingen en docenten vragen over de uitvoering en ervaringen.

Prins Willem-Alexander en zijn verloofde
Máxima Zorreguieta bij binnenkomst.

Residentie Orkest in het atrium.

Een orkest van en voor de stad

Zes jaar lang was de Meppel het oefenterrein van het voltallige Residentie Orkest. Sven Arne Tepl, sinds 2016 Algemeen en Artistiek Directeur, heeft de periode dat het orkest hier zijn repetities deed van heel dichtbij meegemaakt. Het was een leerzame periode van improviseren en inventief zijn, waar hij met enige nostalgie op terugkijkt. Want als orkest van en voor de stad, is het toch wel heel bijzonder om zo midden in een wijk te zitten en je deuren te openen voor buurtbewoners.

Repetitie van het Residentie Orkest in het atrium.

Sven, musicus in hart en nieren, heeft als violist de hele wereld rondgereisd. Hij is in zijn veelzijdige baan als directeur verantwoordelijk voor de programmering, het artistieke beleid en het algeheel reilen en zeilen van het Residentie Orkest. Daarnaast geeft hij ook nog elke week les aan studenten van het conservatorium in Amsterdam. Zo houdt hij goed voeling met jong talent. *Sven* _ “Ik daag mijn studenten uit om met eigen ideeën te komen, om kritische vragen te stellen. Die zuurstof neem ik weer mee naar ons orkest. Ik leer nog dagelijks van jonge mensen.”

Je zoekt actief de samenwerking met jonge, talentvolle musici op. Hoe krijgt dit vorm in de praktijk? “Het is voor mij altijd logisch geweest om jonge mensen te betrekken, om te kijken naar onze toekomstige collega’s. We hebben elk jaar zo’n tien tot vijftien studenten die met ons meespelen. Het is een officieel programma dat we samen met het Koninklijk Conservatorium Den Haag doen, waarin wij een deel van het curriculum verzorgen. Studenten van over de hele wereld kunnen zich hiervoor aanmelden. Dit programma werkt twee kanten op: studenten leren wat het werken in een orkest inhoudt en wat er van ze gevraagd wordt in dit ambacht. Voor ons betekent het in huis hebben van studenten, dat wij als orkest scherp blijven. Ze houden ons een spiegel voor: welk voorbeeld willen wij voor hen zijn? Deze jonge, talentvolle mensen bepalen zo mede de kleur van onze organisatie en zorgen ervoor dat we niet vasthouden aan wat het altijd is geweest, maar open blijven staan voor nieuwe ideeën.”

Hoe zijn jullie als orkest op de Meppelweg terecht gekomen? “Toen de Anton Philipszaal werd afgebroken, wisten we dat het even zou gaan duren, de inschatting was vier jaar, het werden er uiteindelijk zes, voordat er een nieuw gebouw zou komen. We waren aangewezen op het tijdelijke theater aan het Zuiderstrand, waar we onze concerten zouden geven. Alleen was er op die plek niet voldoende repetitieruimte. Tegenover het theater, op de parkeerplaats, werd een ‘blauwe doos’ neergezet, een soort container om te zien of daar een repetitieruimte van gemaakt kon worden. Maar dat bleek niet werkbaar, zeker niet voor een aantal seizoenen. Toen hebben we bij de gemeente aangeklopt en werden we geattendeerd op een leegstaand gebouw aan de Meppelweg. Mijn voorganger, dit was eind 2015 vlak voordat ik bij het orkest kwam, ging kijken en wilde het wel uitproberen. Alleen werd niemand er in het begin echt blij van. De reflecties tegen de wanden en het plafond waren niet optimaal en brachten niet de juiste akoestiek. De kubieke inhoud was groot genoeg, maar we

moesten kijken naar de inrichting van de ruimte om er een soort orkestkamer van te maken. Dat is uiteindelijk gelukt met hulp van de gemeente."

Hoe hebben jullie dit gerealiseerd? "In 2016 heeft de gemeente ons budget gegeven en konden we via Peutz, een internationaal vooraanstaand bureau als het gaat om zaalakoestiek, in kaart brengen wat er nodig was om van de ruimte een goede oefenruimte te maken. Het advies was om onder het plafond klankkaatsers op te hangen, dat zijn grote platen, reflectoren, die rond lopen en het geluid van beneden terugkaatsen. Daarnaast was het een idee om een soort houten wand in een golfbeweging te maken om het orkest heen. Daar is een ontwerp voor gemaakt en uitgezocht hoe we dit konden realiseren. In de muren boren mocht niet, ook aan het plafond mocht niks worden opgehangen. Er waren natuurlijk twee galerijen in het atrium en daar hebben we toen een grote stellage gemaakt. Deze aanpassingen zijn gedaan in de zomer van 2016. Zo hebben we met de nodige creativiteit toch een mooie kwaliteit kunnen realiseren."

Het is niet direct de plek die je verwacht voor een Residentie Orkest. Hoe keken de orkestleden en andere bezoekers hier tegenaan? "Als we werkten met internationale dirigenten gaven we vooraf altijd even een korte toelichting: 'Als je bij een gebouw bent en je denkt, dit kan het niet zijn, dan zit je goed.' Dat werkte, zo wist iedereen het toch te vinden. Als je een beetje weet hoe hip Oost-Berlijn is geworden, die 'urban scene', dat was wel een beetje de uitstraling van het gebouw aan de Meppelweg. Met de verfplekken nog op de grond en het stof dat ronddwarrelde. Voor het orkest was het natuurlijk wel even schakelen, maar als

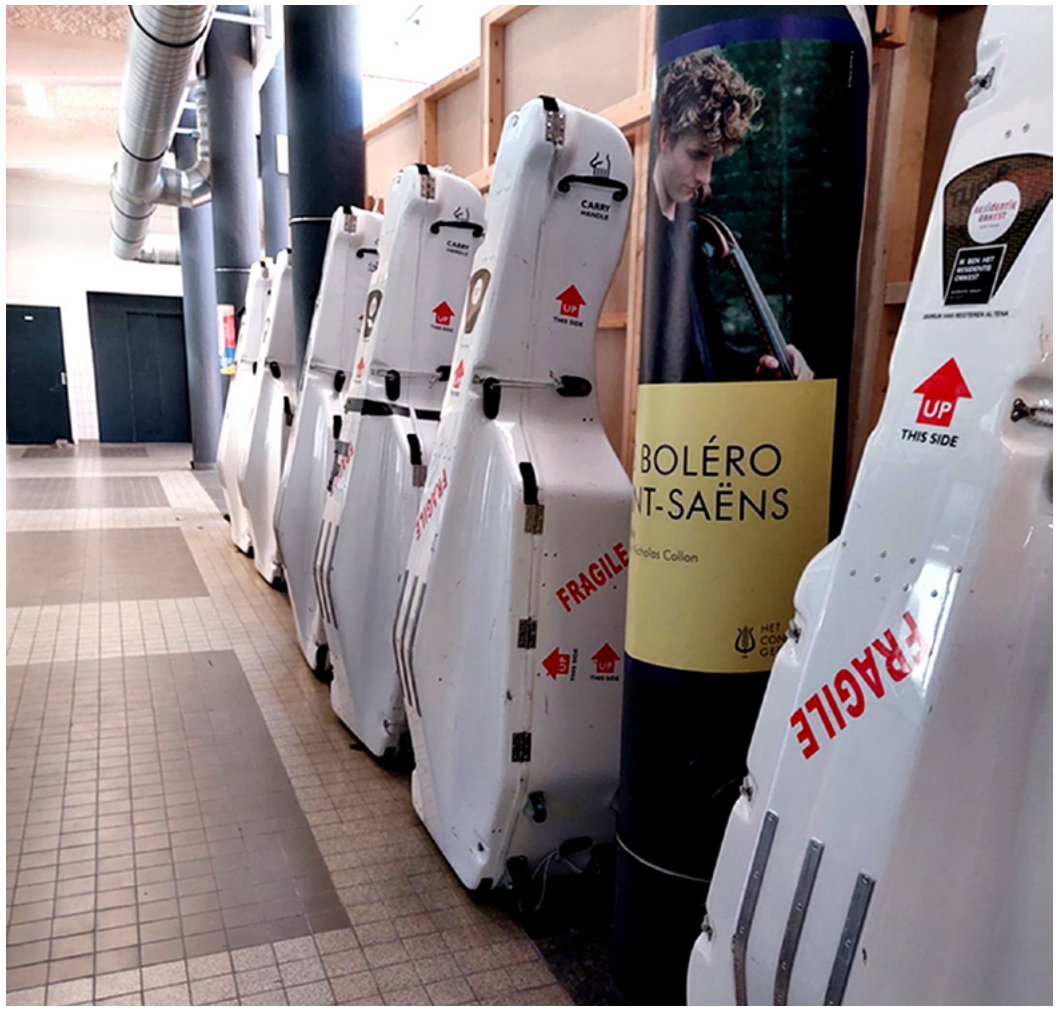

Contrabas koffer in de wandelgangen.

we aan het spelen waren, was iedereen wel positief. ‘Hé het klinkt wel’, was het overheersende gevoel. De musici brachten ook eigen spullen mee om de boel wat aan te kleden: een oude bank, een oud tapijt en van een van de klaslokalen hebben ze een rustlokaal gemaakt. Ook hebben we posters opgehangen; alles om het toch een beetje sfeer te geven.”

Jullie hebben er uiteindelijk zes jaar gezeten. Hoe kijk je terug op deze periode? “Het was een uitdagende periode, waarvan we veel hebben geleerd. Ook de corona lockdownperiode hebben we daar meegemaakt. Elke keer moesten we ons aanpassen aan de omstandigheden. Met vallen en opstaan en veel improviseren is het ons gelukt om kwalitatief iets heel moois neer te zetten. We hebben echt alle grote producties, die we in het concertgebouw in Amsterdam en elders hebben gespeeld, daar geoefend. Met DI-RECT hebben we een stream gedaan vanuit het Circustheater in de lockdown, ook die hebben we op de Meppelweg gerepeteerd. In februari 2023 gaan we een grote tour met ze doen en samen concerten geven. Ook hebben we nu net een reeks van symfonieën van Franz Schubert afgesloten; drie van de vier cd’s zijn op de Meppelweg opgenomen. Daar zijn we trots op.”

Bezoekers bij een repetitie van het Residentie Orkest in het atrium.

Repetitie van het Residentie Orkest in het atrium.

Van de Meppelweg naar Amare. Hoe was die overgang? “Sinds de zomer van 2021 zitten we met het orkest in Amare, het grootste cultuurgebouw van Nederland, met een oppervlakte van 50.000m^2. Het is een fenomenale plek waar we een flink aantal jaren op hebben moeten wachten. Toch hangt er wel een soort nostalgie om de periode op de Meppelweg. Als je dan toch een orkest van de stad bent, hoe mooi is het dan dat je zo midden in een wijk zit? Op de Meppelweg zochten we actief de samenwerking op met buurtorganisaties om mensen uit de wijk te betrekken. Dat is gelukt. Bijna bij elke repetitie waren er bezoekers. Je had in het atrium boven een balkon, daar konden zo’n zeventig mensen naar het orkest kijken en luisteren. We gaven ook uitleg over het orkest, zo leerden mensen ons echt kennen. Die dynamiek, die we aan de Meppelweg wisten te creëren, willen we graag vasthouden in Amare. Dat is een uitdaging. We willen dat mensen ook hier het gevoel hebben dat ze altijd welkom zijn. Ik hoop dat mensen de weg naar Amare weten te vinden, maar veel belangrijker is dat we steeds weer naar de mensen toegaan.”

Wat doe je nog meer als orkest om bewoners te betrekken? “Op veertien basisscholen in Den Haag hebben we leerorkesten, ‘The Residents’, dat zijn kleine orkesten gevormd door leerlingen. Er zijn veel ouders, ook in Den Haag Zuidwest, die het Residentie Orkest niet kennen, maar wel een kind hebben spelen in het leerorkest en zo met ons in aanraking komen. Daarnaast hebben we een programma dat heet portiekmuziek, dan spelen we onder een flatgebouw of binnen. In Transvaal spelen we nu in Juliana Plaza, in de kerk, daar zijn we zover dat mensen, als we vragen wanneer we weer terug moeten komen, zeggen: ‘Volgende week!’ Daar is echt een vriendschap ontstaan, mensen voelen, dit is ook voor mij. Het vraagt veel huiswerk voor een culturele instelling om voortdurend te kijken hoe je geloofwaardige vriendschappen kunt maken. Geen eenmalige acties, maar steeds weer nadenken over de volgende stap.”

Welke leerervaring neem je mee uit de periode op de Meppelweg? “Als je een orkest bent van en voor de stad, dan heb je elk moment opnieuw te bekijken. Wie zijn die mensen die ik wil ontmoeten en hoe kunnen we van betekenis zijn voor elkaar? Niet zenden en brengen, maar de ander ontmoeten op ooghoogte. Dat was echt een heel waardevolle leerervaring op de Meppelweg.”

Lesgeven met handen en voeten

Sander van Hulst is sinds 1 augustus 2022 werkzaam als docent installatietechniek en elektrotechniek. Daarvoor heeft hij dertien jaar gewerkt op een vmbo-school waar hij lesgaf aan derde- en vierdejaarsstudenten kader en basis. Wat hij de studenten leert? Hoe ze PVC-buizen moeten bewerken en hoe ze schakelaars moeten aansluiten. Ook verwarmingstechniek komt aan bod, waarbij de studenten leren hoe ze buizen moeten buigen met behulp van buigijzers. Sander is docent in hart en nieren: “Ik vind het ontzettend gaaf om mensen iets te kunnen leren. Het maakt mij niet uit hoe oud ze zijn.”

De studenten van de Meppel worden opgeleid voor beroepen die ertoe doen. Sander _ “Het entreeonderwijs is echt super noodzakelijk. Het onderwijs zoals we het hier geven, werkt goed. Heel veel doen, heel gericht lesgeven, geen overbodige vakken zoals Engels en natuurkunde, maar een focus op praktijk, rekenen, Nederlands en burgerschap.” De studenten lopen daarnaast twee dagen in de week stage. Dat doen ze bij diverse bedrijven. Sander heeft een succesverhaal dat hij graag deelt: “Een student uit mijn klas gaat elke maandag en vrijdag voor zijn stage naar Ede toe om een kazerne te verbouwen. Ik kreeg deze week te horen dat hij na afronding van de entreeopleiding daar mag komen werken. Hij komt uit Iran, daar deed hij dit werk al, voor hem is het alleen een kwestie van herhalen. Na dit jaar heeft hij dus een baan en kan hij zijn mbo gaan doen.”

Sander, docent installatietechniek.

Hoe heb je de overstap van het vmbo naar entreeonderwijs ervaren? “Ik dacht dat het lastiger zou zijn, maar zo ervaar ik het helemaal niet. Het valt me echt op hoe leuk die jongens zijn. Het eerste dat ik tegen die gasten zeg als ik voor de groep sta, is: dit ben ik, ik heb geen masker op, ik speel geen spelletjes, ik ben gewoon mezelf. Daarmee nodig ik ze uit om hetzelfde te doen. In de praktijkruimten doe ik alles voor, ik laat ze alles zien en na verloop van tijd kunnen ze het ook. Doen is leren, zeg ik altijd. ‘Ja maar als het fout gaat’, zegt dan zo’n jongen. Nou dan gaat het fout, buigen we het weer recht en doen we het opnieuw. Wat in dit onderwijs heel belangrijk is, is dat je een goede band opbouwt met de studenten. Dat gaat bij de een gemakkelijker dan bij de ander. Ik ben toch een soort autoriteit, dat vinden sommigen wel lastig. Veel van die jongens zijn ook onzeker en bang om het fout te doen. Dat wordt vaak gemaskeerd met machogedrag.”

Je hebt een taalklas, er zijn jongens bij die nauwelijks Nederlands spreken. Hoe ga je hiermee om? “Ik heb een gewone klas en een NT2-klas (taalklas). Het zijn allemaal verschillende jongens, ze komen overal vandaan: Eritrea, Turkije, Marokko, Irak, Iran, Syrië, noem maar op. Daar moet je mee dealen. Ik leg alles uit in het Nederlands. In mijn enthousiasme praat ik soms veel te snel voor die gasten, dan sla ik gierend op hol, dat weet ik van mezelf, maar ik check altijd of de instructie begrepen is en zo niet, dan geef ik de instructie opnieuw. Veel laten zien, veel voordoen op het bord. Met handen en voeten leg ik het uit. Die jongens leren de taal overigens heel snel, dat is echt knap.”

Hoe gaat dat onderling tussen die jongens? “Ze moeten in het begin van het schooljaar allemaal aan elkaar wennen, maar het loopt goed, het is nu echt een homogene club. Ik kan klassikaal leuke gesprekken met hen voeren. We hebben ook maatschappelijke discussies, bijvoorbeeld over het asielbeleid, maar ook over voorvallen zoals in de binnenstad van Den Haag en Amsterdam na de winst van Marokko op het WK. Waarom maak je er een bende van en ga je geen feest vieren? Daar hebben we het over met elkaar.”

Wat voor docent ben je? “Ik geef veel complimenten, dat is belangrijk. Maar als het niet goed gaat, zeg ik net zo gemakkelijk: hé gozer ga eens aan het werk. Ze hebben al twee dingen van me overgenomen. Zo zegt Omar, een van mijn studenten, altijd als hij de klas binnenkomt: ‘Môgge dames’. En als ik iets heb uitgelegd, zeg ik ‘capice?’ Als ze dan antwoorden met ‘ja’, zeg ik: ‘nee: si patron’. Dat zijn van die geintjes die ook blijven hangen bij die gasten. Voor mijn studenten probeer ik vooral een indruk achter te laten. Bij voorkeur als die leuke, gezellige docent waarmee je af en toe ook nog eens kon lachen in de klas. Als dat doel bereikt is, dan vind ik het top.”

Hoe ben je zelf in het onderwijs beland? “Na vier jaar mavo en twee jaar lts was ik op mijn negentiende wel klaar met school. Ik ging werken in de winkel van mijn oom, die verkocht elektronica-onderdelen. Dat heb ik vervolgens 26 jaar gedaan. Het werken in het weekend trok te veel een wissel op mijn gezinsleven. Ik besloot iets heel anders te gaan doen en werd les-assistent op een vmbo-school. Dat heb ik vijf jaar gedaan, toen ben ik de docentenopleiding gaan doen; twee avonden in de week, vijf jaar lang. Daarna mocht ik mezelf docent tweedegraads elektrotechniek noemen.”

Ben je een voorbeeld voor deze jongens? “Mijn studenten vragen altijd: ‘U heeft zeker goed geleerd vroeger?’ Dan krijgen ze een eerlijk antwoord: absoluut niet. Ik was geen goede leerling, techniek vond ik leuk, handenarbeid en dat soort dingen, maar de rest vond ik vreselijk en ik deed ook niet echt mijn best. Ik was dolblij dat ik na de mavo naar de lts mocht. Ik kan het voor deze jongens leuker maken en in ieder geval laten zien dat het met mij ook goed is gekomen. Daarin ben ik voor hen denk ik wel een voorbeeld.”

Wat betekent lesgeven voor jou? “Ik vind het heel mooi om te doen, maar het is ook intensief omdat je veel van jezelf geeft. Ik ga fietsend naar mijn werk, ik woon in Wateringen, en dat geeft me een half uurtje de tijd om mijn kop leeg te maken voordat ik thuis ben. Ik sta hier continu aan, ben bezig met van alles en nog wat. Het komt weleens voor dat ik om vijf uur ’s middags Wheeler Dealers, een tv-programma over auto’s, ga kijken en dat ik om zes uur de aflevering volledig gemist heb. Het is vooral geestelijke moeheid, maar onder de streep geeft het me veel voldoening.”

Fatmata en student in het trappenhuis.

De droom van Fatmata

Fatmata Barrie komt oorspronkelijk uit Sierra Leone, West-Afrika. Ze is 29 jaar, getrouwd en heeft twee kinderen van 4 en 7 jaar. Dit jaar is ze gestart met de entreeopleiding. Ze is een van de oudere studenten op school, maar dat zie je niet; Fatmata heeft een jeugdige, energieke uitstraling én een duidelijk doel voor ogen. Het is haar droom om de verpleging in te gaan. Na afronding van dit jaar wil ze doorstromen naar mbo-niveau 2. Met steun van haar man en van haar docent moet dat vast gaan lukken.

In 2018 kwam Fatmata naar Nederland. Haar man woonde al langer in Nederland, hij vluchtte in 2002 vanwege de oorlog in zijn land. Ze ontmoette hem in 2012 in Sierra Leone toen hij op bezoek was bij een vriend. Ze trouwden in 2014 en een jaar later vertrok Fatmata alleen naar Ghana. Daar woonde ze ruim twee jaar om het basisexamen inburgering af te kunnen leggen voordat ze naar Nederland mocht komen. Met veel geduld en doorzettingsvermogen wist ze het hele traject te doorlopen en kon ze zich eindelijk bij haar man in Nederland voegen. Inmiddels is ze goed ingeburgerd en gewend aan het Nederlandse leven. Behalve het weer, dat went niet. *Fatmata* _ “In Sierra Leone is het altijd warm. Iedereen is buiten en loopt bij elkaar binnen. Hier in Nederland zitten mensen meer in hun eigen huis. Ik mis de gezelligheid.”

Je volgt nu de entreeopleiding van ROC Mondriaan. Waarom heb je hiervoor gekozen? “Ik wil verpleegster worden. Toen ik klein was, wilde ik dat al. Andere mensen helpen, wat voor een ander doen. Het past bij mij. Ik heb met mijn man besproken dat ik naar school wilde. Daarna hebben we op de website gekeken van ROC Mondriaan en heb ik mij ingeschreven.”

Heb je in Sierra Leone ook onderwijs gevolgd? “Er was daar niet echt een school, het was meer een buurtles. Wat taal, geen rekenen, maar ik heb wel Engels geleerd, dat spreek ik goed. Daarom ben ik ook naar Ghana gegaan voor het basisexamen inburgering. In Ghana spreken ze ook goed Engels.”

Je spreekt heel goed Nederlands. Was het moeilijk om de taal te leren? “Ik probeer het heel goed te doen. Mijn man spreekt perfect Nederlands, mijn kinderen ook. Ik ben tweeënhalf jaar naar school gegaan in Nederland voor de inburgering. Ik heb veel geleerd en mijn man heeft me geholpen. Als ik iets niet begrijp, vraag ik het aan hem.”

Wat leer je nu in de opleiding? “We zijn drie dagen op school en lopen twee dagen per week stage. Ik loop nu stage op een taalschool. Ik help mensen uit het buitenland met de Nederlandse taal. Als een soort juf.”

Je kunt dus ook nog juf worden? “Haha, nee dat ga ik niet doen. Ik wil echt de verpleging in.”

Hoe is het voor jou om zo ver weg van je familie te zijn? “Dat is best moeilijk. Het is acht jaar geleden dat ik ze voor het laatst heb gezien. Ik ben in 2015 van Sierra Leone naar Ghana verhuisd, zwanger van mijn eerste kind. Ik woonde eerst in een hostel, maar ben goed geholpen door mijn docent. Bij hem en zijn vrouw mocht ik na de bevalling drie maanden in huis wonen. Daarna heb ik een eigen plekje gevonden. Mijn ouders hebben mijn kinderen nog nooit gezien. We willen graag naar Sierra Leone, maar we zijn met zijn vieren dus we moeten even sparen. We sturen wel veel foto’s en video’s en we bellen veel. Misschien volgend jaar zomer, als het lukt, gaan we naar ze toe.”

Wat vind je van de opleiding? “Ik vind het echt leuk. Alles gaat zoals ik het gepland had, zoals ik het had verwacht. Ik heb een hele goede docent, meneer Arkoubi, hij is al meer dan vijftien jaar docent en kan goed lesgeven. Hij is streng, maar maakt ook tijd voor een grapje en kan goed met de klas omgaan. Als we het niet begrijpen, legt hij het net zo vaak uit tot we het wel begrijpen. Hij heeft veel geduld. Het leren gaat heel goed.”

Is het een leuke groep studenten? “Het zijn ongeveer vijftien studenten, veel meiden en een paar jongens. Ze zijn veel jonger, ik ben de oudste, maar dat maakt niet uit. Ik kom om te leren. Toen ik mijn leeftijd vertelde, was iedereen verbaasd. Ze dachten dat ik zestien was; ik moest mijn ID laten zien, omdat ze mij niet geloofden. Ik kan goed opschieten met iedereen. Vriendelijk en bescheiden zijn, dat helpt je om verder te komen. Zo ben ik ook opgevoed door mijn ouders. In Sierra Leone kende iedereen ons, we konden met iedereen overweg, iedereen was welkom.”

Hoe is het voor jou om in Nederland te wonen? “De Nederlandse mensen zijn lief en aardig. Wel merk ik dat mensen hier meer gesloten zijn. Dat is een groot verschil. De eerste twee jaren waren wel moeilijk voor mij. Ik zat alleen thuis met mijn kindje, mijn man ging naar zijn werk. Mensen zijn alleen blij in de zomer lijkt wel. Ik zou willen dat het hier net zulk weer is als in Afrika. Dat heb ik ook tegen mijn man gezegd. Het is te koud voor mij. Ik mis de warmte, de feesten en gezelligheid. Maar verder ben ik blij dat ik hier ben met mijn man en kinderen en dat ik naar school kan.”

Is je man trots op je? “Ja, hij is heel trots. Hij geeft mij ook energie, hij inspireert mij. In Afrika hebben we geen computers, niks. Ik moest alles leren. Ik had vroeger niet kunnen denken dat ik naar Europa zou komen en hier zou gaan wonen.”

Dan tot slot: wat vind je van de Meppel, van dit gebouw? “Het gebouw is heel mooi, maar het belangrijkste zijn de docenten. Dat je goed les krijgt, dat je iets kunt leren en ervaring kunt opdoen. Ik ben heel blij met mijn docent.”

Taal opent nieuwe deuren

Mohammed Yala Camara komt uit Conakry, de hoofdstad van Guinee in West-Afrika. Hij ontvluchtte op 16-jarige leeftijd zijn land omdat het voor hem niet veilig was. Nu is hij hard bezig om hier in Nederland een nieuw leven op te bouwen. Goed Nederlands leren is voor hem het allerbelangrijkste. Hij is gedreven en optimistisch: “Ik doe mijn best en doe de goede dingen. Ik wil leren en uiteindelijk naar de universiteit. Dat gaat me ook lukken. Stap voor stap.”

Veel nadenken over vroeger doet Mohammed Yala liever niet. De toekomst die voor hem ligt is wat telt. In de ruim twee jaar dat hij nu in Nederland is, heeft hij geleerd om zich goed verstaanbaar te maken in het Nederlands. Dat is ook nodig om te komen waar hij wil komen. Hij volgt de ISK-opleiding en zit in de internationale schakelklas met medestudenten uit veel verschillende landen. Hij wordt door zijn docent aangemoedigd om veel Nederlands te praten, te lezen en niet bang te zijn om fouten te maken. *Mohammed Yala* _ “Mijn docent zei tegen me: ‘Je moet het Frans vergeten. Je vertaalt vanuit het Frans. Ik heb heel veel boeken gelezen, het gaat nu beter. Maar ik wil nog beter kunnen.”

In februari heeft Mohammed Yala het ISK-traject van twee jaar afgerond. Dan blijft hij tot de zomer nog op de Meppel en kan

Mohammed Yala in het lokaal van de Meppel.

hij doorstromen naar het mbo. Hoe beter zijn Nederlands, hoe groter de kans dat hij wordt aangenomen op de opleiding van zijn keuze. Hij overweegt elektrotechniek. Zijn einddoel heeft hij al voor zichzelf bepaald: telecommunicatie studeren aan de universiteit. “Studeren is belangrijk, veel kennis hebben is goed. Dat gaat me straks helpen om te doen wat ik wil doen. De technologie blijft zich ontwikkelen, er is altijd werk, daarom wil ik techniek doen.” Hij gelooft in zichzelf en dat is ook zijn boodschap aan anderen. “Als je iets wilt, dan lukt het. Niemand gaat mij stoppen. Ik zei tegen mezelf: ik wil Nederlands leren en dat is gelukt. Ik ga studeren, dat weet ik.”

Het gaat niet snel, maar dat vindt Mohammed Yala niet erg. “Ik ben jong, ik doe het stap voor stap, anders ga ik fouten maken.” Naast zijn studie werkt hij ook. Dat vraagt best veel van hem, alles bij elkaar, maar gelukkig is er ook veel hulp om hem heen. Zijn Nederlandse buren helpen hem met de taal en met andere zaken. Ook school helpt hem, daar is hij dankbaar voor. “Jeanette, mijn mentor, helpt me met alles. Ze houdt goed in de gaten of ik vooruitga en gaat ook met mij in gesprek. Ze is echt een goede docent.”

Mohammed Yala wil eerst leren, dan pas werken. Daarom kiest hij straks ook voor een bol-traject en niet voor een bbl-traject. “Ik wil niet wachten op een baan. Ik wil eerst verder leren, voor mij is dat denk ik beter.” In februari 2023 zou hij qua taal op B1-niveau moeten zitten. Dan gaat hij verder voor B2-niveau en kan hij grotere sprongen maken. Hij heeft er alle vertrouwen in. “Ik vind het echt leuk om te leren. Ik blijf het proberen en ben blij met deze school en ook met het mooie gebouw. Het is fijn om hier te zijn.”

Colofon

Dit boek is ontwikkeld in opdracht van ROC Mondriaan, ter gelegenheid van de opening van de Meppel op 9 februari 2023.

ROC Mondriaan heeft zijn best gedaan alle geportretteerden en rechthebbenden van het getoonde materiaal te achterhalen. Doordat vele foto's niet recent zijn gemaakt, is het niet altijd mogelijk om iedereen te identificeren. Mochten er vragen zijn of bent u van mening dat uw toestemming ten onrechte ontbreekt, verzoeken wij u contact op te nemen.

Hoewel aan dit boek de grootst mogelijke zorg is besteed, zijn wij niet verantwoordelijk voor eventuele schade, onjuistheden of onvolledigheid in dit boek.

Concept
Jilles Sloos, Bureau Visueel

Redactie
Sofie den Dulk, Bureau Visueel
Daphne Stapel

Grafisch ontwerp & illustraties
Lisa Stax & Jilles Sloos, Bureau Visueel

Druk
Drukkerij Tripiti

Bindwerk
Boekbinderij Abbringh

Papier

120 grams	*HVO*
110 grams	*Woodstock Cipria*
135 grams	*Gloss Mc*

Oplage
Eerste druk 2023
1.000 exemplaren

Dank aan iedereen die heeft meegeholpen aan het tot stand komen van dit boek. Speciale dank aan Adrienne Adank, Paula Borsboom en Megan Lloyd voor het meelezen en corrigeren.

© 2023 Bureau Visueel, Den Haag

Het overnemen van foto's en artikelen is alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van ROC Mondriaan.

ROC Mondriaan, de Meppel
Meppelweg 339
2544 AH Den Haag
demeppel@rocmondriaan.nl

www.demeppel.nl

Fotografie verantwoording in alfabetische volgorde

Anne Marie van Dijk - privécollectie
Pagina 5, 97, 98 & 99
Bouw 1961 - OOM
Pagina 85, 90 & 94
Bureau Visueel
Pagina 95
Bureau Visueel - in opdracht van School voor Entreeopleidingen
Pagina 63
Chris Krens - privécollectie
Pagina 56
Drukkerij Van Zijl - Stadsarchief
Pagina 5, 23, 81, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 89 & 96
Evelien van der Weijden
Pagina 117
D. Valentijn
Pagina 92
Frank Francisco Jacobus - privécollectie
Pagina 107
Gijs van der Toorn - privécollectie
Pagina 5, 28, 31, 32, 39 & 114
Guus Heijnen - privécollectie
Pagina 26
Haagsche Courant voorheen Het Binnenhof
Pagina 34, 35 & 36
Harm de Grijs
Pagina 4, 40, 41, 43 & 58
Jacques Zorgman - in opdracht van Haagsche Courant
Pagina 113
John van Leeuwen - privécollectie
Pagina 29
Jolanda Pronk Vreeswijk - privécollectie
Pagina 50
Joop Berding - privécollectie
Pagina 4, 17, 18 & 19
Jorieke de Vet
Pagina 115,116, 118 & 119
Koos Beck - privécollectie
Pagina 25, 33, 37, 38, 39, 42, 44, 45, 46, 55, 60 & 114
Pepijn Spijkers - in opdracht van Bureau Visueel
Pagina 6, 7, 9, 13, 15, 66, 70, 71, 75, 76, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 93, 96, 121, 122 & 125
Piet Vernimmen - privécollectie
Pagina 47, 48, 53, 61, 64, 105, 107, 109, 111 & 112
Robert van Stuyvenberg
Pagina 51
Studio Oostrum - in opdracht van ROC Mondriaan
Pagina 5, 10, 16, 67, 69, 72 & 101
Suzanne van de Kerk
Pagina 104
Teo Krijgsman - in opdracht van Bureau Kroner architecten
Pagina 78, 79 & 80
Thijs van Gaalen - privécollectie
Pagina 21
Ton Houdijk
Pagina 91
Waheeda Amirkhan
Pagina 103

M

de Meppel

de Meppel